

„NIECODZIENNA GAZETA POLSKA”

Siła kobiet na polskiej wsi. Zaskakujący lewicowy raport

Od 2018 r. kobiety z małych miejscowości zyskały potężne narzędzie aktywizacji. Stało się to dzięki decyzjom PiS o stworzeniu ram prawnych i znacznym dofinansowaniu kół gospodyń wiejskich – przyznają lewicowe badaczki, które dla Funduszu Feministycznego przygotowały raport pt. „Mieszkanki wsi w działaniu: lokalne rewolucje”.

codziennie

Trzeba zacząć rozmawiać o poborze

SZEF BBN O PLANIE NAPRAWY BEZPIECZEŃSTWA KRAJU

Musimy zacząć mówić o zagrożeniach wprost. Musimy odwieść zasadniczą służbę wojskową – mówił w wywiadzie radiowym szef BBN prof. Sławomir Cenckiewicz. Podkreślał, że odwieśnięcie poboru jest „częścią szerszego planu” budowy powszechnej obrony Polski. – Powinniśmy dążyć do tego jak najszybciej. Zapewnić ludzi, którzy nie tylko wzmocnią armię, ale też będą wiedzieli, jak rozpoznawać zagrożenia, nieść pomoc cywilom, jak organizować skuteczny opór – mówi „Codziennej” gen. Dariusz Wroński. – Nikt rozsądny nie powie „nie”, ale przywrócenie poboru wymaga wielu działań, np. odbudowy infrastruktury, która za rządów PO została rozsprzedana czy po prostu niszczy – mówi Wojciech Skurkiewicz, były wiceminister obrony.

Piątek-Niedziela

na weekend

foto: Jan Środa/Gazeta Polska

s.3

POLSKA

Prof. Manowska: Żurek zamknąłby Sąd Najwyższy

Uważam, że apele ze strony ministra sprawiedliwości, czyli władzy wykonawczej, o zaprzestanie orzekania, zagrożenie regresami, wyliczone sumy pieniężne, które rzekomo mielibyśmy płacić za służbę Polsce, za wykonywanie swoich obowiązków – to jest niebywałe. Mogę porównać to do najczarniejszych czasów komuny – powiedziała w TV Republika prof. Małgorzata Manowska, pierwsza prezes Sądu Najwyższego. **s.4**

POLSKA

Szłapka uspokaja, a szpitale odwołują przyjęcia

„Znajdą się te pieniądze, na pewno. Narodowy Fundusz Zdrowia będzie funkcjonował normalnie, żeby pacjenci czuli się bezpiecznie” – zapewniał rzecznik rządu w rządowej telewizji. Tymczasem kolejne szpitale ograniczają przyjęcia i wstrzymują planowe zabiegi. Dziś przedstawiciele szpitali powiatowych będą rozmawiać w Ministerstwie Zdrowia m.in. o tym, kiedy pojawią się pieniądze z Funduszu Medycznego i kto je dostanie. **s.5**

POLSKA

Leśnicy, samorządy i mieszkańcy potraktowani z butą

Wczoraj Ministerstwo Klimatu i Środowiska zaprezentowało Plan zarządzania dla obiektu światowego dziedzictwa – Puszcza Białowieska. Plan jest nieakceptowany przez lokalne społeczności, leśników i samorządy z gmin Puszczy Białowieskiej. Dokument to wstęp do wprowadzenia parku narodowego na całym obszarze puszczy. **s.6**

Juliusz Słowacki

(1809–1849) polski poeta, dramaturg, wieszcz narodowy, przedstawiciel romantyzmu w kulturze

\\ Lecz zaklinam – niech żywi nie tracą nadziei / I przed narodem niosą oświaty kaganiec;
/ A kiedy trzeba, na śmierć idą po kolei, / Jak kamienie przez Boga rzucone na szaniec. \\

foto: im. gpcodziennie.pl

POGODA

Piątek 12.12 Zachmurzenie

WSCHÓD słońca 07:36 ZACHÓD słońca 15:23
Imieniny obchodzą: Adelajda, Aleksander, Bartosz, Dionizja, Edburga, Franciszka, Gościwit, Joanna, Justyn, Konrad, Konrada, Przybysława, Suliwuj, Synezjusz, Łazarz

Gdańsk	Lublin
8°C	7°C
6°C	6°C
Katowice	Kraków
7°C	8°C
3°C	3°C
Łódź	Poznań
7°C	7°C
3°C	3°C
Warszawa	Wrocław
7°C	8°C
6°C	4°C

Sobota 13.12 Przejściennia, lokalne opady

WSCHÓD słońca 07:37 ZACHÓD słońca 15:23
Imieniny obchodzą: Antioch, Antoni, Aubert, Auksencja, Auksencjusz, Jodok, Orestes, Otylia, Róża, Samboja, Walenty, Łucja

Gdańsk	Lublin
8°C	7°C
6°C	5°C
Katowice	Kraków
7°C	7°C
4°C	4°C
Łódź	Poznań
6°C	7°C
6°C	6°C
Warszawa	Wrocław
6°C	8°C
6°C	7°C

Niedziela 14.12 Przejściennia

WSCHÓD słońca 07:38 ZACHÓD słońca 15:23
Imieniny obchodzą: Alfred, Bertold, Druzus, Eutropia, Gorzysław, Heron, Lzydor, Jan, Noemi, Pompejusz, Sławobor, Teodor, Wenancjusz, Wenanty, Wiator

Gdańsk	Lublin
7°C	6°C
8°C	6°C
Katowice	Kraków
6°C	7°C
4°C	4°C
Łódź	Poznań
6°C	7°C
6°C	6°C
Warszawa	Wrocław
7°C	8°C
7°C	6°C

JACEK LIZINIEWICZ

W koalicji wyciągają wnioski

Obóz władzy wyciągnął wnioski z porażki Rafała Trzaskowskiego. Mimo że w mediach ogólnopolskich trwa zwyczajowa sieczka, na dole zaczyna się już wyciąganie ręki do zgody. Przez dwa lata KO i spółka wkurzyły wielu ludzi. Tych głosów zabrakło w czerwcu. Wielu wyborców zagłosowało na KO, bo mieli dość partyjniactwa. Problem jest taki, że w zamian otrzymali jeszcze więcej tego samego plus rządu Mikołaja Dorożały. Myślni nie chcieli wtrącania się do PZŁ ani zakazu udziału dzieci w polowaniach, a dostali jeszcze więcej nagonki. Dlatego koalicja już myśli o działaniach w drugą stronę. W Lasach Państwowych wyrzucani są dyrektorzy kojarzeni z politycznymi czyszczeniami. Przychodzą nowi, którzy mówią o normalności i zasypywaniu podziałów. Władza małymi kroczkami może dotrzeć do rozczarowanych tysięcy wyborców.

Rafał Zawistowski

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE DROBNE

Jedno słowo to tylko 4 zł, a zasięg ogólnopolski!

Publikacja ogłoszeń drobnych w „Gazecie Polskiej Codziennie” jest prosta i tania. Wystarczy wysłać treść ogłoszenia i proponowane terminy emisji na maila: reklama@gpcodziennie.pl
a skontaktujemy się z Państwem w ciągu godziny i ustalimy szczegóły.
Proponujemy efektywny sposób na ogłaszanie się w ogólnopolskim wydaniu naszego dziennika za jedyne 4 zł netto od słowa.

Tomasz Sakiewicz

Ważne rocznice i konsekwencje

Czterdzieści cztery lata temu wprowadzono stan wojenny. Reżim Jaruzelskiego postanowił zniszczyć polskie marzenie o wolności, jakim była Solidarność. Sukces komuny był jednak bardzo pozorny. Stan wojenny wyczerpał cierpliwość Zachodu. Od 1982 r. następowały same niekorzystne dla Sowietów wydarzenia. Komunizm nie upadł od razu. Doprowadzenie do sytuacji, w której władzarze Kremla zostali zmuszeni do reform, zajęło całą pierwszą kadencję Ronalda Reagana. Druga to już był okres realnego, choć mało widocznego dla mieszkańców bloku sowieckiego demontażu. ZSRS się wreszcie rozpadł. Jego następczyni, Federacja Rosyjska, choć nie mniej agresywna, nigdy nie doszła do takiej potęgi. Mam wrażenie, że jej los może być nieciekawym. Donald Tusk, tworząc rząd 13 grudnia, pewnie chciał coś powiedzieć. Nie wiem tylko, czy sam rozumie, co mówi. W żaden przypadek nie wierzę. Pierwsze rządy Tuska zaowocowały ośmioma latami rządów PiS i dwiema kadencjami Andrzeja Dudy. Obecne będą miały jeszcze gorsze skutki dla liberalno-lewicowych formacji. Pewnych rzeczy cofnąć się już nie da. Zapomnieć tym bardziej.

Jan Galarowicz

Artysta zagubiony w polityce

Krzysztof Zanussi jest bez wątpienia jednym z najwybitniejszych polskich reżyserów. Jest, obok m.in. Ingmara Bergmana, reżyserem filozofującym – podejmującym w swojej twórczości najbardziej istotne i doniosłe problemy metafizyczne i etyczne. „Alfabet Zanussiego” dowodzi jego ogromnej erudycji. Oglądający ten alfabet i inne jego nagrania w internecie wyrażają podziw dla jego szerokiego horyzontów intelektualnych, „światowości”, kultury i mądrości. Jego perspektywa oglądu i oceny rzeczywistości ma zasadniczo charakter konserwatywny i katolicki, co skłania środowiska liberalno-lewicowe do ignorowania go. Jednak Zanussiemu przydarzyły się do tej pory dwie trudne sytuacje: jedna związana z zarzutem, jaki postawił mu Sylwester Latkowski, i jego obrona Romana Polańskiego przed zarzutem pedofilii. A jego ostatnia deklaracja, że głosował na Rafała Trzaskowskiego, i jego krytyka PiS przy równoczesnym milczeniu na temat destrukcyjnych rządów KO muszą budzić zdumienie. Jak to pogodzić z jego konserwatywnym oraz samodzielnym i krytycznym myśleniem?

CYTAT \ Polska 2050 się nie rozpada, nic takiego się nie dzieje, to też jest jakaś taka nakręca-
na wokół nas, zresztą nie od dzisiaj, tylko od początku, 5 lat temu, kiedy powstaliśmy, zawsze było
tak: za chwilę ich nie będzie, nie dożyją do wyborów, nie przeżyją wyborów, nie wygrają wyborów,
nie przeżyją roku w koalicji – powiedziała Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz w RMF FM.

OBRONNOŚĆ \ Szef BBN o planie budowy bezpieczeństwa kraju

Trzeba zacząć rozmawiać o poborze

Musimy zacząć mówić o zagrożeniach wprost. Musimy odwieść zasadniczą służbę wojskową – mówił w wywiadzie radiowym szef BBN prof. Sławomir Cenckiewicz. Podkreślał, że odwieślenie poboru jest „częścią szerszego planu” budowy powszechnej obrony Polski. – Powinniśmy dążyć do tego jak najszybciej. Zapewnić ludzi, którzy nie tylko wzmocnią armię, ale będą wiedzieć, jak rozpoznawać zagrożenia, nieść pomoc cywilom, jak organizować skuteczny opór – mówi „Codziennej” gen. Dariusz Wroński. – Nikt rozsądny nie powie „nie”, ale przywrócenie poboru wymaga wielu działań, np. odbudowy infrastruktury, która za czasów rządów PO została rozsprzedana czy po prostu niszczyje – mówi Wojciech Skurkiewicz, były wiceminister obrony.

Jarosław Molga

Jest dobra okazja, by ci, którzy go zawiesili, go odwiesili. Tak uważam, ale to jest częścią szerszego planu. Musimy zacząć mówić o zagrożeniach wprost. Musimy odwieść zasadniczą służbę wojskową, musimy więcej czasu poświęcać na szkolenie społeczeństwa, na budowę alternatywnych miejsc ochrony ludności cywilnej – mówił szef BBN prof. Cenckiewicz w wywiadzie dla radia RMF FM. Zdaniem Cenckiewicza konieczne jest, byśmy zaczęli myśleć nie w kategoriach niezagrażonego pokoju, ale zaczęli budować alternatywne wobec pokojowych rozwiązania mające nam w razie wojny zapewnić maksimum bezpieczeństwa. – Musimy budować alternatywne wobec pokoju miejsca dla szpitali, dla przeprowadzenia operacji w czasie działań wojennych. Tego wszystkiego nie mamy i to jest wielki wysiłek dla nas wszystkich, żeby takie inicjatywy powstały. Myślę, że prezydent chętnie podpisze takie ustawy, które by te wszystkie kwestie popychały do przodu – mówił szef BBN.

Nie tylko siła armii

– Powinniśmy dążyć do przywrócenia poboru jak najszybciej – mówi „Codziennej” gen. Dariusz Wroński. I wylicza, dlaczego przywrócenie służby zasadniczej ma sens. – To oczywiście wzmocnienie polskiej armii. Dzięki takiej służbie mamy gwarancję właściwie przeszkolonych ludzi, którzy będą kompatybilni z kolegami służącymi w wojskach operacyjnych. Nie będzie w razie konieczności potrzeby szkolenia ich z podstaw posługiwania się urządzeniami, bronią, z procedur armii itd. – mówi Wroński. Drugi aspekt, na jaki zwraca uwagę generał, to uniknięcie „łapanek” i korupcji w chwili,

Musimy odwieść zasadniczą służbę wojskową, musimy więcej czasu poświęcać na szkolenie społeczeństwa, na budowę alternatywnych miejsc ochrony ludności cywilnej – mówił szef BBN prof. Cenckiewicz w wywiadzie dla radia RMF FM | fot. Tomasz Jędrzejowski/Gazeta Polska

gdą sytuacja zmusi do przeprowadzenia poboru w warunkach mobilizacji. – Funkcjonujący pobór wymaga odbudowania struktur i procedur, które stają się jasne tak dla wojska, jak i dla obywateli. Unikniemy także sytuacji „wykupowania” czy prób dyskwalifikowania do służby w obliczu wojny. Te sytuacje mają miejsce teraz na Ukrainie, ale nie tylko tam. Powszechna służba w czasie pokoju ogranicza później występowanie takich patologii – wskazuje Wroński.

Trzeci aspekt to rzesza przeszkolonych ludzi stanowiących tzw. obronę powszechną. – Szkolenie wojskowe to nie tylko, jak wielu się wydaje, posługiwanie się bronią i kopanie okopów. To szereg umiejętności, zachowań, jakie wpajane są przechodzącym takie szkolenie. Dzięki temu ci, którzy przeszliby taką służbę, nie tylko stanowiliby wzmocnienie dla armii, ale byłiby stabilizującym elementem wśród cywili. Umiełliby rozpoznawać zagrożenia, znalazłyby metody ochrony, niesienia pomocy, wsparcia dla poszkodowanych itd. Potrafiliby także w razie potrzeby zorganizować skuteczny opór i ocenić szanse tego oporu – mówi gen. Wroński.

Przywrócenie poboru, jak mówi Wroński, jest koniecz-

ne i sensowne, ale wymaga to działań na szeroką skalę. – Po zawieszeniu poboru (ostatni pobór do wojska miał miejsce w 2008 r., a formalnie pobór jest zwieszony od 2010 r. – przyp. red.) obecnie konieczne jest odbudowanie zarówno struktur wewnątrz armii, jak jej infrastruktury umożliwiającej zasadniczą służbę wojskową. To także duży wysiłek finansowy – mówi Wroński.

Powszechna służba państwowa

Na konieczność szeregu działań pozwalających na odwieślenie poboru zwraca uwagę były wiceminister MON, senator PiS Wojciech Skurkiewicz. – Kiedy zawieszono pobór za rządów PO, infrastruktura wojskowa, która obsługiwała zasadniczą służbę, została albo rozsprzedana, albo przekazana samorządom, albo po prostu niszczyje. Teraz konieczne jest jej odbudowanie. Za rządów Prawa i Sprawiedliwości zaczęliśmy ten proces, bo wiązał się on z upowszechnieniem możliwości służenia obywateli w swoim wojsku. Stworzone zostały Wojska Obrony Terytorialnej, do których akces mogą złożyć Polacy w różnym wieku, skróciliśmy szkolenie z 3 miesięcy do 28 dni, wprowadziliśmy dobrowolną służbę

zasadniczą – mówi Skurkiewicz. To wszystko, podkreśla, zbliżało obywatela do wojska, ale także wymagało zapewnienia odpowiedniego zaplecza w samej armii.

Postulat zgłoszony przez szefa BBN zdecydowanie popiera Michał Dworczyk, wiceminister MON w rządzie Morawieckiego, obecnie europoseł PiS. „Nie tylko przykłady historyczne, ale również przykład Ukrainy pokazuje, jak ważne są duże rezerwy osobowe Sił Zbrojnych. A te może zapewnić wyłącznie powszechne szkolenie. Jeszcze raz dziękuję szefowi BBN za ważną deklarację i ważny głos w ponadpartyjnej debacie publicznej. Potrzebujemy pilnej odbudowy rezerw osobowych na rzecz bezpieczeństwa Polski i przywrócenia obowiązku służby Polsce, mającego zresztą podstawy w naszej konstytucji. Głowa państwa jako zwierzchnik sił zbrojnych RP posiada naturalne predyspozycje, aby być gospodarzem tej debaty” – napisał w komentarzu do wypowiedzi Cenckiewicza Dworczyk.

Dworczyk wskazuje, że powrót zasadniczej służby wojskowej byłby jednym z elementów budowy powszechnej służby państwowej, której założenia

przedstawili eksperci Instytutu Wschodniej Flanki i Instytutu Sobieskiego w raporcie „Powszechna Służba Państwowa. Program budowy rezerw osobowych na rzecz bezpieczeństwa RP”. „Niekorzystne zmiany demograficzne oraz kulturowe w połączeniu z brakiem lub dalece niewystarczającym szkoleniem obywateli wpływają coraz widoczniej na zmniejszanie liczby przeszkolonych rezerw osobowych, które państwo może wykorzystać w sytuacji kryzysu lub wojny. Nie mówimy tu tylko o poborowych, choć potrzeby kadrowe Sił Zbrojnych RP są kluczowe i nie możemy dalej polegać jedynie na archaicznej idei »armii zawodowej«. Musimy na nowo zaangażować obywateli w służbę państwu i sprawić, by była ona przedmiotem dumy, a nie przykrym obowiązkiem” – wskazują autorzy raportu.

Polacy w większości „za”

Kilka dni temu Wirtualna Polska opublikowała sondaż, jaki na jej zlecenie przeprowadziła pracownia badawcza United Surveys. Zgodnie z tym badaniem ponad połowa Polaków, bo 59,4 proc., uważa, że w związku z obecną sytuacją międzynarodową Polska powinna przywrócić obowiązkową zasadniczą służbę wojskową. Przeciwnego zdania było 30,9 proc. badanych, którzy są przeciwni przywróceniu poboru. Nie miało zdania 9,7 proc.

Trend przywracania zasadniczej służby wojskowej jest faktem w naszej części Europy. Obecnie obowiązkowy pobór do wojska obowiązuje w dziewięciu państwach NATO w Europie: Danii, Estonii, Finlandii, Grecji, na Łotwie, Litwie, w Norwegii, Szwecji i Turcji. Chorwacja planuje przywrócić obowiązkowy pobór w przyszłym roku. Nasi zachodni sąsiedzi, Niemcy, także nie wykluczają przywrócenia poboru, jeśli zagrożenie ze strony Rosji będzie się nasilać. Już szykują się na taką ewentualność. Bundestag tydzień temu uchwalił, że od nowego roku rozpoczną się badania poborowych w wieku 18 lat. Po zakwalifikowaniu do służby poborowi mają możliwość wstąpienia do służby na zasadach dobrowolności. Jednak przy zbyt niskiej liczbie ochotników nowe przepisy wprowadzają możliwość przeprowadzenia losowania i tym samym po prostu wcielenie do armii wylosowanych Niemców.

fot. Przemysław Keler/KPRP/d

PREZYDENT ZAPOWIADA NOMINACJE PROFESORSKIE

EDUKACJA \ Dzisiaj pani minister Karolina Ziolo-Puzuk z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego powiedziała, że prezydent Karol Nawrocki nie podpisał dotąd żadnej nominacji profesorskiej. Uspokajam i wyjaśniam: uroczystość wręczenia nominacji profesorskich odbędzie się 7 stycznia 2026 r. – poinformował wczoraj Rafał Leśkiewicz, rzecznik prezydenta.

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI \ Pierwsza prezes Sądu Najwyższego krytycznie o postawie rządu

„Najczarniejsze czasy komuny”. Prof. Manowska: Żurek zamknąłby Sąd Najwyższy

Uważam, że apele ze strony ministra sprawiedliwości, czyli władzy wykonawczej, o zaprzestanie orzekania, groźenie regresami, wyliczone sumy pieniężne, które rzekomo mielibyśmy płacić za służbę Polsce, za wykonywanie swoich obowiązków – to jest niebywałe. Mogę porównać to do najczarniejszych czasów komuny – powiedziała w TV Republika prof. Małgorzata Manowska, pierwsza prezes Sądu Najwyższego.

W ostatni piątek Sejm uchwalił ustawę budżetową na 2026 r. Wcześniej, w trakcie prac w sejmowej komisji finansów publicznych, została przyjęta poprawka, która obcięła wydatki m.in. na Kancelarię Prezydenta, Sejmu i Senatu oraz resort sprawiedliwości, SN i NSA, a zwiększyła wydatki m.in. na służby specjalne. Wydatki na Sąd Najwyższy obniżono o prawie 25 mln zł, do poziomu 308,5 mln zł.

Pierwsza prezes Sądu Najwyższego Małgorzata Manowska wyraziła „stanowczy sprzeciw” wobec cięć w budżecie Sądu Najwyższego na 2026 r. Zaapelowała też do senatorów i posłów o przywrócenie budżetu sądu w kształcie wynikającym z przedłożonego projektu i zapewnienie środków, które pozwolą mu realizować konstytucyjne zadania.

„Powrót do najczarniejszych czasów”

Wczoraj w programie „Pierwsza rozmowa dnia” na antenie TV Republika prezes Manowska stwierdziła, że jest to „kolejna próba destabilizacji pracy Sądu Najwyższego”. – Najchętniej, gdyby miał taką władzę, pan minister [Waldemar Żurek] zamknąłby Sąd Najwyższy z udziałem sędziów powo-

fot. SNM

łanych do służby czy awansowanych od 2018 r. (...) Mnie to nie przeraża, ale ludzie są różni. Są sędziowie, którzy mają

trochę bardziej delikatną psychikę niż ja i czują pewne obawy – powiedziała.

Pytana, czy jej zdaniem sędziowie są zastraszeni, odparła, że jak najbardziej. – Uważam, że apele ze strony ministra sprawiedliwości, czyli władzy wykonawczej, o zaprzestanie orzekania, groźenie regresami, wyliczone sumy pieniężne, które rzekomo mielibyśmy płacić za służbę Polsce, za wykonywanie swoich obowiązków – to jest niebywałe. Mogę to porównać do najczarniejszych czasów komuny – oceniła pierwsza prezes SN.

Może dojść do eskalacji

Zwróciła uwagę na filmy dotyczące historii wymiaru sprawiedliwości, które Sąd Naj-

składać oświadczenia publiczne i zawiadamiać prokuraturę w związku z bezprawnymi, moim zdaniem, działaniami ministra Żurka. (...) Uważam, że jest część prokuratorów, którzy poddali się dyktatowi prokuratora generalnego, i oni naruszają prawo, ale nie cała prokuratura – powiedziała.

Dobrej woli brakuje przede wszystkim premierowi

Mówiąc o cięciach budżetowych dla SN, Manowska wskazała, że wpłynie to na wynagrodzenia sędziów, urzędników sądowych oraz inwestycji. Podkreśliła, że jest gotowa do rozmów z parlamentarzystami i ministrem Waldemarem Żurkiem „w zakresie przywrócenia ładu w wymiarze sprawiedliwości”. – Żeby skończyła się wojna polsko-polska, szczucie sędziów na sędziów. Apeluję: jeśli raz wpuści się władzę wykonawczą do sądu, to ta władza niechętnie z sądu wyjdzie – mówiła Małgorzata Manowska.

Podkreśliła, że zaproszenie do rozmów kierowała do premiera, marszałka parlamentu oraz prezydenta RP i, jak dotychczas, odbyło się tylko spotkanie z prezydentem. – Dobrej woli brakuje przede wszystkim premierowi. To on jest szefem rządu i on rozdaje karty. Wystarczy, żeby chciał się spotkać i porozmawiać o rzeczywistych rozwiązaniach, które mogłyby przynieść naprawę wymiaru sprawiedliwości. (...) Objawy zewnętrzne tego, co pan premier myśli, dostrzegane są w tym, że nie udziela kontrasygnaty postanowieniom prezydenta RP, co w jakiś sposób paraliżuje pracę sądu. Nie mamy prezesa IPIUS. Pan premier powoduje, że nie są prezentowane postanowienia prezydenta o naborze, ogłoszeniu wolnych miejsc do SN. To działania szkodliwe dla obywateli – dodała.

(Niezależna.pl, md)

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

NOWO NARODZONEJ CÓRECZKI naszych kolegów

Katarzyny Michałkiewicz-Kusz oraz Krzysztofa Kusza
Składamy wyrazy najgłębszego współczucia oraz szczerego żalu wobec tej niezwykle bolesnej straty.

Łączymy się z Wami w bólu i modlitwie,
życząc siły i otuchy w tych trudnych chwilach.

w imieniu grupy EKR

Sekretarz Generalny
Tomasz Szatkowski

POLACY O REALIZACJI OBIETNIC

POLITYKA \ 52,8 proc. respondentów uważa, że polski rząd nie spełnia swoich obietnic wyborczych. Krytycznych opinii o realizacji programu jest o 15 proc. więcej niż pozytywnych – wynika z sondażu UCE Research na zlecenie Onetu.

fol. Policja.gov.pl/d

SYN EUROPOSŁANKI POTRĄCONY

WYPADEK \ Syn eurodeputowanej KO i radny Konrad Wcisło został potrącony na przejściu dla pieszych w Lublinie. Sprawca uciekł z miejsca zdarzenia. Policja zatrzymała już 21-letniego mieszkańca miasta, który miał prowadzić auto jednej z popularnych aplikacji przewozowych.

NFZ \ Zapaść ochrony zdrowia

Szłapka uspokaja, a szpitale odwołują przyjęcia

„Znajdą się te pieniądze, na pewno – Narodowy Fundusz Zdrowia będzie funkcjonował normalnie, żeby pacjenci czuli się bezpiecznie” – zapewniał rzecznik rządu w rządowej telewizji. Tymczasem kolejne szpitale ograniczają przyjęcia i wstrzymują planowe zabiegi. Dziś przedstawiciele szpitali powiatowych będą rozmawiać w Ministerstwie Zdrowia m.in. o tym, kiedy pojawią się pieniądze z Funduszu Medycznego i kto je dostanie.

Jarosław Molga

Rzecznik rządu w TVP Info w likwidacji przekonywał, że nakłady na ochronę zdrowia cały czas rosną, plan oszczędności, jaki minister zdrowia wysłała do ministra finansów, był jedynie wymianą pomysłów między ministerstwami, a pacjenci mogą czuć się bezpiecznie, co miało

wynikać ze szczytu medycznego zorganizowanego przez premiera. Stwierdził także, że brakujące pieniądze na zdrowie się znajdują. – Znajdą się te pieniądze, na pewno – Narodowy Fundusz Zdrowia będzie funkcjonował normalnie, żeby pacjenci czuli się bezpiecznie – mówił Adam Szłapka. Z rozmowy wynikało, że chodzi m.in. o 7 mld zł, które mają trafić do systemu ochro-

Dziś w resorcie zdrowia ma mieć miejsce spotkanie dyrektorów szpitali powiatowych z przedstawicielami ministerstwa
| fot. Tomasz Jędrzejowski/Gazeta Polska

ny zdrowia na podstawie znowelizowanej ustawy o Funduszu Medycznym. Wchodzi ona w życie 15 grudnia.

Z informacji „Codziennej” wynika jednak, że dyrektorzy szpitali nie wiedzą jeszcze, kiedy i czy oraz jeśli, to w jakiej wysokości, dostaną pieniądze z tej puli. Czekać na te środki, coraz więcej szpitali zdecydowało o odwołaniu planowych przyjęć i zabiegów. Dwa dni temu taką decyzję podjął szpital w Sochaczewie. Tydzień temu w stan „emer-

gency”, a więc tylko ratowania życia, wszedł także mazowiecki szpital w Ostrołęce.

Decyzję o wstrzymaniu planowych przyjęć podjęła dyrekcja Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach. W świętokrzyskim w tragicznej sytuacji finansowej znajduje się szereg szpitali. W przypadku szpitala wojewódzkiego brak środków za tzw. nadwykonania to ok. 23 mln zł, a np. Świętokrzyskie Centrum Onkologii czeka na środki za nadwykonania

w wysokości 47 mln. Podobna sytuacja jest w innych regionach. Tak np. pediatryczny szpital w Krakowie wciąż czeka na ponad 100 mln zł.

„Codzienna” dowiedziała się, że dziś w resorcie zdrowia ma mieć miejsce spotkanie dyrektorów szpitali powiatowych z przedstawicielami ministerstwa. Dyrektorzy będą pytać, kiedy i kto dostanie pieniądze, czy też trzeba czekać do nowego roku, kiedy w systemie pojawią się środki z kolejnego budżetu przeznaczanego na 2026 r.

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

Bez Wolnych Mediów nie ma Wolnej POLSKI

Twoje wsparcie pozwala nam mówić własnym głosem.

WSPIERAJ [wsparcie.swsmedia.pl](https://www.wsparcie.swsmedia.pl)

Nr konta: **62 1240 1053 1111 0010 5517 7864**
Tytuł przelewu: Darowizna na rzecz Fundacji Niezależne Media
Konto do wpłat zagranicznych: PL 62 1240 1053 1111 0010 5517 7864
Adres: Fundacja Niezależne Media ul. Filtrowa 63/43, 02-056 Warszawa

niezależna.pl

NIEZALEŻNA GAZETA POLSKA
NOWE PANSTWO

FilaryBiznesu

POLITYKA \ Dwa lata koalicyjnego rządu

Za Tuska Polakom żyje się gorzej

13 grudnia miną dwa lata, odkąd powstał trzeci rząd Donalda Tuska. Gabinet ten nie cieszy się sympatią Polaków. W ostatnich sondażach 40 proc. badanych stwierdziło, że ich życie w ostatnich 24 miesiącach się pogorszyło. Prawo i Sprawiedliwość na półmetku przypomina „dorobek” rządu Donalda Tuska.

Jacek Liziniewicz

Rząd Donalda Tuska wbrew wielu zapowiedziom sprzed 2023 r. to jeden z najliczniejszych gabinetów w historii Polski. Liczy on 118 ministrów i wiceministrów. Gdyby jednak doliczyć bezpośrednich współpracowników premiera, byłoby ich blisko 130. Rząd jest tak duży i niesterowalny, że po raz pierwszy w historii powstała funkcja ministra ds. nadzoru nad wdrażaniem polityki rządu, którą sprawuje Maciej Berek.

To niejedyny rekord, jaki Donald Tusk pobił w ostatnie dwa lata. Rekordowy jest też deficyt budżetowy. Po 240 mld zł w 2024 r. i 289 mld zł w 2025 r. na kolejny rok rząd planuje zadłużyć nas o kolejne 271 mld zł. Długi nie przekładają się w żaden sposób na komfort życia Polaków. Najlepiej widać to w służbie zdro-

wia. System w tym roku praktycznie się zawalił. Na to właśnie zwraca uwagę największa partia opozycyjna, podsumowując rządy Donalda Tuska.

13 grudnia politycy PiS organizują konferencję i debatę na temat służby zdrowia. Równolegle prowadzą w sieci akcję „Gadają, nie robią”. Wymieniają m.in. ob-

niżenie czternastej emerytury, wzrost bezrobocia, niedotrzymywanie obietnic, przegraną polskiej prezydencji w UE, opóźnienie w inwestycjach.

Sceptycyzm widać również w badaniach społecznych. W „Super Expressie” ukazał się wynik sondażu, w którym zapytano: „Jak ci się ży-

je dwa lata po objęciu władzy przez rząd Donalda Tuska?”. Odpowiedź wskazującą na pogorszenie warunków wybrało 40 proc. badanych. Jedynie 17 proc. wskazało na polepszenie. 37 proc. stwierdziło, że nie jest ani lepiej, ani gorzej.

Według Badań Ogólnopolskiej Grupy Badawczej co prawda

notowania rządu poprawiły się w stosunku do października, ale to raczej pocieszanie się rządu niż wielki sukces. Odsetek źle oceniających to nadal 49 proc. Dobrze rząd Tuska ocenia jedynie 34 proc. respondentów. Gdyby spojrzeć na historię ostatniej dekady, tendencje były zdecydowanie inne. Zwykle bowiem pierwsze dwa lata rządów to moment, w którym gabinety cieszyły się rekordowym poparciem. Notowania PiS na jesieni 2017 r. sięgały 55 proc., a niezadowolone z pracy rządu deklarowało w badaniach CBOS kilkanaście procent respondentów. Podobnie było po wyborach w 2019 r. Dopiero pandemia sprawiła, że rząd PiS miał więcej krytyków niż sympatyków. Wtedy portal Oko.press z satysfakcją odnotowywał, że tak źle oceny miał jedynie rząd Ewy Kopacz na trzy miesiące przed upadkiem.

– Największym sukcesem Donalda Tuska w pierwszych dwóch latach rządów jest zniszczenie partnerów koalicyjnych. To pozwoliło mu windować poparcie, ale jednocześnie będzie to zarzynać koalicję. Zwracając na to uwagę nawet sympatycy Donalda Tuska – mówi nam prof. Mieczysław Ryba z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

Leśnicy, samorządy i mieszkańcy potraktowani z butą

PUSZCZA BIAŁOWIESKA \ Wczoraj Ministerstwo Klimatu i Środowiska zaprezentowało Plan zarządzania dla obiektu światowego dziedzictwa – Puszcza Białowieska. Dokument jest nieakceptowalny przez lokalne społeczności, leśników i samorządy z gmin Puszczy Białowieskiej. Plan to wstęp do wprowadzenia na całym obszarze parku narodowego.

Prace nad dokumentem toczyły się przez długie lata. W 2023 r. w zasadzie wszystko już było dogadane. Po trwających lata negocjacjach ustalono wtedy, że około 14 proc. z 63 tys. ha trafi do tzw. strefy czwartej, gdzie dozwolona była gospodarka leśna. Rozwiązanie z trudem akceptowali przedstawiciele samorządów i leśnicy. Dokument trafił na biurko Pauliny Hennig-Kłoski i został wyrzucony do kosza. Organizacje pozarządowe, które uzyskały wpływy w ministerstwie klimatu, uznały bowiem, że nie do pogodzenia jest na 63 tys. ha wycinanie drzew i obserwowanie naturalnych procesów przyrodniczych. Środowiska te konsekwentnie walczą o hasło „Cała puszcza parkiem narodowym”,

ale również o wyłączenie jak największej liczby lasów z wykorzystania gospodarczego. Temu sprzeciwiali się samorządowcy i lokalni mieszkańcy. Wczoraj jednak ministerstwo zakłamywało rzeczywistość.

„Plan powstał w ścisłej współpracy z lokalną społecznością oraz ekspertami. Dzięki temu 96% powierzchni polskiej części Puszczy Białowieskiej zostanie oddane we władanie procesom naturalnym. Wcześniej było to tylko 37%. Wykluczamy tam tradycyjnie rozumianą gospodarkę leśną oraz polowania. Takich obszarów na świecie pozostało niewiele, musimy je chronić” – napisała wczoraj Paulina Hennig-Kłoska.

Problem jest jednak taki, że tych rozwiązań samorządy nie akceptowały i przeciw nim

protestowały. Podobnie leśnicy i lokalna społeczność. Takiego fałszowania było zresztą więcej. – Po konsultacjach z samorządami wiemy, że to miejsce tak naprawdę rozwija się w kierunku turystyki. Pamiętamy czasy, gdy miasto Hajnówka miało piłę w herbie. To były czasy, kiedy osada, która tam powstała, czerpała z tego lasu, który tam był. To jest doskonały przykład świetnej ewolucji. Takiego rozwoju, który jest dzisiaj symboliczny – mówił wiceminister Mikołaj Dorożala. Problem jest jednak taki, że ostatnie lata to zapaść tego regionu. Wiele gmin powiatu jest dzisiaj najszybciej wyludniającymi się gminami w Polsce. Dubicze Cerkiewne to najszybciej wyludniająca się gmina w Polsce (pięciokrotnie więcej zgo-

nów niż urodzeń), a w sąsiednich Kleszczelach w ubiegłym roku urodziło się czworo dzieci (w całej gminie). Jest to region z wysokim bezrobociem, gdzie każde miejsce pracy jest na wagę złota. Rozumieją to mieszkańcy, ale ich głos nie został usłyszany w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Dodajmy, że turystykę znacznie ograniczają również napięcie na granicy i fakt, że przez Puszcze Białowieską prowadzi szlak, którym białoruskie służby i polskie organizacje pozarządowe przerzucają migrantów do Europy Zachodniej. To utrudnia w znaczący sposób normalną działalność turystyczną.

Plan Hennig-Kłoski powstał jednak, by trochę udobruchać ekspertów UNESCO. Podczas ostatniej misji w Polsce uzna-

li oni, że Puszcza Białowieska znajduje się w stanie krytycznym. Co ważne, opinię sformułowali siedem lat po tym, jak w puszczy zrezygnowano z prowadzenia gospodarki leśnej. UNESCO uznaje, że jest szereg krytycznych zagrożeń dla tego obszaru, a podstawowymi są mur oraz np. gatunki inwazyjne zasiedlające coraz częściej ten obszar.

Dokument będzie musiał być teraz wdrożony. Już wczoraj NGO stwierdziły, że najlepiej byłoby objąć Puszcze Białowieską tytułem parku narodowego. I taki będzie najprawdopodobniej kolejny krok ministerstwa, które twierdzi, że postulat popiera zdecydowana większość obywateli.

Jacek Liziniewicz

Sześć gwiazd Republiki komentuje sześć najważniejszych tematów mijającego tygodnia. To jest „Rewolwer” – najbardziej wystrzałowy program publicystyczny w Polsce.

Komentuj na X.com
#REWOLWER

REWOLWER

SOBOTA
9:10
w Republice

Na dyskusje zapraszają:

Michał Rachoń
Katarzyna Gójska
Jarosław Olechowski
Monika Borkowska
Ewa Bugała
Michał Rykowski

www.radiotvrepublika.pl

Telewizja Republika

@RepublikaTV

RepublikaTV

@RepublikaTV

Republikę oglądać można na ogólnopolskim multipleksie naziemnej telewizji cyfrowej tzw. MUX-8 na pozycji 51 listy kanałów. Niezbędna do tego jest antena kierunkowa np. typu YAGI, ustawiona, w zależności od miejsca zamieszkania, poziomo lub pionowo. Ustawienie anteny sprawdź w aplikacji EmiMaps. Ósmy multipleks dociera prawie do 95% Polaków i jest nadawany w zakresie VHF. Dodatkowo można nas oglądać przez satelitę (Polsat Box, CANAL+, Orange), w sieciach kablowych, IPTV oraz w lokalnych multipleksach z Ormontowic – MUX L2 oraz Lubina i Głogowa – MUX L7. Republikę obejrzyć na żywo także na serwisie www.tvrepublika.pl, a wszystkie programy znajdziesz na oficjalnym kanale YouTube: @Telewizja_Republika.

SKANUJ KOD QR
WSPIERAJ
DOM WOLNEGO
SŁOWA

STATYSTYKI \ Jak podają niemieckie media, koszty życia u naszych zachodnich sąsiadów rosną szybciej niż w większości krajów Europy, a mieszkańcy coraz mocniej odczuwają to w swoich portfelach. Najwięcej Niemcy płacą za jedzenie i mieszkanie, które pochłaniają nawet jedną czwartą dochodów. Transport i usługi komunikacyjne także drożeją, co dodatkowo obciąża domowe budżety.

fot. Wikipedia/d

CARACAS-OSLO \ Machado wiele zaryzykowała, by spotkać się z rodziną i zwolennikami

Ściśle tajna operacja. Liderka wenezuelskiej opozycji pojawiła się w Oslo

Maria Corina Machado nie dotarła na ceremonię wręczenia jej tegorocznej Pokojowej Nagrody Nobla, ale mimo to pojawiła się w Oslo, by udzielić wywiadu i spotkać się ze swoimi zwolennikami. Powiedziała dziennikarzom, że planuje powrót do Wenezueli – chociaż wie, że wiąże się to z ogromnym ryzykiem.

Wiktor Młynarz

Machado jest założycielką pilnującej uczciwości wyborów organizacji Sumate. Związana jest z liberalną partią Vente Venezuela, w latach 2011–2014 była posłanką. W 2014 r. odegrała ogromną rolę w organizacji protestów po sfałszowanych przez socjalistów wyborach. W 2023 r. opozycja wybrała ją na wspólnego kandydata w wyborach prezydenckich, ale reżim Nicolasa Maduro zabronił jej startować. Kolejny kandydat, Edmundo González, dostał najwięcej głosów, ale komisja wyborcza mimo tego przyznała zwycięstwo Maduro. W tym roku Machado

Machado nagrodzona pokojowym Noblem za walkę o sprawiedliwe i pokojowe przejście od dyktatury do demokracji w Wenezueli

fot. Stian Lysberg Solum/Ritzau Scanpix Norway/Forum

za jej walkę z socjalistycznym reżimem nagrodzono Pokojową Nagrodą Nobla. Ona sama jednak ukrywa się od dnia wyborów, bojąc się o własne życie i zdrowie. Mimo to zdecydowała się pojawić w Norwegii,

choć nie zdążyła na samą uroczystość – nagrodę odebrała w jej imieniu córka. Dziennik „WSJ” poinformował, że z pomocą administracji prezydenta USA Donalda Trumpa wyjechała się, w przebraniu i pe-

ruce, z Wenezueli i popłynęła łódką na Curaçao, skąd zabrał ją odrzutowiec. W środku nocy spotkała się ze zwolennikami, którzy czekali na nią przed hotelem w Oslo. Następnie opozycjonistka udzieliła wywiadu

stacji BBC. W jego trakcie miała na szyi wiele różańców, które wręczyli jej zwolennicy. Powiedziała stacji, że odgad się ukrywa, nie miała kontaktu ze swoimi dziećmi, które odesłała do Europy z obawy o ich bezpieczeństwo. Przegapiła z tego powodu ich śluby.

Machado stwierdziła, że reżim Nicolasa Maduro powinno się traktować „nie jak konwencjonalną dyktaturę, a jako strukturę kryminalną”, która zarabia na handlu narkotykami, handlu żywym towarem etc. Zapytana o to, czy poprze ewentualny amerykański atak na swój kraj, stwierdziła, że to, co się stanie, to wina Maduro. – Nie chcieliśmy wojny, nie szukaliśmy wojny. To Maduro wypowiedział wojnę Wenezuelczykom – stwierdziła i dodała, że opozycja chciała z nim porozmawiać o pokojowym przekazaniu władzy, ale nie chciał jej wysłuchać.

W zeszłym miesiącu prokurator generalny Wenezueli powiedział, że Machado jest oskarżona o „spisek, nawoływanie do nienawiści i terroryzm” i jeśli uda się do Norwegii, by odebrać nagrodę, zostanie uznana za zbiegającą.

Testowanie USA i ich sojuszników

GEOPOLITYKA \ Chińsko-rosyjski patrol powietrzny w rejonie Korei Południowej stanowi element strategicznego partnerstwa obu krajów, mający na celu przetestowanie reakcji sojuszników USA w Azji, podczas gdy Europa skoncentrowana jest na wojnie na Ukrainie.

W mijającym tygodniu samoloty wojskowe Chin i Rosji naruszyły strefę identyfikacji obrony powietrznej (KADIZ) Korei Południowej. Nie doszło jednak do naruszenia rzeczywistej przestrzeni powietrznej tego kraju. Seul natychmiast podjął swoje myśliwce, aby monitorować sytuację i zapobiec ewentualnym incydentom. Po zdarzeniu chińskie MON potwierdziło, że nad Morzem Wschodniochińskim i zachodnim Pacyfikiem odbył się dziesiąty wspólny rosyjsko-chiński strategiczny patrol powietrzny.

To kolejna odsłona rosnącej współpracy militarnej Pekinu i Moskwy. Po inwazji Rosji na Ukrainę liczba oraz skala chińsko-rosyjskich manewrów zna-

cząco wzrosły. Ogłoszone w lutym 2022 r. „partnerstwo bez ograniczeń” zobowiązuje obie strony do regularnych ćwiczeń, mających na celu wzmocnienie pozycji Chin i Rosji w regionie Azji-Pacyfiku oraz poza nim, udoskonalenie współpracy sił zbrojnych i wymianę doświadczeń. Przede wszystkim jednak mają one na celu zademonstrowanie budowy alternatywnego bloku wobec sojuszy stworzonych przez Stany Zjednoczone, co stanowi wyzwanie dla architektury bezpieczeństwa USA w Indo-Pacyfiku.

Chińsko-rosyjski patrol w rejonie Korei miał miejsce tuż po ogłoszeniu przez administrację prezydenta USA Donalda Trumpa Strategii Bezpieczeń-

stwa Narodowego, w której region ten został określony jako jedno z „kluczowych pól bitewnych ekonomicznych i geopolitycznych na najbliższe stulecie”. Według Waszyngtonu to Indo-Pacyfik stanowi kluczowy teatr konfrontacji z Chinami.

Wspólne manewry Chin i Rosji w regionie Indo-Pacyfiku, w kontekście toczącej się w Europie wojny przeciwko Ukrainie, stanowią także test reakcji USA i ich sojuszników na ewentualny jednoczesny konflikt, w którym Putin i Xi mogliby działać w skoordynowany sposób. W lipcu br. w jednym z wywiadów szef NATO Mark Rutte ostrzegł, że jeśli Xi Jinping zdecyduje się na atak na Tajwan, najpierw skontaktuje się z Władimirem Putinem, informując go: „Hej, zamierzam to zrobić, a ty musisz zająć się Europą, atakując terytorium NATO”. Amerykański wywiad również potwierdza tezę, że prezydent Chin pragnie, aby chińska armia była gotowa do inwazji na Tajwan do 2027 r., a Rosja mogła odgrywać rolę dywersanta w Europie.

.....
Hanna Shen

Marsylia spętana przez narkobiznes

FRANCJA \ Lokalne media alarmują, że ofiarami zabójstw ze strony marsylskich gangów narkotykowych coraz częściej padają dzieci. Liczba nastolatków zaangażowanych w handel narkotykami wzrosła w tym kraju ponadczterokrotnie w ciągu ostatnich ośmiu lat.

Jednym z ostatnich przypadków takiego zabójstwa, które wstrząsnęło Francją, była śmierć 15-letniego Adela. Ciało zauważyła grupa dzieci w drodze do szkoły. Jego rodzice byli w tym czasie w drodze na policję, by zgłosić zaginięcie. Najpierw strzelono mu w głowę, potem wylano na jego ciało benzynę, a później je podpalamo.

Jak informują media, jest to kolejne zabójstwo z serii „strze-

laj, a potem spal”, które policja pozwiązuje z narastającymi wojnami narkotykowymi w Marsylii. Ich członkowie, w rozmowie z mediami, zwierają się, że w mieście panuje chaos, gangi nie respektują żadnych zasad, a do handlu z premedytacją wciągane są dzieci. Nikt nie może czuć się bezpiecznym, dlatego wiele osób mówiących o problemie trapiącym to miasto w rozmowach zachowuje anonimowość. Zrezygnował z niej jednak 22-letni aktywista Amine Kessaci, któremu niedawno gangi zabiły o dwa lata młodszego brata – Mehdiego, chcąc w ten sposób wysłać do niego „ostrzeżenie”. Swoją działalność zaczął przed pięcioma laty, gdy stracił starszego brata – Brahima, który był członkiem gangu. – Mamy tę psychozę od lat. Wiedzieliśmy, że nasze życie wisi na włosku. Ale wszystko się zmieniło od czasu covidu. Sprawcy stają się coraz młodszy. Ofiary są coraz młodsze – wyjaśniał Amine Kessaci. Według szacunków policji w przemyśle narkotykowym w mieście zaangażowanych może być nawet do 20 tys. osób.

.....
(pp)

RUSZYŁY ŻŁOTE KARTY TRUMPA

USA \ Prezydent Donald Trump poinformował o uruchomieniu strony internetowej, za pośrednictwem której będzie można składać wnioski o nabycie złotej karty. Wybrani i zweryfikowani obcokrajowcy, po wpłaceniu miliona dolarów, będą mieli prawo pobytu w USA.

MAKABRYCZNE ODKRYCIE

AFRYKA \ Górnicy przetrząsający odpady z kopalni złota Ndasima w Republice Środkowoafrykańskiej natknęli się na kilkanaście zwłok przysypanych żwirem wyrzuconym przez maszyny używane przez rosyjskich najemników z tzw. Grupy Wagnera.

DYPLMACJA \ Prezydent Karol Nawrocki odwiedził kolejny kraj bałtycki

Sojusznicze rozmowy na Łotwie

Jestem dziś wśród przyjaciół. Polska i Łotwa są razem wśród najważniejszych tematów i reprezentują te same wartości – podkreślił podczas czwartkowej wizyty na Łotwie prezydent RP Karol Nawrocki. Kwestie bezpieczeństwa, w tym wojna na Ukrainie, presja migracyjna ze strony Białorusi oraz sytuacja na Bałtyku, zdominowały rozmowy prezydentów obu krajów. Polski przywódca spotkał się też z żołnierzami Wojska Polskiego stacjonującymi w bazie w Ādaži.

Paweł Kryszczak

Pierwszym punktem jednodniowej wizyty było spotkanie na Zamku Ryskim z prezydentem Łotwy. – Rozmawialiśmy z Edgarsiem Rinkēvičem o kwestiach infrastrukturalnych, ale najwięcej czasu poświęciliśmy bezpieczeństwu. Polska i Łotwa nie są tylko państwami oczekującymi wsparcia, ale także dajemy bezpie-

czeństwo i mamy świadomość, że inwestowanie w nie jest niezbędne – oznajmił Karol Nawrocki. – Gdy spojrzymy na polsko-łotewskie relacje, to możemy śmiało powiedzieć, że jestem dziś wśród przyjaciół. Polska i Łotwa są razem wśród najważniejszych tematów i reprezentują te same wartości – dodał prezydent RP.

W czasie konferencji prezydent RP odniósł się też do najnowszej amerykańskiej Strate-

Nasze spotkanie potwierdziło współpracę Polski i Łotwy w wielu zakresach i w wielu formatach – podkreślił w Rydze prezydent Nawrocki | fot. Marek Borawski/KPRP/d

gii Bezpieczeństwa Narodowego i roli Europy w niej, a także do krytycznych wypowiedzi Donalda Trumpa i jego administracji o sytuacji Europy. – Dopiero musiał przyjść prezydent

USA Donald Trump i powiedzieć do zachodniej Europy, tak by zrozumiała. Kraje Europy Środkowej od dawna mówią, że Europa jest w stanie kryzysu, chaosie, zajmuje się nie ty-

mi sprawami, które są najważniejsze także dla naszego regionu. Może my czasami nie rozumiemy się do końca z krajami Europy Zachodniej, bo jesteśmy tuż przy granicy z agresywną neoimperialną Rosją i zajmujemy się sprawami najistotniejszymi dla trwania i bezpieczeństwa Europy. To tutaj zaczyna się bezpieczeństwo UE – podkreślił prezydent. – Amerykańska strategia bezpieczeństwa nie może być zaskoczeniem dla nikogo, kto śledził wypowiedzi Donalda Trumpa, kto rozmawiał z Trumpem, a więc człowiekiem, który bierze odpowiedzialność za bezpieczeństwo całej Europy i całego świata – dodał.

W czasie czwartkowej wizyty prezydent RP rozmawiał również z premier Łotwy Eviką Siliņą. Po południu złożył wizytę w bazie wojskowej w Ādaži. To właśnie w tym miejscu stacjonuje kontyngent żołnierzy Wojska Polskiego w ramach wzmocnionej Wysuniętej Obecności NATO (eFP) na wschodniej flance Sojuszu Północnoatlantyckiego. Ostatnim punktem wizyty było wieczorne spotkanie prezydenta RP z Polakami mieszkającymi na Łotwie.

Szykują się na przybycie imigrantów. Ruszyły patrole obywatelskie

WIELKA BRYTANIA \ Mieszkańcy angielskiego miasteczka Crowborough są przerażeni tym, że w pobliżu zamieszka ponad pół tysiąca nielegalnych imigrantów. Postanowili wziąć sprawę w swoje ręce.

Jakiś czas temu wyszło na jaw, że rząd Wielkiej Brytanii płaci właścicielom hoteli – do 54 tys. funtów rocznie za osobę – za zakwaterowanie nielegalnych imigrantów starających się o azyl. Latem przez kraj przetoczyła się z tego powodu fala protestów. W sierpniu Home Office (HO), odpowiednik naszego ministerstwa spraw zagranicznych, poinformowało, że skończy z tą procedurą i przeniesie ich w inne miejsca, gdzie zakwaterowanie będzie tańsze.

Jak informuje dziennik „The Guardian”, jednym z potencjalnych miejsc, do którego mogą trafić, jest Crowborough – niewielkie miasteczko (ok. 20 tys. mieszkańców) w hrabstwie

Sussex. Znajduje się tam baza szkoleniowa brytyjskiej armii, w której rząd planuje zakwaterować 540 imigrantów, samych mężczyzn. Rząd podkreśla, że jeszcze nie podjęto w tej sprawie ostatecznej decyzji, ale jego mieszkańcy i tak są tym przerażeni. Postanowili, że sami zadbają o swoje bezpieczeństwo.

Założona przez nich organizacja Tarcza Crowborough podała rząd do sądu, żądając wycofania się z tych planów. Równocześnie na ulicach miasteczka pojawiły się patrole obywatelskie. Ich członkowie, ubrani w żółte odblaskowe kamizelki, twierdzą, że patrole to odpowiedź na obawy mieszkańców

o bezpieczeństwo. Jeden z ich założycieli, Nick Jones, powiedział mediom, że muszą czekać pół godziny, aż na miejsce dotrą policjanci z sąsiedniego miasteczka. – Więc jeśli jesteś zaatakowany, to musisz zapytać (napastnika): czy mógłbyś może wstrzymać się chwilę z dźganiem mnie nożem? – powiedział. Dodał, że ich członkowie będą się zajmować tylko poważnymi przestępstwami i wszyscy zostali przeszkoleni przez lokalnego prawnika z przepisów dotyczących zatrzymań obywatelskich. Ich członkowie są przekonani, że rząd przywiezie imigrantów w nocy, w tajemnicy.

Mieszkańcom nie podoba się to, jak ich przedstawiają media. – Nie jesteśmy skrajną prawicą, nie jesteśmy zbirami – powiedziała jedna z kobiet. Inna dodała, że nie są rasistami, ale problemem jest to, że rząd wysłał tam setki „mężczyzn, o których nic nie wiemy”. Zdaniem lokalnej poseł Nusrat Ghani Home Office celowo wybrało miejsce, o którym było wiadomo, że wywoła to problemy, aby pokazać swoją władzę.

.....
(wm)

Trump dalej uszczelnia granice

BEZPIECZEŃSTWO \ W Kalifornii powstaje nowa strefa zmilitaryzowana na granicy z Meksykiem, która rozciąga się od granicy Arizony do rezerwatu Otay Mountain Wilderness. Jest to kolejny etap polityki migracyjnej prezydenta Donalda Trumpa.

Komentując powstanie nowej strefy, szef Departamentu Zasobów Wewnętrznych (DOI) Doug Burgum ocenił, że jej celem jest doprowadzenie do „usunięcia długotrwałych luk w bezpieczeństwie i wzmocnienie obrony narodowej”. Już wcześniej duża część obszarów, które miały znaleźć się w strefie, została zmilitaryzowana. W kwietniu siły zbrojne otrzymały uprawnienia do zatrzymywania na terenach baz wojskowych osób oskarżonych

o nielegalne przekraczanie granicy. Aby wesprzeć te działania, w regionie rozmieszczono ponad 7 tys. żołnierzy, a także helikoptery, drony i sprzęt obserwacyjny. Wcześniej podobna strategia została zastosowana na 275-kilometrowym odcinku granicy w Nowym Meksyku, później zaś została rozszerzona na Teksas i Arizone. Działania te to bezpośrednia realizacja polityki migracyjnej Donalda Trumpa, która przynosi niewidziane od dziesięcioleci sukcesy. Według danych Straży Granicznej liczba aresztowań spadła w tym roku do najniższego poziomu od lat 60. Pod wpływem nowego prezydenta rośnie też deportacja nielegalnych imigrantów z USA. Sukcesem okazało się również wydanie wojny meksykańskim kartelom narkotykowym, które prezydent uznał za „zagraniczne organizacje terrorystyczne”. Ostatnio prezydent Meksyku Claudia Sheinbaum poinformowała, że administracja Donalda Trumpa deportowała do jej kraju ponad 152 tys. imigrantów, wśród których znaleźli się również obywatele państw trzecich.

.....
(pp)

FINANSE \ Przeprowadzone transakcje na akcjach PKP Cargo podlegają analizie Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. W środę kurs spółki spadł o 9 proc.; tego dnia wiceszef rady nadzorczej Marcin Wojewódka sprzedał, a potem kupił ponad 91,7 tys. akcji spółki. W czwartek został odwołany.

GÓRNICTWO \ Zagrożonych jest nawet 300 tys. miejsc pracy w firmach okołogórniczych

Dostawcy kopalń pilnie potrzebują systemowych rozwiązań

Nawet 300 tys. miejsc pracy na Śląsku jest zagrożonych. I nie dotyczy to tylko kopalń i hut, ale też małych i dużych firm, które są dostawcami spółek węglowych. Te ostatnie nie płacą na czas, co wywołuje zatory. Branża apeluje o pilne wprowadzenie systemowych gwarancji płatności dla górniczych dostawców – inaczej wiele firm upadnie.

Mariusz Andrzej Urbanke

Zatory płatnicze w polskim górnictwie są coraz większe. Wynikają głównie z gigantycznych strat finansowych spółek węglowych. W ub.r. straty te wyniosły ponad 11 mld zł. Bogusław Hutek, przewodniczący Krajowej Sekcji Górnictwa Węgla Kamiennego NSZZ „Solidarność”, zaznacza, że wiele firm, nie tylko w branży węglowej, stoi na skraju upadłości. – Jeżeli na Śląsku stracimy w gór-

nictwie, hutnictwie i przemyśle 200–300 tys. miejsc pracy, to nasz region czeka zapaść – ostrzega. Dodaje, że sektor węglowy boryka się z trudną sytuacją, mimo że niektóre raporty z poprzednich lat przewidywały poprawę w 2025 r. Zdaniem górniczych związków branża potrzebuje ciągłego wsparcia państwa i przemysłowej restrukturyzacji.

Fatalna sytuacja finansowa spółek węglowych odbija się na całym regionie. Tomasz Zjawiony, prezes Regionalnej Izby Go-

spodarczej w Katowicach oraz wiceprezes Europejskiej Federacji Przedsiębiorców CEA-PME w Brukseli, uważa, że oprócz miejsc pracy zagrożona jest stabilność gospodarcza regionu i kraju. – Z uwagi na narastający niepokój w spółkach wnosimy o ustanowienie zabezpieczeń finansowych skarbu państwa dla spółek okołogórniczych i dostawców do kopalń – wskazuje. – Kopalnie potrzebują dostawców do utrzymania ciągłości działania, a dostawcy wypłacalnego zamawiające-

go – dodaje. W opinii Izby tylko to może zapobiec konsekwencjom w postaci upadłości spółek okołogórniczych. „Taka sytuacja pociągnie za sobą olbrzymi wzrost bezrobocia, spadek PKB, zubożenie społeczne – w województwie śląskim i całym kraju” – argumentuje Izba. Spółki okołogórnicze prognozują pogębowanie się problemu zatorów płatniczych w górnictwie już w I kw. 2026 r. Problem zatorów dotyka nie tylko branży górniczej na Śląsku. Zatory

szczególnie często występują w relacjach asymetrycznych – gdy duży przedsiębiorca kupuje towary lub usługi od małej firmy. Zjawiony podkreśla jednak, że spółki górnicze, nawet gdyby chciały płacić na czas, to nie są w stanie. W jego ocenie bez systemowych rozwiązań obecna sytuacja stanowi zagrożenie niewypłacalności zobowiązań za wykonane usługi i dostarczone dostawy dla ogromnej liczby dostawców. Apeluje o podjęcie przez rząd pilnych działań w tej sprawie.

Fatalna sytuacja finansowa spółek węglowych odbija się na całym regionie | fot. mat. pras./d

Polacy liczą każdy grosz przed świętami

TWÓJ PORTFEL \ Mimo że w okresie świątecznym konsumenci nie są skłonni do jakościowych kompromisów, to wciąż najważniejszym kryterium, które decyduje o wyborze produktów podczas zakupów żywności na święta, jest cena. Co więcej, znaczenie tego czynnika wzrosło w stosunku do roku poprzedniego, co – według autorów badania UCE Research i Grupy Blix – jednoznacznie potwierdza, że polscy konsumenci wchodzi w sezon świąteczny z wyraźnym nastawieniem na kontrolę wydatków.

Aż 81 proc. Polaków wskazało cenę jako najważniejsze kryterium przy wyborze produktów spożywczych na Boże Narodzenie – to więcej niż rok wcześniej, gdy odpowiedź ta uzyskała 78,5 proc. wskazań. W praktyce oznacza to, że pomimo chęci celebrowania świąt bez jakościowych kompromisów konsumenci coraz uważniej patrzą na koszty.

Promocje nadal odgrywają dużą rolę w zakupowych decyzjach – wybrało je 72 proc. badanych (rok temu 70,1 proc.) – to jednak nie oznacza, że klienci są skłonni kupować najtańszy produkt za wszelką cenę. Jakość

ma znaczenie dla 53,6 proc. respondentów, co pokazuje, że Polacy starają się balansować między niską ceną a dobrym standardem żywności.

Taka postawa konsumentów wpisuje się w szerszy trend ostrożności – Polacy chcą świąt pięknych i smacznych, ale nie za wszelką cenę. Wzrost cen konsumenckich utrzymuje się, choć inflacja spadła do około 2,4 proc. w listopadzie – minimalnego poziomu w ostatnich miesiącach, głównie dzięki niższemu cenom energii i transportu. Mimo to ceny żywności i innych dóbr świątecznych rosną znacznie

szybciej niż ogólny wskaźnik cen. W praktyce oznacza to, że polskie gospodarstwa domowe muszą coraz bardziej kontrolować wydatki. Z badania Związku Banków Polskich wynika, że 51 proc. Polaków planuje ograniczyć świąteczne zakupy – głównie na artykuły spożywcze (40 proc.) i prezenty (39 proc.). Tylko 37 proc. ankietowanych deklaruje, że nie zamierza ciąć wydatków w okresie Bożego Narodzenia.

Ostrożność Polaków znajduje odzwierciedlenie także w danych o sprzedaży detalicznej: choć sprzedaż detaliczna w Polsce rośnie (o około 5,4 proc. rdr. w październiku 2025 r.), to tempo wzrostu spowalnia, co może wskazywać na słabszy popyt konsumpcyjny w obliczu wyższych cen żywności i usług.

Co więcej, wskaźnik nastrojów konsumenckich w Polsce poprawił się dopiero nieznacznie w listopadzie, ale nadal pozostaje na negatywnych poziomach, co oznacza, że Polacy podchodzą z ostrożnością do swoich finansów – szczególnie w kontekście przyszłych wydatków i oczekiwań inflacyjnych.

(pw)

Potrzebujemy nowego modelu rozwoju

RAPORT \ Dotychczasowy motor polskiego wzrostu wyraźnie traci moc, a tempo doganiania Zachodu słabnie – wynika z najnowszej analizy Warsaw Enterprise Institute. Bez skoku produktywności i inwestycji zatrzymamy się na 70–80 proc. zamożności rdzenia UE, a Niemcy dogonimy dopiero ok. 2037 r.

Najpoważniejszym hamulcem stał się dramatyczny spadek inwestycji prywatnych – z 24 do 17 proc. PKB. Jeszcze słabiej wyglądają inwestycje firm. Do tego polska baza kapitałowa pozostaje płytka, a stopa oszczędności gospodarstw spadła do 7,4 proc., co plasuje nas bliżej Bułgarii i Rumunii niż Niemiec i Szwecji.

Finanse publiczne także zbliżają się do granicy bezpieczeństwa. Dług sektora publicznego sięga już 52,6 proc.

PKB, a koszty jego obsługi – 1,4 proc. PKB, czyli tyle, ile państwo wydaje na naukę. Tymczasem demografia pogarsza sytuację – współczynnik obciążenia osobami 65+ ma wzrosnąć z 29 do ponad 55 proc. do 2050 r. Rosnące płace coraz częściej odzwierciedlają brak pracowników, a nie wzrost produktywności.

Raport ostrzega także przed rosnącą zależnością od Niemiec, które odpowiadają za 27 proc. polskiego eksportu i 23 proc. importu. Ponad 35–40 proc. wartości dodanej powiązane jest z niemieckimi łańcuchami dostaw, co przy stagnacji tamtejszej gospodarki staje się kanałem transmisji jej problemów.

Kolejną barierą pozostaje energia – jedno z najwyższych w UE koszty dla przemysłu, opóźniona modernizacja infrastruktury, niestabilne regulacje i słabe tempo inwestycji w transformację klimatyczną. Najbardziej jednak kuleje innowacyjność: nakłady na B+R sięgają 1,4–1,5 proc. PKB, czyli wciąż o połowę mniej niż w Niemczech i dużo mniej niż w krajach nordyckich.

(ar)

PODWÓJNY WZROST SKŁADKI ZDROWOTNEJ

OPŁATY \ W 2026 r. przedsiębiorcy zapłacą wyraźnie wyższą składkę zdrowotną. Wynika to ze zmiany zasad jej liczenia: zamiast 75 proc. minimalnego wynagrodzenia podstawą będzie pełna płaca minimalna, która też dodatkowo rośnie. Efekt jest prosty – składka wzrośnie podwójnie: przez zmianę podstawy i podwyżkę minimalnej pensji.

ENERGETYKA \ Komisja Europejska pozwala nam wydać nasze pieniądze na nasz atom

Opóźnienie w budowie elektrowni jądrowej ciągle rośnie

Komisja Europejska zatwierdziła pomoc publiczną dla pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, co pozwala wypłacić 60 mld zł wsparcia i rozpocząć kolejne kroki inwestycyjne. Mimo to harmonogram budowy nadal się wydłuża – formalny wniosek o pozwolenie ma być złożony w 2027 r., a pierwszy blok ma ruszyć dopiero w 2036 r., czyli trzy lata później, niż planował to rząd PiS.

Paweł Woźniak

Komisja Europejska zgodziła się na 60,2 mld zł pomocy publicznej dla pierwszej polskiej elektrowni jądrowej – ogłosił premier Tusk. Decyzja zapadła szybko, choć rząd wystąpił o notyfikację z blisko rocznym opóźnieniem, co już na starcie kosztuje projekt cenny czas. Jak wskazuje poseł PiS Zbigniew Kuźmiuk, zgoda KE jest też mniej korzystna, niż wnioskowano: kontrakt różnicowy ma obowiązywać 40 lat zamiast 60, co oznacza szybszą spłatę ponad 130 mld zł kredytu i wyższą cenę prądu – ok. 500 zł/MWh.

Przy dłuższym okresie byłaby ona niższa niż w morskiej energetyce wiatrowej, co przełożyłoby się na wyższe wyko-

rzystanie mocy elektrowni. – Przy dłuższym okresie na ten kontrakt różnicowy cena energii byłaby wyraźnie niższa od ceny energii pochodzącej z farmy wiatrowej na morzu ustalonej na 512 zł/MWh i oznaczałoby to, że elektrownia ta pracowałaby z bardzo wysokim obciążeniem – tłumaczy poseł.

Choć decyzja Brukseli uszuwa kluczową formalną barierę, realizacja inwestycji ciągle grzęźnie. Minister Motyka studi entuzjizm: pierwsze prace budowlane mają ruszyć dopiero w 2028 r., czyli dwa lata później, niż zakładano, a uruchomienie pierwszego bloku przesuwają się z 2033 na 2036 r. Niektórzy eksperci mówią nawet o 2040 r. – i to przy założeniu, że projekt nie utknie na kolejnych etapach.

Niepewność pogłębia polityczne zamieszanie wokół lokalizacji. Kuźmiuk przypomniał, że po przejęciu władzy przez obóz Tuska wojewoda pomorska zapowiedziała ponowne poszukiwania miejsca pod elektrownię, mimo że Choczewo miało kompletną decyzję środowiskową po siedmiu latach prac. Taka zmiana oznaczałaby wieloletnie cofnięcie projektu i ryzyko wycofania się amerykańskiego partnera, firmy Westinghouse. Po kilku miesiącach wycofano się z pomysłu, ale 2024 r. został praktycznie stracony.

Równoległe rząd odsunął w cień drugi projekt jądrowy – w Pątnowie – z udziałem ZE PAK, PGE i partnerów koreańskich. Polska spółka państwowa wycofała się z udziałów, a Koreańczycy niemal

natychmiast zdobyli kontrakt na budowę reaktorów... w Czechach.

– Mimo zgody KE rząd musi jeszcze w tym roku zasilić spółkę EJ kwotą 4,6 mld zł, zapisanych w budżecie. Jednak skala opóźnień, rozmyte deklaracje i wcześniejsze próby zmiany lokalizacji budzą pytanie, czy obecna ekipa naprawdę chce budować atom – czy tylko sprawia takie wrażenie – zastanawia się Kuźmiuk. Zwłaszcza że niemieckie interesy w energetyce jednoznacznie kolidują z polskimi planami jądrowymi, a Berlin robi wiele, by polski atom nigdy nie stanął.

Tymczasem energia jądrowa odpowiada obecnie za prawie 1/4 produkcji prądu w całej UE. Dla Polski elektrownia jądrowa jest wręcz niezbędna,

ponieważ bez stabilnego, taniego i niskoemisyjnego źródła energii kraj nie utrzyma konkurencyjności gospodarczej, nie zabezpieczy dostaw prądu w okresie starzenia się floty węglowej i rosnącego zapotrzebowania na energię oraz nie spełni unijnych wymogów redukcji emisji. Atom daje przewidywalną cenę przez dekady, niezależnie od wahań rynków paliw i importu energii, wzmacnia bezpieczeństwo, stabilizuje system zdominowany przez OZE, przyciąga inwestycje przemysłowe i tworzy tysiące wysokopłatnych miejsc pracy. Brak elektrowni jądrowej oznaczałoby w praktyce trwałą zależność od importu prądu i droższej energii, co osłabiłoby zarówno przedsiębiorstwa, jak i budżety gospodarstw domowych.

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

PRZEPROWADZKA SKLEPU

Telewizji Republika oraz Gazety Polskiej!

ZESKANUJ KOD
I OTWÓRZ MAPĘ

Godziny otwarcia:
pon. - pt.: 10:00 - 17:00
sob.: 10:00 - 14:00

Zapraszamy do nowego,
większego sklepu pod adresem:

Al. Solidarności 129/131 w Warszawie

SKLEP

Aleja Solidarności 129/131
Warszawa

JUŻ OD DZIŚ 24.11!

**950 METRÓW
OD SIEDZIBY REPUBLIKI**

Adam Michnik

redaktor naczelny „Gazety Wyborczej”; do Wojciecha Jaruzelskiego w 2000 r.,
w rocznicę stanu wojennego

\\ To był najbardziej liberalny zamach stanu na świecie. \\

HISTORIA \ 13 grudnia mija 44. rocznica wojny wytoczonej narodowi przez
Wojciecha Jaruzelskiego i jego juntę

Nierozliczone zbrodnie stanu wojennego

Przeprowadzenie stanu wojennego było największą operacją militarną LWP od zakończenia II wojny światowej. Była to wspólna operacja wojska (MON) i organów bezpieczeństwa (MSW). Internowania, strzały do protestujących, zwolnienia z pracy, cenzura i odgródzenie kraju nie zostały nigdy rozliczone.

Michał Kozłowski

Bezpośrednie przygotowania wprowadzenia stanu wojennego rozpoczęły się rok wcześniej. Do cywilnej bezpieki skierowano tam jako ministra Czesława Kiszczaka. Wraz z nim pojawiło się w MSW kilkuset sprawdzonych funkcjonariuszy kontrwywiadu i wywiadu Ludowego Wojska Polskiego. Polacy dowiedzieli się o wprowadzeniu stanu wojennego rano w niedzielę 13 grudnia 1981 r. Nie działały telefony, więc nie można było zadzwonić choćby po karetkę. Radio nadawało muzykę poważną. O godz. 6 wyemitowano przemówienie Wojciecha Jaruzelskiego, trzy godziny później powtórzono je w telewizji. Już pierwszej nocy stanu wojennego internowano niemal 3 tys. osób, głównie działacze Solidarności. Ograniczono swobody obywatelskie, wprowadzono godzinę milicyjną, cenzurę korespondencji, zakaz przemieszczania się bez przepustek. Zlikwidowano NSZZ „Solidarność” i inne niezależne organizacje. Szacuje się, że w wyniku stanu wojennego wyemigrowało z PRL blisko 2 mln ludzi.

Staranne przygotowania komunistycznego wojska

Oficjalnie organem władzy stała się Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego, na czele z Jaruzelskim. Bezpośrednio przewodniczącemu WRON podlegali pełnomocnicy, którzy zazwyczaj byli komisarzami wojskowymi w zmilitaryzowanych zakładach pracy. Duża grupa oficerów znajdowała się na różnych stanowiskach w urzędach centralnych i terenowych. Woj-

sko już 12 grudnia przystąpiło do zadań związanych z blokadą połączeń telefonicznych. Kolejnym przedsięwzięciem było przejęcie ok. 250 obiektów na terenie kraju przez wojsko. 13 grudnia przekazano do LWP sygnał nakazujący osiągnięcie stanu gotowości bojowej. Jednocześnie 10 dywizji rozpoczęło przegrupowanie w rejon dużych ośrodków miejskich. Polegało to m.in. na zablokowaniu dróg dojazdowych do zakładów pracy i miast.

14 grudnia użyto do działań w ramach stanu wojennego 70 tys. żołnierzy, 1636 czołgów, 2043 transportery opancerzone, 39 samolotów, 110 śmigłowców i 86 okrętów. Strajki przeciwko stanowi wojennemu ogłosiły 33 duże zakłady pracy w PRL. Od 13 do 20 grudnia LWP wzięło udział w pacyfikacjach 62 zakładów pracy w 24 miastach. Do działań związanych ze stanem wojennym zaangażowano ok. 50 proc. stanu osobowego wojska, czyli 250 tys. żołnierzy.

Morderstwa stanu wojennego

LWP i cywilna bezpieka odpowiadają za ponad 100 morderstw dokonanych w czasie stanu wojennego. Warto tu wymienić najważniejsze z nich. 16 grudnia 1981 r. w czasie ataku ZOMO na bezbronną górników z kopalni Wujek zamordowano 9 osób, a 21 zostało rannych. Akcję wspierali żołnierze 10 Dywizji Pancerniej. Z kolei podczas tłumienia demonstracji w Gdańsku 17 grudnia 1981 r. zginął zastrzelony dwudziestoletni Antoni Browarczyk. Podczas pacyfikacji strajku na Politechnice Wrocławskiej 15 grudnia 1981 r. ZOMO pobiło na śmierć Tadeusza Kosteckiego. 4 stycznia 1982 r. w areszcie śledczym przy ul. Rakowieckiej w Warszawie zmarła Wanda Kołodziejczyk, również dotkliwie pokiereszo-

wana przez ZOMO. Podczas tłumienia pokojowej demonstracji w Poznaniu 13 lutego 1982 r. milicjanci napadli na Wojciecha Cieślewicza, który zmarł niedługo później. 10 lutego 1982 r. 16-letni Emil Barchański wraz z kolegami oblał czerwoną farbą i podpalił pomnik Feliksa Dzierżyńskiego w Warszawie. Za to 3 marca był katowany przez SB, a 5 czerwca jego ciało wyłowiono z Wisły. Inne ofiary stanu wojennego to Zbigniew Szymański i Stanisław Kot, pobici na śmierć przez ZOMO w kwietniu 1982 r., i zastrzelony przez milicjanta Franciszek Zdunek. 2 kwietnia 1982 r. w Białej Podlaskiej został zastrzelony 19-letni Wojciech Cielecki. Sprawcą był niertreżwy starszy sierżant LWP Andrzej Kuśpit. 3 kwietnia 1982 r. został pobity na śmierć w czasie przesłuchania w areszcie śledczym w Załężu Mieczysław Rokitowski.

ZOMO stłumiło też pokojową demonstrację w Warszawie 3 maja 1982. W jej wyniku zmarli: Joanna Lenartowicz, Mieczysław Radomski i Adam Szulecki. Z kolei 13 lipca 1982 r. ZOMO i SB pobiły na śmierć Włodzimierza Lisowskiego. 18 maja 1982 r. zmarł Piotr Majchrzak pobity przez ZOMO i funkcjonariuszy WSW. Podczas tłumienia demonstracji w Gdańsku 31 sierpnia 1982 r. zginął Piotr Sadowski. Tego samego dnia ZOMO we Wrocławiu zamordowało Tadeusza Woźniaka i Kazimierza Michalczyka, Stanisława Raka w Kielcach, a w Lubinie Michała Adamowicza, Mieczysława Poźniaka i Andrzeja Trajkowskiego. Andrzej Grzywa zmarł 30 sierpnia 1982 r. pobity na komendzie MO w Gdańsku. 3 września 1982 r. zmarł Eugeniusz Wiłkomirski pobity przez ZOMO podczas demonstracji w Częstochowie. Z kolei Zdzisław Jur-

gielewicz 21 września 1982 r. został śmiertelnie zaatakowany przez MO w Giżycku. Adam Grudziński zmarł pobity w obozie dla internowanych w Załężu w październiku 1982 r.

13 października 1982 r., podczas demonstracji w Nowej Hucie, nieopodal kościoła Arka Pana, 20-letni Bogdan Włosik padł ofiarą strzału z broni palnej – sprawcą był kpt. SB Andrzej Augustyn. 16 listopada 1982 r. zmarł pobity przez ZOMO w Warszawie Stanisław Królik. 28 listopada 1982 r. zginął uczestnik demonstracji w Gdańsku Waclaw Kamiński. 8 stycznia 1983 r. w niewyjaśnionych okolicznościach w więzieniu w Białymstoku życie stracił Zbigniew Simoniuk. 14 stycznia 1983 r. zmarł w wyniku pobicia w areszcie śledczym Zenon Bleszczyński. Jacek Jerz odszedł nagle 31 stycznia 1983 r., po zwolnieniu z ponadrocznego internowania, gdzie przeszedł „ścieżki zdrowia”.

Z kolei Jan Ziółkowski zmarł 5 marca 1983 r., pobity na komendzie MO w Poznaniu. 7 marca 1983 r. po przesłuchaniu na komendzie MO w Pszczyźnie zginął Józef Larysz. 31 marca 1983 r. zabito przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w Hucie Katowice Ryszarda Kowalskiego. Inną ofiarą stanu wojennego był działacz NSZZ „Solidarność” z Nysy Bogusław Podboraczyński, którego pobili milicjanci. Jego cia-

ło wydobyto z rzeki 30 kwietnia 1983 r. Ofiarą pacyfikacji demonstracji w Krakowie 1 maja 1983 r. był Ryszard Smagur, a we Wrocławiu tego samego dnia Bernard Łyskawa i Włodzimierz Witkowski, którego zwłoki znaleziono dopiero 7 września. Ofiarami demonstracji w Warszawie 3 maja 1983 r. byli pobici przez ZOMO Marek Kuchta i Adam Szulecki. Podane przykłady nie wyczerpują długiej listy ofiar z lat 1981–1983.

Nie tylko morderstwa

Czystki w czasie stanu wojennego objęły także wiele różnych grup społecznych. W wyniku weryfikacji pracy pozabawiono ponad 1000 dziennikarzy, zwolniono 303 dyrektorów szkół, 1500 nauczycieli akademickich. Z kolei sądownictwo wojskowe skazało tysiące ludzi z opozycji. Wyroki z reguły w trybie doraźnym, zapadające przed sądami wojskowymi, należały do bardzo wysokich. 3 lutego 1982 r. Sąd Marynarki Wojennej w Gdyni skazał dziewięć osób za zorganizowanie strajku w Wyższej Szkole Morskiej. Najwyższy wyrok orzeczono wobec Ewy Kubasiewicz – aż 10 lat pozbawienia wolności. 5 lutego 1982 r. zakończył się proces przeciwko 11 górnikom z kopalni Ziemowit, natomiast siedem lat więzienia orzeczono wobec Mirosława Sroczyńskiego. Zbrodnie stanu wojennego nigdy nie zostały rozliczone w III RP.

fol. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

Andrzej Halicki

europoseł KO. Wypowiedź w radiowej Trójce z 2016 r. po chwilowym obniżeniu perspektywy gospodarczej Polski

|| To ostatni moment na to, aby zmienić strategię gospodarczą.

Minister finansów Paweł Szalacha powinien podać się do dymisji po ogłoszeniu decyzji agencji Moody's. ||

POLITYKA \ Polska gospodarka wyraźnie hamuje

Stajnia Augiasza albo folwark pana Donalda

Liberalno-lewicowe elity żyją w alternatywnej rzeczywistości. Skupione na bezwzględnej walce z PiS, uspokojone rzekomo wysokimi notowaniami Koalicji Obywatelskiej, nie widzą, że znów odjeżdża im peron. A przecież sygnały niepokojących zmian gospodarczych widać jak na dłoni. Fitch i Moody's zmieniły w jesiennej rundzie przeglądów perspektywę ratingu Polski na negatywną. Gdyby rządziła prawica, największe liberalne media wyłyby pod niebiosa. Teraz chowają niewygodne fakty za parawanem ciszy. Nic im to nie da.

Krzysztof Wołodźko

W pierwszej połowie grudnia poznaliśmy najnowsze ratingi renomowanych agencji dotyczących Polski. W lewicowo-liberalnych mediach było o tym dziwnie cicho. Nie ma się czemu dziwić. Fitch i S&P oceniły nasz kraj na poziomie A-. W dodatku Fitch i Moody's zmieniły w jesiennej rundzie przeglądów perspektywę ratingu Polski na negatywną. I tylko S&P utrzymało ją na poziomie stabilnym. To wyraźny prognostyk, że nad polską gospodarką zbierają się ciemne chmury. Władza usiłuje to zagadać, otwierając kolejne infrastrukturalne projekty, które z pełną determinacją przeprowadzi Prawo i Sprawiedliwość. Inwestycje takie jak Dworzec Zachodni w Warszawie właściwie w całości są zasługą poprzedniej ekipy. Przetarg w 2019 r., rok później umowa, ponad 2 mld dobrze wydanych złotych: a na gotowe wchodzi Donald Tusk, obficie podlewany „czystą wodą”, powszechnie znany z dość niezobowiązującego podejścia do wytężonej pracy i słabego rozeznania tematów ekonomicznych.

To nie jest nawet kiepska kopia, to marna karykatura Edwarda Gierka. Komuniści radzili sobie z uprzemysłowieniem Polski lepiej lub gorzej – Tusk jest politykiem, który przez lata poprzednich rządów żyrował niemiecką politykę w regionie, a obecnie podpina się pod inwestycje ludzi, których szczerze nienawidzi, i albo marnuje, co się da, albo lansuje się na cudzym.

Polska gospodarka wyhamowuje

Wróćmy do ratingów. Agencja Fitch jasno daje do zrozumienia, że polska gospodarka właśnie wyhamowuje. Progno-

za wzrostu gospodarczego Polski w 2026 r. to 3,2 proc. Ale w 2027 r. to już 2,9 proc. Problemem jest również „umiarkowane ożywienie inwestycyjne”, związane z niewystarczającym wykorzystaniem środków z krajowego Funduszu Odnowy i Odporności. Trudno się temu dziwić – obecna władza stawia przeciwko branży beauty, kluby dla swingersów i finansowe pompowanie biznesów swoich polityków, ich żon, krewnych i znajomych. Dla społeczeństwa jest horrendalny wzrost cen energii, za którym w krótkim czasie pójść kolejne podwyżki. Do tego mamy wygaszanie wzrostu płac. Powtarza się stary schemat: liberałowie i postkomuniści najbardziej lubią rządzić ubożającym społeczeństwem, ogłupianym antyprawicowym hejtem z pomocą suto opłacanych reprezentantów wielkomięskich elit. A kto wychodzi poza tego rodzaju logikę, ten od czasów największych triumfów Leszka Balcerowicza nazywany jest populistą.

Nic dziwnego, że w Polsce wciąż upadają kolejne przedsiębiorstwa: władze Chorzwia apelują do rządu o pomoc dla Huty Królewskiej, którą planuje zamknąć Arcelor-Mittal; w Szczecinie właśnie upadła firma Elogic, producent szaf elektrycznych, szaf sterowniczych i paneli kontrolnych; Orange zapowiada masowe zwolnienia, które – wedle obecnych rachunków – obejmą w najbliższym czasie nawet tysiąc osób; masowo zwalnia również koncern Aptiv (niegdyś Delphi), jeden z największych pracodawców na Żywiecczyźnie. A to tylko krótki przegląd wieści na ten temat z 20. gospodarki świata. Sytuacja powoli przypomina puentę starego dowcipu: „Operacja udana nadspodziewanie dobrze. Tylko pacjent zszedł”.

Na tym nie koniec „dobrych wieści” z Polski pod liberalno-postkomunistycznym zaborem. Za mocne słowa? Jak nazwać sytuację, w której – niemal jak

za dotknięciem czarodziejskiej różdżki – w ciągu dwóch lat rządzącym udało się doprowadzić do katastrofy finansów publicznych i zapaści ochrony zdrowia? Tylko wyjątkowo drapieżne paśożytnictwo przynosi tego rodzaju skutki. To nie jest publicystyczna przesada. Branżowe media donoszą, że państwowy dług publiczny przez dziewięć miesięcy 2025 r. wzrósł o prawie 211 mld zł. Zadłużenie całkowite finansów publicznych wyniosło ponad 2,2 bln zł! To nie ja wymyślam takie nagłówki, to Bankier.pl: „Budżet na 2026 zakłada kolejny rok mocno nadmiernego deficytu oraz przekroczenie konstytucyjnego limitu długu publicznego. To ścieżka zmierzająca ku fiskalnej katastrofie, z której politykom trudno będzie zawrócić w roku wyborczym”. I jeszcze „Rzeczpospolita”: „Prognozy dla deficytu sektora finansów publicznych i długu publicznego to najpoważniejsze ostrzeżenie”, która zwraca uwagę, że prognozy pogorszyły się od czerwca, co może mieć związek z jesienną publikacją „Strategii zarządzania długiem publicznym” przez Ministerstwo Finansów: „Ta zakłada gorszą od wcześniejszych oczekiwań ścieżkę deficytu i długu”.

Śmiertelnie niebezpieczna pułapka

Pisałem za to kilka tygodni temu i podtrzymuję pogląd z całą mocą: obecna władza właśnie zastawia śmiertelnie niebezpieczną pułapkę na swoich następców. Pamiętam dobrze z okolic 2015 r. szyderstwa liberalnych i lewicowych publicystów, kpiących z hasła „Polska w ruinie”. Wkrótce będą musieli zwieliokrotnić swoje szyderstwa, bo Tusk i jego ekipa robią wszystko, żeby sparaliżować politykę społeczną i gospodarczą państwa. Czekam na wysyp głupich i podłych „heheszków” na ten temat ze strony ludzi, którzy dziś są z złości. Oni już zapomnieli, że każde wyborcze zwycięstwo PiS wiązało się z prostym faktem: wskaźniki makroekonomiczne były gor-

sze lub lepsze, ale zdecydowanie poprawiało się życie zwykłych ludzi. Obecna władza robi wszystko, żeby to zniweczyć.

Tym bardziej że ekonomiści są zgodni – nadchodzący spadek wzrostu gospodarczego dodatkowo negatywnie przełoży się na stan finansów publicznych. Najbardziej odczuje to ochrona zdrowia, ale bardzo szybko zaczną się coraz większe oszczędności na usługach publicznych. Odczują to również samorządy, które z jednej strony zaczną ograniczać ofertę dla mieszkańców, z drugiej coraz chętniej zaczną sięgać do naszej kieszeni – a to przełoży się na decyzje polityczne, bo niezadowolenie wyborców znacznie narastać. Stawiam dolary przeciw orzechom, że wtedy jeszcze bardziej wzmoże się liberalno-lewicaki lament i darcie włosów, że grozi nam populizm, faszyzm, putinizacja polityki. Będą tak mówić ludzie, którzy mają niebywały talent do doprowadzania Polski do bylejakości, społecznej zapaści i ekonomicznych problemów. Ludzie, którzy uwielbiają się przechwalać swoimi kompetencjami i europejskością. A jak przyjdzie co do czego, rozpląwają się w powietrzu i za nic już nie czują się odpowiedzialni – jak była minister zdrowia Iza-bela Leszczyna.

Folwark Donalda Tuska

Gdy przeglądam ostatnio liberalne media, widzę jeden schemat: tematy społeczno-gospodarcze bardzo szybko wyparowują z topów albo w ogóle się tam nie pojawiają. Sporo jest o złej prawicy i „fatalnym” prezydencie Karolu Nawrockim, dzielnej walce rządzącej koalicji o praworządność (koń by się uśmieł), trochę obyczajówki i jak zwykle źle o Kościele. Ale to wszystko pokazuje, że liberalno-lewicowe elity w coraz szybszym tempie uciekają w stronę alternatywnej rzeczywistości. Skupione na bezwzględnej walce z partią Jarosława Kaczyńskiego, delektujące się rzekomo wysokimi notowaniami KO, nie

są w stanie zauważyć, że znów odklejają się od realnych strojów społecznych. Chowają przed swoją publiką złe wieści o stanie gospodarki i finansów publicznych: choćby o tym, że wspomniane już agencje Fitch i Moody's zmieniły w jesiennej rundzie przeglądów perspektywę ratingu Polski na negatywną. Ale tego nie da się ukryć za parawanem ciszy: po pierwsze, przy wszystkich swoich mankamentach social media błyskawicznie potrafią nagłośnić to, co nie jest na rękę rządzącym. Po drugie, masowe zwolnienia, odwołane wizyty, zabiegi i operacje, prognozy wzrostu cen energii to nie jest coś, co da się spuścić szlauchem, choćby spece od „czystej wody” dwouili się i troili. Po trzecie, totalny kryzys satelickich partii, tworzących dysfunkcyjną koalicję rządzącą to dopiero wstęp do sondażowych zmian.

Obecna władza, w czasach, gdy mamila społeczeństwo wizją „stu konkretów”, z całą mocą wyznawała filozofię „im gorzej, tym lepiej”. Cieszyli się z wojennej inflacji i pandemicznych trudności rządu. Dawało im to nieklamana radość, bo mało tak naprawdę obchodził ich los zwykłych Polek i Polaków. Ich dzisiejsze rządy, sprawowane z pożytkiem tylko dla liberalno-lewicowych elit, jeszcze to potwierdzają. Niestety, wszyscy musimy żyć w tej stajni Augiasza. Czy raczej: w folwarku pana Donalda.

OGŁOSZENIE DROBNE PŁATNE

Busko-Zdrój
Pensjonat Sanato
Pobyty lecznicze
i wypoczynkowe
Zadzwoń
i zapytaj
41 378 19 48
www.sanato.com.pl

PIŁKA NOŻNA \ Kobieca reprezentacja Polski awansowała z 26. na 24. miejsce w najnowszym notowaniu rankingu FIFA, opublikowanym w czwartek. To najwyższa w historii lokata Białe-Czerwonych. Od poprzedniego, sierpniowego notowania Polki rozegrały trzy mecze towarzyskie. W październiku zremisowały z Holandią 0:0 i pokonały Walię 5:2, a w listopadzie wygrały ze Słowenią 1:0.

LIGA MISTRZÓW \ Arsenal Londyn bije rekordy i jest już w 1/8 finału

Komplet punktów Kanonierów

Arsenal Londyn, pokonując w Belgii Club Brugge 3:0, wygrał szósty kolejny mecz w piłkarskiej Lidze Mistrzów i z kompletem 18 pkt prowadzi w tabeli. W szlagierowym spotkaniu Real Madryt, bez Francuza Kyliana Mbappégo, uległ przed własną publicznością Manchesterowi City 1:2. Kanonierzy od początku sezonu dominują zarówno w lidze krajowej, jak i Champions League. W Brugii, gdzie punkty straciła Barcelona, mimo eksperymentalnego zestawienia piłkarze Mikela Artety wypunktowali miejscowych i praktycznie zapewnili sobie miejsce w 1/8 finału.

Artur Szczepaniak

Na dwa pierwsze gole zapracował duet Martina Zubimendiego i Noniego Madu- eke, przy czym podawał Hiszpan, a do siatki posyłał piłkę Anglik. Trzeciego w 56. minucie uzyskał Brazylijczyk Gabriel Martinelli. Za ekipą z Londynu, która straciła tylko jedną bramkę, plasuje się Bayern Monachium z 15 pkt. We wtorek Bawarczyści wrócili na zwycięską ścieżkę. Po porażce z... Arsenalem w poprzedniej kolejce tym razem pokonali u siebie Sporting Lizbona 3:1.

Za czołową dwójką utworzyła się „grupa pościgowa”, którą tworzą Paris Saint-Germain, Manchester City i Atalanta Bergamo (wszystkie po 13 pkt). W tej serii najwięcej powodów do radości miał zespół angielski, który w szlagierowym pojedynku pokonał w Madrycie Real 2:1. Na Santiago Bernabeu prowadzenie Królewskim, którzy musieli sobie radzić bez kontuzjowanego i pozostającego w rezerwie, ale raczej w roli „straszaka” Kyliana Mbappégo, dał Brazy-

Arsenal pokonał FC Brugge i był to jego szósty wygrany mecz z rzędu
| fot. Peter De Voecht/imago sport/Forum

lijczyk Rodrygo w 28. minucie. Jednak jeszcze przed przerwą piłkarze Josepa Guardioli wyprowadzili dwa ciosy po stałych fragmentach gry – najpierw po kornierze z bliska do siatki kopnął Nico O'Reilly, a następnie rzut karny wykorzystał Erling Haaland. To 55. gol Norwega w Lidze Mistrzów.

Broniący trofeum paryzanie zremisowali w Bilbao z Athletikiem 0:0, a włoska drużyna, której nie wiedzie się w Serie A, pokonała u siebie Chelsea Londyn 2:1. Nicola Za-

lewski całe spotkanie spędził na ławce rezerwowych gospodarzy. Real jest wśród czterech zespołów z dorobkiem 12 pkt. Są w tej grupie również Inter Mediolan Piotra Zielińskiego i Liverpool, które we wtorek zmierzyły się na San Siro. Wygrali goście (1:0), a pomocnik reprezentacji Polski wszedł do gry już w 11. minucie.

Szansy na dołączenie do ścisłej czołówki nie wykorzystała Borussia Dortmund, która choć dwukrotnie prowadziła, ostatecznie zremisowała z nor-

weskim debiutantem Bodoe/Glimt 2:2. Po słabym starcie przebudziły się Juventus i Benfica, systematycznie poprawiając swoje notowania. Zespół z Turynu pokonał cypryjskie Pafos 2:0, a drużyna z Lizbony wygrała z takim samym wynikiem z Napoli. W obu przypadkach to drugie z rzędu i w rozgrywkach zwycięstwa, które przedłużają nadzieje na awans do fazy pucharowej.

Przełamał się również Ajax Amsterdam, który zdobył pierwsze punkty w obecnej edycji LM. Czterokrotny zdobywca Pucharu Europy wygrał w Baku 4:2 z Karabachem Agdam, którego bramki strzegł Mateusz Kochalski. Ajax wcześniej odnotował pięć porażek, zdobywając w tych spotkaniach tylko jedną bramkę. W środę w Baku także długo zanosilo się na następne niepowodzenie, gdyż holenderska drużyna przegrywała 0:1 i 1:2. W końcówce jednak goście trzykrotnie pokonali polskiego golkipera mistrza Azerbejdżanu, a dwa gole strzelił Izraelczyk Oscar Gloukh.

„Od momentu przyjazdu tutaj czuliśmy się bardzo dobrze, by-

liśmy odpowiednio nastawieni. To było widać na boisku, bo choć dwa razy przegrywaliśmy, to wierzyliśmy, że możemy wygrać. Może to będzie jakiś przełom” – ocenił Gloukh, cytowany na stronie internetowej UEFA. Ajax poprawił swoją pozycję w tabeli, ale raczej trudno będzie mu się włączyć do walki o 24. miejsce, czyli ostatnie, które pozwala powalczyć o 1/8 finału w barażu. „Przed nami jeszcze dwa spotkania i jeśli je wygramy, to kto wie, co się zdarzy” – dodał Izraelczyk.

Karabach, który zaczął od dwóch zwycięstw, w kolejnych czterech meczach powiększył dorobek o jeden punkt. Teraz ma ich siedem i jest 22. Cenne zwycięstwo odniosła także drużyna FC Kopenhaga, która w Hiszpanii pokonała Villarreal 3:2, notując drugie zwycięstwo z rzędu i w rozgrywkach. Sukces zapewnił jej doświadczony Andreas Cornelius w 90. minucie gry. W kadrze mistrza Danii zabrakło po raz kolejny Dominika Sarapaty.

We wtorek z kolei wygrała m.in. Barcelona, która z Robertem Lewandowskim na boisku do 66. minuty i Wojciechem Szczęsnym jako rezerwowym bramkarzem okazała się lepsza od Eintrachtu Frankfurt (2:1). Mistrz Hiszpanii zgromadził do tej pory 10 pkt, co daje 15. lokatę. Ośmiu najlepszych zespołów po ośmiu kolejkach fazy ligowej zakwalifikuje się bezpośrednio do 1/8 finału. Drużyny z miejsc od 9. do 24. będą walczyły o awans do tej fazy w barażach. Pozostałe zostaną wyeliminowane.

FELIETON KIBICA

Norymberga dla komuny

Ks. Jarosław Wąsowicz SDB

Przez wiele lat kibice gdańskiej Lechii 13 grudnia w kolejne rocznice wprowadzenia stanu wojennego organizowali manifestacje pod hasłem „Norymberga dla komuny”. Żądali ukarania winnych zbrodni popełnionych na polskim narodzie. Żyli jeszcze wówczas Jaruzelski i Kiszcak. Przed domem pierwszego z panów

w nocy z 12 na 13 grudnia odbywały się pikety, w których przypomniano postaci ofiar stanu wojennego. Pomimo upływu czasu ani architekci junty Jaruzelskiego, ani bezpośredni sprawcy politycznych mordów w znakomitej większości nie zostali ukarani. Obecnie rządząca koalicja, która przejęła władzę paradoksalnie też 13 grudnia, przywróciła byłym esbekom uprawnienia emerytalne i wypłaca im ogromne odszkodowania za czas, w którym przywilejów pozbawił ich rząd PiS. Są, jak widać, wierni okrągłostołowej tradycji, post-

komunie „krzywda” dźać się nie może. Nie mogą też odpowiadać za swoje zbrodnie czy wierną służbę w aparacie przemocy. W takim żyjemy państwie w 2025 r.

Środowiska patriotyczne każdego roku w ten tragiczny dzień upominają się o ofiary stanu wojennego. Podczas ostatniego meczu Lechii z Górnikiem pojawiła się mocna oprawa wymierzona w architekto- w stan wojennego i Michnika, który nazywał ich „ludźmi honoru”.

W Gdańsku 13 grudnia spotykamy się od kilku lat przy

pomniku Tolka Browarczyka, który jako pierwszy został zamordowany w czasie ulicznych manifestacji, które w pierwszych dniach wojny z narodem tłumnie odbywały się na ulicach Gdańska. Jest też jedną z najmłodszych ofiar stanu wojennego w Polsce. 16 grudnia uczestniczył w walkach ulicznych w Gdańsku. 17 grudnia został śmiertelnie postrzelony w głowę przez funkcjonariusza Milicji Obywatelskiej. Jest dla nas symboliczną zupełnie postacią, bo w jego historii odnajdujemy wiele ważnych przestrzeni, które w latach 80. XX w. znaczyły naszą drogę do wolności. Tolek uczestniczył w spotkaniach duszpasterstwa akademickiego, był młodym robotnikiem związanym z NSZZ „Solidarność”, był też

kibicem gdańskiej Lechii. To właśnie fani biało-zielonych po ponad dwóch dekadach od jego śmierci przywrócili pamięć o zamordowanym kole-dze. W 2016 r. staraniem kilku środowisk w miejscu, gdzie Browarczyk został zastrzelony, powstał jego pomnik. W mieście Solidarności trzeba było aż pięciu lat, żeby ta inicjatywa została zmaterializowana. W mieście rządzone przez popleczników dzisiejszego rządu był z tym duży problem.

W takiej żyjemy rzeczywistości 44 lata od wprowadzenia stanu wojennego. Ważne są nie ofiary, ale dostatnie życie ich katów. Może kiedyś doczekamy się sprawiedliwości. Pomimo wszelkich trudności trzeba się jej domagać! Norymberga dla komuny!

InPost | GAZETA POLSKA

NOWOŚĆ!

Gazeta Polska – teraz do odbioru przez Twój Paczkomat® InPost

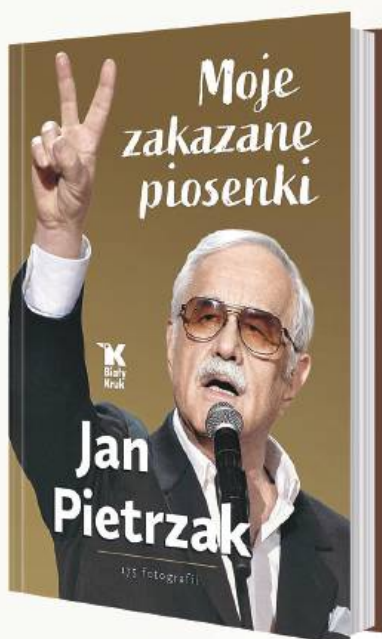
Dostawa co środę / Bez kolejki / Bez kompromisów

Zamów już teraz!
prenumerata.swsmedia.pl

Sklep
Gazety Polskiej
POLECA

COTYGODNIOWE PROMOCJE WEEKENDOWE W DNIACH 12–14 GRUDNIA

MOJE ZAKAZANE PIOSENKI

JAN PIETRZAK

Poznaj niezwykłą książkę Jana Pietrzaka – zbiór 98 utworów, nigdy wcześniej niepublikowanych, wśród których znajdziemy znany hymn „Żeby Polska była Polską”.
 Dopełnia go wyjątkowa oprawa: 175 zdjęć, 344 strony pełne patriotyzmu, humoru i polskiej historii. Twarda oprawa (16,5 × 23,5 cm) – trwały zapis niezłomnej twórczości barda narodu.

Zamów już dziś na sklep.gazetapolska.pl lub telefonicznie – bądź częścią polskiej tradycji!

PROMOCJA
dla Czytelników GPC
35 zł
zamiast
79 zł

Niezależne Wydawnictwo Polskie Sp. z o.o.,
ul. Filtrowa 63/43, 02-056 Warszawa

Konto **61 1240 6003 1111 0010 7516 5807**
sklep@gazetapolska.pl / **tel. 22 232 37 70**

**SKLEP
GAZETY POLSKIEJ**

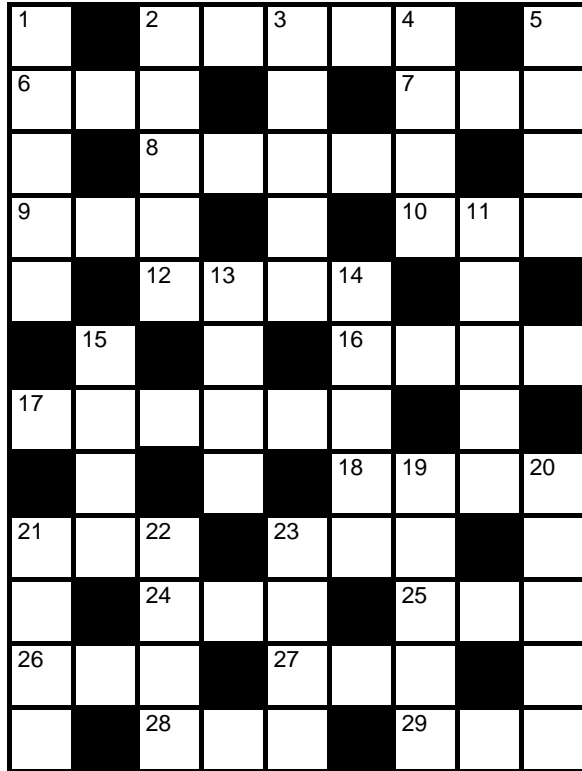

Blaise Pascal

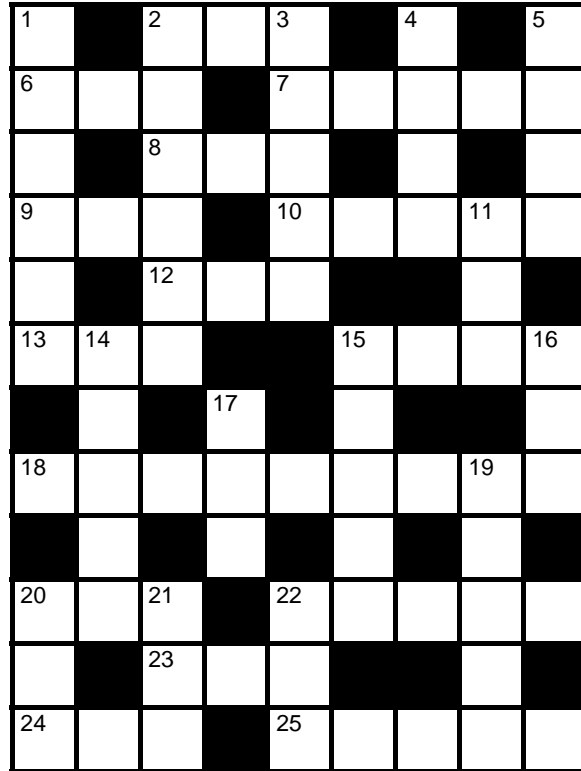
(1623–1662) francuski matematyk, fizyk i filozof religii, jego najbardziej znane dzieła to: „Prowincjałki” i „Myśli”

|| Pierwszym skutkiem miłości jest to, że budzi wielki szacunek: mamy cześć dla osoby, którą kochamy, i słusznie; nie widzimy w świecie nic równie wielkiego. ||

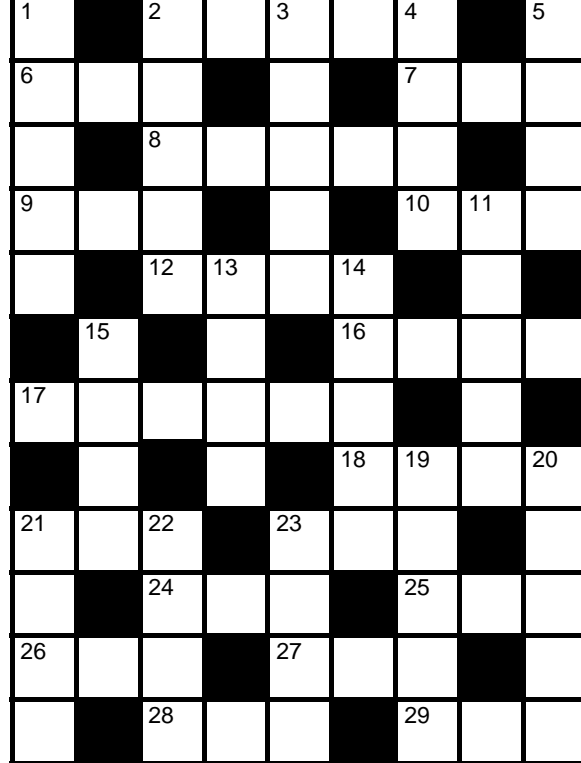
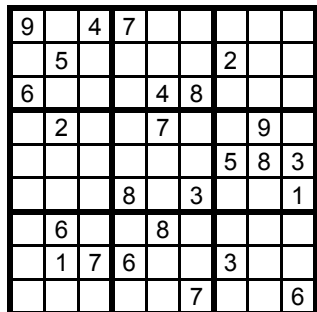
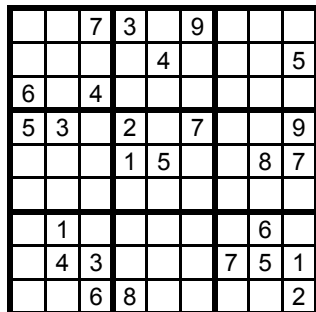
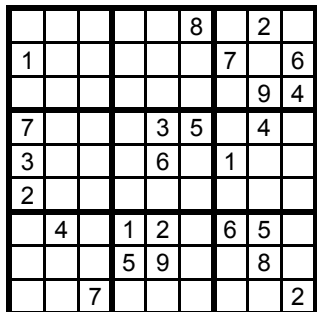
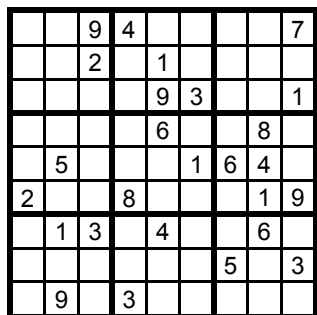
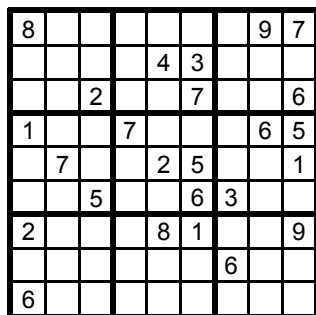
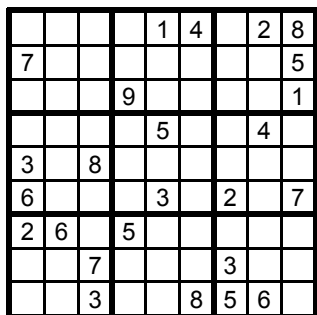
KRZYŻÓWKA

- Poziomo**
- 2) cenzurka wyrobu
  - 6) leśny duszek
  - 7) od stycznia do grudnia
  - 8) szal z futra
  - 9) twardy w desce
  - 10) uszczelnia okno
  - 12) tłuszcz z ryb
  - 16) stolica Norwegii
  - 17) osłania żarówkę
  - 18) plotkująca sąsiadka
  - 21) kraj Obamy
  - 23) w ręku woźnicy
  - 24) afrykańska antylopa
  - 25) dokument urzędowy
  - 26) dzieli się na okresy
  - 27) chorobliwa tonacja
  - 28) ból w kulszy
  - 29) karty lub bierki
- Pionowo**
- 1) słowa piosenki
  - 2) dawniej miłość
  - 3) np. lodowcowa
  - 4) ramowa pilarka
  - 5) śląski brydż
  - 11) religia muzułmanów
  - 13) herbaciana lub pasowa
  - 14) zwierzę jak dziura
  - 15) ptak znad Nilu
  - 19) codzienny w kasie
  - 20) model Opla
  - 21) poprzednik esbeka
  - 22) żelujący wodorost
  - 23) dom dla psa

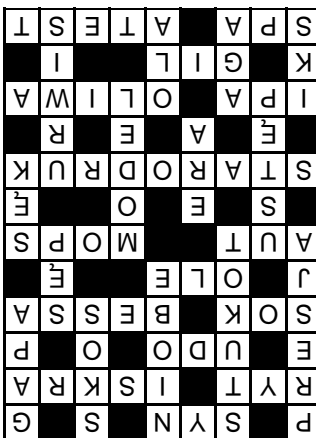
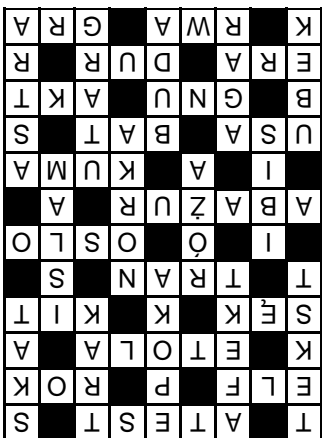
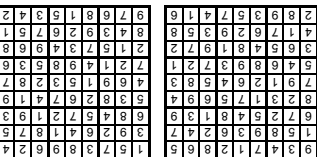
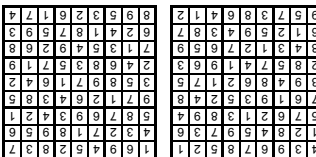
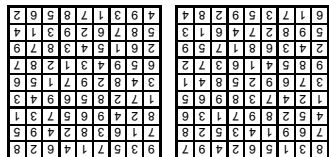

- Poziomo**
- 2) męski potomek
  - 6) religijny obrządek
  - 7) boża jest talentem
  - 8) nad kolanem
  - 9) płyn z owoców
  - 10) spadek notowań na giełdzie
  - 12) Olsen, żużlowiec
  - 13) piłka za boiskiem
  - 15) znużony pies
  - 18) książka sprzed lat
  - 20) piwo górnej fermentacji
  - 22) na wierzch wypływa
  - 23) chroniony kuzyn wróbla
  - 24) belgijskie uzdrowisko
  - 25) certyfikat produktu
- Pionowo**
- 1) przymus, nacisk
  - 2) odgłos kół pociągu
  - 3) zamieniona w skałę córka Tantala
  - 4) kierunek po przekątnej
  - 5) ciamajda, gamoń
  - 11) krąży nad padliną
  - 14) urywek utworu
  - 15) pozuje malarzowi
  - 16) drewniana trudność
  - 17) dzieli się na okresy
  - 19) gagatek, psotnik
  - 20) ukośna litera
  - 21) mała Agnieszka
  - 22) mała Aleksandra

- Poziomo**
- 2) hańba, niesława
  - 6) król zwierząt
  - 7) lata nad ziemią
  - 8) świetny mówca
  - 9) opłata graniczna
  - 10) niski głos żeński
  - 12) zgrana drużyna
  - 16) żona barana
  - 17) nestor rodu
  - 18) kuzyn brzozy
  - 21) spód morza
  - 23) ciekły w butli
  - 24) drugi plan obrazu
  - 25) freudowska jaźń
  - 26) wybujałe u megalomana
  - 27) kompletna pustka
  - 28) beczka z piwem
  - 29) diabelska cecha
- Pionowo**
- 1) potocznie o wsparciu
  - 2) manewr przez sztag lub rufę
  - 3) dusi alergika
  - 4) inaczej o pogodzie
  - 5) budowla obronna
  - 11) samica dzika
  - 13) wśród literatów
  - 14) daw. jednostka pola
  - 15) pieśń pochwalna
  - 19) przedmiot materialny
  - 20) rozmokła ziemia
  - 21) do odwadniania gruntu
  - 22) obramowanie czapki
  - 23) dźwięk na ringu

ROZWIĄZANIA

e-mail:
redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrowa 63/43,
02-056 Warszawa
tel.: +48 (22) 290 29 58

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępca red. nac.: Katarzyna Gójska

Wydawca numeru: Katarzyna Gójska
Sekretarz redakcji: Małgorzata Ablewska
Polska: Piotr Lisiewicz (kier.)
Świat: Konrad Wysocki (kier.)
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.)
Gospodarka: Paweł Woźniak (kier.)
Kultura: Sylwia Krasnodębska (kier.),
Anna Krajcowska (z-ca)
Sport: Artur Szczepanik (kier.)
Nadzór graficzny: Mariusz Trolński (kier.),
Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)
DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Raczworkow,
Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek
Wydawca: Forum SA; Zarząd: Beata Dróżdż
Baza foto: fotoreporterzy@gazetapolska.pl

Reklama, promocja, ogłoszenia:
reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74,
kom. 505 942 582
Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13:
Anna Kazimierczuk, tel. 603 117 483, 505 942 224
e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Druk: Seregni Printing Group: Warszawa
Prenumerata: www.prenumerata.swsmedia.pl
Kontakt: prenumerata@swsmedia.pl
Tel. 605 900 002, 501 678 819
Konto do wpłat: Niezależne Wydawnictwo Sp. z o.o.
Bank PEKAO SA Nr 82 1240 5963 1111 0010 3867 3017
(przelew z zagranicy SWIFT: PKOP PL PW)
IBAN-PL

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie” materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

niecodzienna

Gazeta Polska

12-14 GRUDNIA 2025

Mikołaj
listy pisze

Najgorsze
koszmary
zeszłego
stulecia

Sto lat od
śmierci
Gaudiego

#Społeczeństwo

Siła kobiet na polskiej wsi. Zaskakujący lewicowy raport

#Społeczeństwo

Siła kobiet na polskiej wsi. Zaskakujący lewicowy raport

Od 2018 r. kobiety z małych miejscowości zyskały potężne narzędzie aktywizacji. Stało się to dzięki decyzjom PiS o stworzeniu ram prawnych i znacznym dofinansowaniu kół gospodyń wiejskich – przyznają lewicowe badaczki, które dla Funduszu Feministycznego przygotowały raport pt. „Mieszkanki wsi w działaniu: lokalne rewolucje”.

Krzysztof **Wołodźko**

Jaka jest potoczna opinia o rządach PiS w oczach cynicznych polityków i przeciętnych odbiorców trzynastogrudniowej koalicji? Wśród stęku kłamstw przebija się to jedno: prawicowa władza nic dobrego nie zrobiła dla polskich kobiet.

Tylko prawda jest ciekawa – niestety rzadko przebiega się do mainstreamowych mediów. Świadczy o tym przemilczany raport „Mieszkanki wsi w działaniu: lokalne rewolucje”, przygotowany przez Sylwii Urbańską i Katarzynę Dębską dla Funduszu Feministycznego.

Nowe życie kół gospodyń wiejskich

Już tylko krótkie wprowadzenie doprowadzi do bólu głowy wyborców i wyborczynie Donalda Tuska: „Kobiety organizują się, zakładają koła gospodyń wiejskich, stowarzyszenia, grupy nieformalne, kolektywy i kręgi kobiet. Działają dla innych, ale też dla siebie – uczą się sprawczości, współpracy, niezależności. Ten raport pokazuje, jak kobiety ze wsi zmieniają swoje społeczności, z jakimi barierami się mierzą i co daje im siłę”.

I dalej: „Miniona dekada przyniosła boom aktywistyczny w polskich wsiach. W stosunkowo niedługim czasie zarejestrowały się tysiące kół gospodyń wiejskich (KGW). Było to możliwe dzięki wprowadzeniu nowych regulacji w 2018 r., które nadały KGW status prawny i zapewniły regularne wsparcie finansowe”. Wystarczyło systemowe (finansowe) wsparcie rządu, który

rozumiał potrzeby polskiej wsi, i okazało się, że rzekomo bierna, roszczeniowa wieś zaczęła prężnie działać po dekadach marazmu wywołanego przede wszystkim negatywnymi konsekwencjami terapii szokowej, zarobkowej migracji i strukturalnego, nierzadko dwucyfrowego bezrobocia. Największymi beneficjentami wsparcia dla kół gospodyń wiejskich stały się rzecz jasna kobiety. Choć nie tylko – stworzone przez nie inicjatywy okazały się ważnymi społecznymi i kulturalnymi miejscami na lokalnych, prowincjonalnych mapach.

Dla dobra wspólnego

Raport „Mieszkanki wsi w działaniu: lokalne rewolucje” został opublikowany pod koniec października br., ale nie wzbudził większego zainteresowania mainstreamowych środków przekazu. Trudno się temu dziwić – choć zdecydowanie lewicowy i feministyczny, udowadnia, że rządy Zjednoczonej Prawicy dały znaczny impuls rozwojowy nie tylko polskiej wsi, lecz właśnie żyjącym tam kobietom. I to niezależnie od ich wieku, wykształcenia, przekonań ideowo-politycznych i religijnych, statusu związku czy preferencji seksualnych. Mówiąc kolokwialnie, PiS nie pytało kobiet na wsi, jakie mają poglądy. Pomogło im zacząć działać, wzmacniać formalne i nieformalne społeczne sieci aktywności. Lewicowe badaczki piszą wprost: „Organizacje budują mosty porozumienia, umożliwiając spotkania ludzi o różnych światopoglądach KGW, pełniąc przy tym funkcję tzw. trzecich miejsc – przestrzeni nie-

formalnych spotkań, podtrzymujących społeczeństwo obywatelskie w warunkach braku kawiarni czy innych ośrodków. Nierzadko nasze rozmówczynie wspominają, że przed pojawieniem się ich organizacji wiele mieszkank i mieszkańców wsi w ogóle nie wychodziło z domów, a niektórzy się nawet nie znali”.

Ktoś powie: to przecież oczywiste, władza jest od tego, by dobrze wydawać publiczne środki, nie pytając beneficjentów o poglądy. Czy naprawdę to truizm? Dzisiaj rządząca koalicja ucina środki z Kolei+ dla miast, w których wygrywa Prawo i Sprawiedliwość, o czym z przyganą pisała nawet „Krytyka Polityczna”; dzisiaj środki z KPO wędrują do tych, którzy mają biznesowo-rodzinne zaplecze wśród polityków rządzącej koalicji. A rządzący najchętniej szukają znów oszczędności wśród mieszkańców i mieszanek tzw. Polski B, co najlepiej pokazują horrendalne cięcia w ochronie zdrowia.

Mieszkanki wsi w działaniu

Koła gospodyń wiejskich po 2018 r. okazały się trampoliną do społecznej aktywności mnóstwa kobiet. I to w najróżniejszych formach. Autorki raportu „Mieszkanki wsi w działaniu” wskazują, że Polki z małych miejscowości zainteresowały się w większym stopniu rękodziełem, stolarstwem, samoobroną, zajęciami z makijażu, zielarstwem, kulinariami, zajęciami sportowymi i wyjazdami rekreacyjnymi. Uczestniczą w szkoleniach, uczą się pozyskiwania grantów.

Badaczki wskazują na międzypokoleniowy kontekst: „Siła grupy pomaga pokonać lęk przed nowym, np. przed udziałem w międzynarodowych projektach. Trzeba jednak pamiętać, że dla niektórych młodych KGW to właśnie kultywowanie tradycji (np. robienie wieńców dożynkowych) jest takim nowym wyzwaniem”. To interesująca kwestia – pokazuje, że odnowa życia społecznego na wsi młodsze kobiety na nowo zakorzenia w ludowych tradycjach, a starszym pomaga „wyjść w świat”.

Budujące są też ostateczne wnioski płynące z raportu. Wzmocnienie czy wręcz odbudowa sieci kół gospodyń wiejskich okazały się mocnym impulsem na rzecz nowej integracji lokalnych społeczności, którym często zaszkodziły lata przemian, niemocy, deprecjowania wsi. Badaczki podkreślają, że we wspólnotach, w których ludzie znają się od pokoleń i są połączeni wieloma rolami w pracy, rodzinie i społeczności, działaczki szukają oddolnych, skutecznych strategii współpracy. Jak piszą: wiejskie społeczności „próbują łączyć, mimo różnic światopoglądowych, religijnych, politycznych, pokoleniowych. Próbuje szukać dróg porozumienia, możliwych wspólnych celów, wspólnego języka. Stawiają na to, co może budować zgodę, przyciągnąć różne grupy mieszkańców i mieszanek, konsolidować wspólnotę, otwierać, rozwijać”. Jakże inny to obraz polskiej wsi i działań poprzedniego rządu na jej rzecz niż ten, który na co dzień serwują nam mainstreamowe media. I znacznie bliższy prawdzie niż antypisowska propaganda nieustannie sączona zwykłym ludziom do serc i głów przez lewicowo-liberalne, opiniotwórcze elity.

Już za niespełna trzy tygodnie Barcelona rozpocznie jubileuszowy rok od jego śmierci. Sto lat temu, potrącony przez tramwaj, zakończył swój żywot najgenialniejszy architekt tego miasta.

Stefan **Czerniecki**, czerniecki.net

Szedł ponoć tą samą trasą, co zawsze. Spieszył się na mszę świętą do swojego ulubionego kościółka św. Filipa Neri. To barokowa świątynia znajdująca się na urokliwym Plaça de Sant Felip Neri w Dzielnicy Gotyckiej.

Artysta tradycyjnie wybrał wpiery uliczkę Carrer Bailen, by następnie dojść do bardziej ruchliwej i szerszej alei Gran Via de les Corts Catalanes. Była szó-

sta rano, gdy aleją jechał właśnie tramwaj linii nr 30. Antonio Gaudí swoim zwyczajem nie zwrócił na niego uwagi. Był zdania, że to piesi powinni mieć pierwszeństwo przed pojazdami. Tym razem nie miał racji. Z początku nie było wielu chętnych, aby pomóc pokiereszowanemu wskutek potrącenia mężczyźnie. Wyglądał bowiem jak bezdomny włóczęga. Nikt nie poznał w nim sławnego już w mieście wielkiego architekta. Trzech kolejnych taksówkarzy odmówiło zabrania ubranego w charakterystyczne, trzymające się na agrafkach

kalesony mężczyzny do szpitala. W końcu się udało. Gaudí ze złamanym żebrem, urazem mózgu i krwotokiem z ucha trafił do pobliskiego Hospital de Santa Cruz, umiejscowionego w średniowiecznym gmachu. Tam po trzech dniach umarł. Dopiero po śmierci Gaudiego barcelończycy ocknęli się, kogo właśnie utracili. W kondukcje pogrzebowej do krypty budowanej przez niego świątyni Sagrada Família będzie iść kilkaset tysięcy osób. Dziś do tej samej krypty nadal można wchodzić. Nie na zwiedzanie bazyliki (to jest biletowane i wejścia znajdują się po przeciwnej stronie kościoła), ale na mszę świętą. Odprawiana jest codziennie o 9 (po katalońsku) i o 20 (po kastylijsku, czyli hiszpańsku). W krypcie z lewej strony ołtarza leży płyta nagrobna największego artysty Barcelony. Mistyka, który prosił, aby pochować go z różańcem w rękę. **N**

#NiecodziennyWehikułCzasu

Mikołaj listy pisze

J.R.R. Tolkien uznawany jest za jednego z najbardziej wpływowych angielskich pisarzy XX w. W przeprowadzonym wśród brytyjskich czytelników głosowaniu „Władca Pierścieni” zdobył nawet tytuł najważniejszej powieści stulecia.

Łukasz **Czarnecki**

W cieniu tworzonych przez profesora z Oksfordu wielkich opowieści o walce sił dobra i zła pozostaje jego twórczość skierowana dla dzieci, z której powszechnie znany jest tylko „Hobbit”. Tymczasem również drobniejsze utwory z tej listy zasługują na uwagę. Na jeden z nich warto ją skierować zwłaszcza w okresie świątecznym. Boże Narodzenie stanowi ulubioną porę roku najmłodszych. Nawet wielu dorosłych wraz ze zbliżaniem się końcówki grudnia zaczyna ponownie odczuwać emocje z dzieciństwa. Nie inaczej wyglądało to w rodzinie Tolkienów. Twórca współczesnego fantasy był ojcem aż czwórki dzieci, więc łatwo sobie wyobrazić, co wyrabiało się pod dachem jego oksfordzkiego domu, gdy końca dobiegał Adwent. Żeby czymś zająć rozbieganą dzieciarnię, potrzeba było sposobu i Tolkien takowy odkrył.

Przed Bożym Narodzeniem roku 1920 pierwotny potomek profesora i jego imiennik John, wówczas trzyletni, zapytał tatę, kim jest właściwie Święty Mikołaj i gdzie mieszka. Ku zaskoczeniu malca wkrótce potem z bieguna północnego przyszedł do niego list,

w którym na pytania dotyczące legendarnego bohatera odpowiadał... on sam! W rzeczywistości list napisał sam Tolkien, dodatkowo ozdabiając kartkę narysowanymi własnoręcznie „podbiegunowym” znaczkiem. Od tej pory rzekome listy od świętego przychodziły do Tolkienów co roku przez prawie ćwierć wieku. Zmieniali się tylko adresaci, po Johnie stali się nimi jego bracia, a na końcu wiadomości z bieguna dostawała już tylko najmłodsza córka profesora, Priscilla, bo synowie w międzyczasie dorośli. John wstąpił do seminarium duchownego, a Christopher i Michael służyli na froncie II wojny światowej. Z każdym kolejnym rokiem mikołajowe uniwersum coraz bardziej się rozrastało. W roku 1976, trzy lata po śmierci J.R.R. Tolkiena, wszystkie te listy zebrane i opracowane przez Christophera Tolkiena oraz jego żonę zostały opublikowane w formie książki. Wznawiana jest ona po dziś dzień, a zabawne przygody Mikołaja i spółki poznać mogą także i polskie dzieci, gdyż doczekaliśmy się tłumaczenia, którego dokonała Paulina Braiter. Jeśli ktoś z Was, drodzy Czytelnicy, ma pod swoim dachem maluchy w wieku zbliżonym do pierwotnych adresatów owej korespondencji, to „Listy Świętego Mikołaja” będą dla nich idealnym prezentem pod choinkę. **N**

#Kultura

Najgorsze koszmary zeszłego stulecia

Procesy niemieckich zbrodniarzy wojennych w Norymberdze ukazały całemu światu ogrom zła dokonanego przez III Rzeszę. W kinach oglądać możemy fabularyzowaną rekonstrukcję kulis tego wydarzenia, zatytułowaną po prostu „Norymberga”. To kino bez wątplenia wybitne, przywracające pamięci ludzkości fakty, a wielu dzisiaj woli, by zostały one zapomniane.

Łukasz **Czarnecki**

Osnową fabuły jest pierwszy z procesów norymberskich, kiedy przed międzynarodowym trybunałem stanęła pozostała przy życiu wierchuszka niemieckiego imperium zła, na czele z Hermannem Göringiem (Russell Crowe). Celem było nie tylko wymierzenie im sprawiedliwości za niewyobrażalne zbrodnie przeciw ludzkości, lecz także uświadomienie samym Niemcom niegodziwości obalonego reżymu, tak by straceni przywódcy NSDAP nie zyskali wśród rodaków rangi męczenników, a III Rzesza nie stała się inspiracją dla odrodzenia nazizmu w następnym pokoleniu.

Przebieg i wyniki procesów są dobrze znane z podręczników historii i na szczęście twórcy „Norymbergii” nie zdecydowali się na umiejscowienie akcji ich filmu w sali sądowej. Göringa i jego bandę widzimy przed obliczem trybunału dopiero pod sam koniec obrazu, większość prezentowanych nam wydarzeń ma miejsce w więzieniu, gabinetach prawników i wojskowych czy na zrujnowanych ulicach metropolii stanowiącej dawniej scenę plugawych nazistowskich rytuałów, a obecnie miejsce ostatecznego zmiżdżenia ocalałych łbów brunatnej hydry.

Russell Crowe jako Hermann Göring w pełni oddaje zarówno groteskowość, jak i czyste zło tej posta-

ci. Najstraszliwsze w tej postaci jest to, że maskująca jego nikczemność serdeczność sprawia, że paradoksalnie budzi on sympatię otoczenia. W tę pułapkę wpada nawet mający rozgryźć zbrodniarza psychiatra dr Douglas Kelley (Rami Malek), który w pewnym momencie zaczyna przekraczać cienką czerwoną linię i zaprzyjaźnia się z nazistą. Dopiero zaprezentowane w sądzie nagrania z obozów koncentracyjnych uświadamiają Amerykaninowi, że pozwolił się uwieść swemu „pacjentowi” i uczynić z siebie narzędzie, z pomocą którego ten chce się wymknąć sprawiedliwości. Zarówno Crowe, jak i Malek w fenomenalny sposób prezentują na ekranie subtelną grę pozorów, kłamstw i manipulacji toczoną między Kelleyem a Göringiem. Na ramionach tej dwójki opiera się znaczna część fabuły, jednak „Norymberga” nie byłaby tak wyśmienitym filmem, gdyby nie trzeci z grających w niej główne skrzypce dżentelmenów. Równie jak dwaj poprzedni utalentowany, choć mniej sławny, Michael Shannon kreuje postać prokuratora Roberta H. Jacksona, człowieka w pełni oddanego idei sprawiedliwości, który z jednej strony chce wymierzyć nazistom karę, z drugiej – uczynić to zgodnie z literą prawa po uczciwym procesie. By osiągnąć ten cel, nie waha się iść (w przejmującej scenie) na metaforyczne noże z samym papieżem.

„Norymberga” to film przywołujący najgorsze koszmary zeszłego stulecia. Wydaje się bardzo potrzebny w trzeciej dekadzie XXI w., kiedy coraz częściej (nawet w Polsce!) słychać głosy podważające Holokaust, za Odrą rekordy poparcia bije wspierana przez Moskwę partia pogrobowców Hitlera, a z Kremla wojnę przeciw wolnemu światu toczy neonazistowski dyktator. I tylko smutkiem napawa refleksja, że sprawiedliwość wymierzona niemieckim nazistom stanowi raczej dziejowy ewenement niż regułę. Większość zbrodni przeciw ludzkości uchodzi bez kary.

#NaturaUzdrowia

Owoce i liście czarnej porzeczki – duet, który wzmocni odporność

To prawdziwa skarbnica witaminy C, flawonoidów i antocyjanów, które wspierają układ odpornościowy, chronią naczynia krwionośne i pomagają w walce z wolnymi rodnikami. Wspólnie – owoce i liście – tworzą duet wspierający odporność, oczyszczanie i naturalną energię organizmu. Dzisiaj o właściwościach prozdrowotnych czarnej porzeczki.

Justyna **Pietrzykowska**, fitoterapeuta

Owoce czarnej porzeczki mają intensywny smak i aromat, a ich ciemna barwa świadczy o obecności silnych przeciwutlenia-

ci. Regularne spożywanie przetworów – zwłaszcza domowego dżemu – wspiera procesy detoksykacji, wspomaga pracę wątroby i poprawia mikrokążenie, chociaż najlepiej przygotować je z ograniczoną ilością cukru, by zachować maksimum wartości odżywczych. Zawarte w nich pektyny regulują trawienie, obniżają poziom cholesterolu, a naturalne kwasy organiczne

wspierają równowagę mikroflory jelitowej. Właśnie dlatego od pokoleń czarna porzeczka uznawana jest za naturalny środek wzmacniający organizm, szczególnie w okresach przeziębień i spadku energii. Potwierdzają to współczesne badania naukowe, wykazując jej silne działanie przeciwzapalne, antyoksydacyjne i immunostymulujące. Ponadto nasiona i nasionowy olej z tej rośliny są źródłem GLA (gamma-linolenowego kwasu tłuszczowego), który wspiera pracę układu stawowego i krążeniowego.

Nie mniej wartościowe są liście czarnej porzeczki – często niedoceniane, a bogate w garbniki, olejki eteryczne i witaminę C. Napar z liści działa moczopędnie, przeciwzapalnie i oczyszczająco. Wspomaga pracę nerek i stawów, stąd ceniony jest przy problemach reumatycznych i dnie moczanowej. W ziołolecznictwie stosuje się go także jako środek wzmacniający przy infekcjach dróg moczowych.

Liście porzeczki zawierają wysoką zawartość fenoli o aktywności antyoksydacyjnej i właściwościach przeciwnowotworowych. Aby przygotować napar, wystarczy łyżkę suszonych liści zalać szklanką wrzątku, zaparzać 10 minut i pić 1–2 razy dziennie.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

12-18/ ^{grudnia} 2025

JANE AUSTEN: NARODZINY GENIUSZU

MINISERIAL DOKUMENTALNY, **WTOREK**, 16.12, GODZ. 22.00, BBC LIFESTYLE

W 250. rocznicę urodzin Jane Austen widzowie otrzymują wyjątkową trzyczęściową produkcję, która w nowy sposób ukazuje życie i twórczość jednej z najpopularniejszych autorek literatury światowej. „Jane Austen: Narodziny geniuszu” to serial dokumentalny z elementami fabularyzowanymi, łączący inscenizacje, komentarze ekspertów oraz osobiste świadectwa współczesnych pisarzy i twórców. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in.: Helen Fielding, Ken Loach i Kate Atkinson, którzy podkreślają aktualność i siłę głosu Austen. Produkcja odsłania mniej znane oblicze autorki – jej buntowniczą naturę, determinację i błyskotliwość, które pozwoliły jej przełamać konwenanse epoki i stworzyć dzieła ponadczasowe. Serial prowadzi widza przez kluczowe momenty życia pisarki: od młodzieńczych prób literackich, przez trudności związane z publikacją, aż po triumf i uznanie, jakie przyniosły jej powieści. Pokazuje także, jak Austen czerpała inspirację z otaczającego świata – rodzinnych relacji, obserwacji życia prowincji i subtelnych gier społecznych – tworząc portrety bohaterów, które do dziś zachwycają swoją psychologiczną głębią.

INFORMACJE

EXPRESS REPUBLIKI LUZ

SOBOTA, 13.12, **NIEDZIELA**, 14.12, GODZ. 17.25, REPUBLIKA

Weekendowa odsłona „Luzu” tym razem w rytmie muzyki. W sobotnim wydaniu redakcja zapowie trasę kolęd rodziny Pospieszalskich – orkiestry liczącej kilkanaście osób o tym samym nazwisku. Ich pełne ekspresji koncerty są świadectwem uwielbienia Boga. To zarazem przykład wielodzietnej rodziny, który w czasach zapaści demograficznej staje się wartością niezwykłą. W niedzielnym wydaniu „Luzu” na kulturalnym podium znalazł się Valdi Kubiak – muzyk mieszkający na rajskiej Florydzie, który nagrał nowy utwór „Anka P.”. Gdy za oknem szaro i buro, jego muzyka jest jak witamina D.

PROGRAM PODRÓŻNICZY ZA SIÓDMĄ GÓRĄ

NIEDZIELA, 14.12, GODZ. 13.50, REPUBLIKA PLUS

Kontynuacja karaibskiej wyprawy Stefana Czernieckiego prowadzi ponownie na wyspę Curaçao – największą i najbardziej zieloną spośród trzech wysp ABC. Tym razem kamera zagłębia się w głąb zalesionych gór, pokazując niezwykłą różnorodność roślinności, która wyróżnia tę część Karaibów. Widzowie odwiedzą także pokolonialne miasto Willemstad, słynące z kolorowych fasad i unikalnej architektury, oraz charakterystyczne holenderskie landhuisy – dawne rezydencje plantatorów, które dziś stanowią ważny element dziedzictwa kulturowego wyspy. Podróżnik sięgnie również po... lokalne mapy synoptyczne.

DOKUMENT

NA PRZEKÓR GRUDNIOWEJ NOCY

PIĄTEK, 12.12, GODZ. 16.45, TVP HISTORIA

Film przypomina wydarzenia z niedzieli 13 grudnia 1981 r., kiedy gen. Wojciech Jaruzelski ogłosił wprowadzenie stanu wojennego. Dokument oparty jest na wspomnieniach działaczy Solidarności, ze szczególnym uwzględnieniem regionu lubelskiego. Twórcy pokazują dramatyczne realia tamtych dni przez perspektywę fikcyjnego bohatera – fotografa, który mógł być świadkiem wydarzeń. Obraz łączy świadectwa uczestników z artystyczną narracją. To hołd dla odwagi i niezłomności mieszkańców Lubelszczyzny, którzy mimo zagrożenia nie poddali się reżimowi.

KLIKAJ MĄDRZE www.niezalezna.pl **0 nas jest głośno!**

W PIĄTEK, 12 GRUDNIA, POLECAMY

**AKCJA
KOMANDO**

PIĄTEK, 12.12, GODZ. 20.00, TV PULS

John Matrix (Arnold Schwarzenegger), były dowódca elitarnego oddziału komandosów, po zakończeniu służby wycofał się z życia publicznego i zamieszkał w leśnej głuszy, gdzie samotnie wychowuje córkę Jenny. Spokój nie trwa jednak długo – dawni wrogowie odnajdują go i porywają dziewczynę, aby zmusić Matrixa do wykonania kolejnego zadania. To wydarzenie rozpoczyna bezlitosną walkę, w której bohater staje się jednoosobową armią, wykorzystując swoje doświadczenie, siłę i determinację. Film obfituje w spektakularne sceny akcji, eksplozje i dynamiczne starcia, a Arnold Schwarzenegger w roli Matrixa stworzył jedną z najbardziej rozpoznawalnych kreacji kina lat 80.

**SERIAL KRYMINALNY
DETEKTYW Z CHELSEA**

PIĄTEK, 12.12, GODZ. 21.00, BBC FIRST

Premierowe dwa odcinki trzeciej serii. Inspektor Max Arnold i sierżant Layla Walsh ponownie łączą siły, by stawić czoła złoczyńcom sięgającym postrach w prestiżowej dzielnicy Londynu. W trzecim sezonie duet mierzy się z wyjątkowo trudnymi sprawami: odnalezieniem ciała byłego żołnierza, brutalnym morderstwem handlarza antykami oraz tajemniczą śmiercią klimatologa w skradzionym samochodzie. Choć Max pozostaje mistrzem dedukcji w świecie kryminalnym, jego życie prywatne nie układa się najlepiej. Po wielu wzlotach i upadkach próbuje wraz z żoną Astrid, z którą jest w separacji, terapii dla par, aby zrozumieć, gdzie popełnili błędy i czy możliwe jest odbudowanie ich związku.

**KRYMINALNY
MORDERSTWO W ORIENT EXPRESSIE**

PIĄTEK, 12.12, GODZ. 21.35, TV4

Ekranizacja klasycznej powieści kryminalnej Agathy Christie, wyreżyserowana przez pięciokrotnie nominowanego do Oscara Kennetha Branagh. On sam gra także słynnego detektywa Herculeesa Poirot, rozwiązującego sprawę morderstwa, którego ofiarą w najsłynniejszym pociągu świata pada wpływowy amerykański biznesmen. Luksusowa podróż staje się punktem wyjścia do stylowej, pełnej napięcia i zaskakującej opowieści sensacyjnej, uznawanej za największą zagadkę kryminalną wszech czasów. Trzydziestu pasażerów uwięzionych zostaje w pułapce, nie wiedząc, co ich czeka, i rzucając się sobie do gardeł. Jeden człowiek musi wskazać mordercę, zanim ten zaatakuje ponownie.

W SOBOTĘ, 13 GRUDNIA, POLECAMY

**KOMEDIODRAMAT
TRUMAN SHOW**

SOBOTA, 13.12, GODZ. 12.55, PARAMOUNT NETWORK

Truman Burbank (Jim Carrey) mieszka w uroczym nadmorskim miasteczku i wie dzie przeciętne, raczej szczęśliwe życie u boku kochającej żony. To, co dla wielu byłoby nieziszczalnym marzeniem, Truman otrzymał bez specjalnego wysiłku. Właśnie – otrzymał, a nie zdobył, bo wiem Truman jest gwiazdą telewizyjnego serialu emitowanego przez 24 godziny na dobę. O każdym jego kroku decyduje wszechwładny reżyser Christof (Ed Harris), od niego zależy nie tylko to, kogo Truman spotka na swej drodze, ale i to, czy danego dnia będzie świecić słońce. Ale nawet on nie przewidział, że wykreowany przez niego bohater zacznie domyślać się istnienia innego świata – spoza telewizyjnego studia.

**DOKUMENT FABULARYZOWANY
DEKADA JARUZELSKIEGO
– SOLIDARNOŚĆ WALCZY**

SOBOTA, 13.12, GODZ. 16.25, TVP HISTORIA

Twórcy przedstawiają dramatyczne wydarzenia lat 80. w Polsce, ukazując je przez pryzmat doświadczeń liderów strajku w krakowskiej Hucie im. Lenina. Film w reżyserii Marcina Bżyka ukazuje codzienność zwykłych obywateli w cieniu represji reżimu, a także walkę tych, którzy ryzykowali wszystko, by bronić wolności. Widzowie zobaczą unikalne archiwalia z IPN – nagrania z ukrycia wykonane przez SB oraz oryginalne rozmowy milicjantów, które odsłaniają brutalność stanu wojennego. Centralne miejsce zajmują historie działaczy Solidarności: Handzlika, Nowaka, Jana Ciesielskiego i Macieja Macha, skazanych na wieloletnie więzienie za działalność opozycyjną.

**AKCJA
HURAGAN**

SOBOTA, 13.12, GODZ. 20.00, TV PULS

Nadciąga ekstremalnie silny huragan, który z łatwością porwuje samochody, domy, a nawet kontenerowce. Tego samego dnia do skarbcza w położonej na wybrzeżu bazie wojskowej trafia olbrzymia kwota 600 mln dolarów w gotówce. Pod osłoną zrywającego się żywiołu doskonale zorganizowana grupa bandytów dokonuje napadu na militarną placówkę i próbuje dostać się do zamkniętych w sejfie pieniędzy. Jedyną osobą, która zna kod, jest Casey (Maggie Grace) – agentka rządowa. Kobieta zrobi wszystko, aby gotówka nie wpadła w niepowołane ręce. Z pomocą przychodzi jej specjalista od huraganów Will oraz jego brat Breeze, który jest byłym wojskowym.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

	TVP 1	TVP 2	POLSAT	REPUBLIKA	PULS	POLONIA
RANO	08:05 Rok w ogrodzie extra	05:10 Barwy szczęścia (3272) - serial	06:00 Nowy dzień z Polsat News	06:00 Smaki Polski	06:00 Nash Bridges (28) - serial	06:05 Panorama
	08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych	05:40 Barwy szczęścia (3273) - serial	08:00 halo tu polsat	06:15 Kulisy manipulacji	07:00 Kobra - oddział specjalny (2) - serial	06:35 Giganci nauki - teleturniej
	08:55 Ranczo (33) - serial	06:25 M jak miłość (1895) - serial	11:30 Ewa gotuje - mag. kul.	06:50 Biznes Polska	08:00 Kobra - oddział specjalny (4) - serial	07:30 Pytanie na śniadanie
	10:00 Komisarz Alex (49) - serial	07:30 Pytanie na śniadanie - po budka	12:00 Awantura o kasę - teleturniej	07:05 Republika wstajemy!	09:00 Taki jest świat	11:15 Studio w kontakcie
	10:55 Ojciec Mateusz (21) - serial	11:30 Górna półka smaku	13:10 Doktor Dolittle - komedia, Japonia/Chiny/USA/Wielka Brytania 2020	08:30 Przyjaciele Republiki	09:55 Lombard. Życie pod zastaw (371) - serial	12:00 Tajemnica Sagali (2) - serial
	11:55 Gwiazdy w południe: Dobry dzień na egzekucję - western, USA 1959	12:10 Postaw na milion - teleturniej	15:30 Chłopaki do wzięcia - serial dok.	09:10 Rewolwer	10:55 Lombard. Życie pod zastaw (373) - serial	12:30 Tajemnica Sagali (3) - serial
	13:25 Dobre strony	13:05 Miłość i nadzieja (352) - serial	16:00 Chłopaki do wzięcia - serial dok.	10:55 Polityczne podsumowanie tygodnia	11:55 Lombard. Życie pod zastaw (375) - serial	13:05 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag. kult.
	13:45 Na granicy wymarcia: Żółwie Adriatyku	14:00 Familiada - teleturniej	16:30 Randka w ciemno - pr. rozryw.	12:20 Hity w sieci	13:00 Lombard. Życie pod zastaw (377) - serial	13:35 Na dobre i na złe (967) - serial
	14:25 Okrasa łamie przepisy	14:35 Kolo fortuny - teleturniej	17:35 Randka w ciemno - pr. rozryw.	13:10 Republika dzień	14:00 Lombard. Życie pod zastaw (369) - serial	14:30 Na sygnale (595) - serial
	15:00 Rolnik szuka żony - pr. rozryw.	15:10 Szansa na sukces. Opole 2026	18:50 Wydarzenia	14:10 1410 Bitwa polityczna	15:00 Lombard. Życie pod zastaw (899) - serial	14:55 Na sygnale (596) - serial
PO POŁUDNIU	16:05 Dziedzictwo (774) - serial	16:05 Na dobre i na złe (973) - serial	19:15 Prezydenci i premierzy - pr. publ.	15:00 Klub sportowy	16:00 Lombard. Życie pod zastaw (900) - serial	15:25 Okrasa łamie przepisy
	17:00 Teleexpress	17:00 23. Konkurs Piosenki Eurowizji dla Dzieci 2025	19:30 Sport	16:55 Express Republiki	17:00 Lombard. Życie pod zastaw (901) - serial	16:00 Kulturalni PL
	17:20 Pogoda	19:20 Słowo na niedzielę	19:40 Pogoda	17:10 Express Republiki+	18:00 Lombard. Życie pod zastaw (902) - serial	17:00 23. Konkurs Piosenki Eurowizji dla Dzieci 2025 - koncert
	17:35 Ojciec Mateusz (439) - serial	19:25 Rodzinka.pl (288) - serial	19:55 Gala finałowa 29. Rybnickiej Jesieni Kabaretowej - Ryjek - widowisko	17:25 Express Republiki Luz	19:00 Lombard. Życie pod zastaw (903) - serial	19:30 Program informacyjny
	18:40 Jaka to melodia? - teleturniej	20:00 „Człowiek z poczuciem” - benefis Jacka Fedorowicza (1) - widowisko	22:00 Szybcy i wściekli 9 - film sensacyjny, Kanada/USA/Tajlandia 2021	17:45 Republika dzień	20:00 Lombard. Życie pod zastaw (904) - serial	20:05 Sport
	19:30 Program informacyjny	21:05 „Człowiek z poczuciem” - benefis Jacka Fedorowicza (2) - widowisko	01:05 Zamachowiec - film sensacyjny, Bułgaria/Wielka Brytania/USA 2007, wyk. Wesley Snipes. Wrobiony w zabójstwo i poszukiwany przez władze były agent służb specjalnych musi działać na własną rękę.	18:00 Republika dzień - serwis	21:50 Mocarstwo kin: Huragan - film sensacyjny, USA 2018, wyk. Toby Kebbell, Maggie Grace, Ryan Kwanten	20:10 Pogoda
	20:05 Sport	22:10 Dla Ciebie wszystko - melodramat, USA 2014, wyk. Michelle Monaghan, James Marsden	03:20 Rodzina na Maxa (21) - serial	18:15 Republika dzień	22:05 Ocean ognia - thriller, Francja/Chiny/USA/Wielka Brytania 2018	20:20 Zawrócony - komediodramat, Polska 1994
	20:10 Pogoda	00:20 Morderstwa w Granville - dramat kryminalny, Francja 2020		18:50 Klub sportowy	00:30 Rytuał śmierci - thriller, USA 2023, wyk. Cole Hauser, Morgan Freeman	21:50 Stawka większa niż życie (15) - serial
	20:25 Chrzczyny - komedia obyczajowa, Polska 2022	02:10 Akacyjowa 38 (285) - serial		19:00 Prognoza pogody	02:20 Dyżur 2 (26) - serial dok.	22:55 Anna Wyszkonili na dobry wieczór - widowisko muzyczne
	22:05 Skarbiec - dramat kryminalny, USA 2016, wyk. Nicolas Cage, Elijah Wood	03:00 Rodzinka.pl (256) - serial		22:55 Ścisłe jawne	03:00 Taki jest świat	23:50 Kabaretowe Naj - pr. rozryw.
WIECZOREM	23:50 Sierpień w hrabstwie Osage - komediodramat, USA 2013			00:45 Magazyn Filmowy Piotra Gońca		00:35 M jak miłość (1881) - serial
	01:50 Sprawdzamy - mag.			01:10 Poland Daily		01:30 Program informacyjny
	02:15 Ocalić i zginąć - dramat obyczajowy, Francja 2018			01:15 Poland Daily - Weather		02:00 Sport
				01:30 Dzisiaj - serwis inform.		02:05 Pogoda
				01:45 Biznes Polska		02:10 Za marzenia (13) - serial
				01:55 Express Republiki		03:00 Za marzenia 2 (1) - serial
RANO	08:00 Informacje dnia	07:00 Wykrywacz kłamstw - pr. publ.	06:00 Złoty interes - pr. rozryw.	06:00 Podróże z historią: Burzliwe dzieje Kresów	06:05 Pograbek - dramat obyczajowy, Polska 1992	05:55 Boks: MB Boxing Night 26 we Wrocławiu - waga średnia: Karol Welter
	08:15 Westerplatte młodych	07:20 Korona królów. Jagiellonowie (54) - serial	06:45 Czarne Stopy - film przygodowy, Polska 1986	06:30 Park Narodowy New Forest	07:30 Informacje kulturalne	06:40 Piłka ręczna kobiet: Mistrzostwa świata - Niemcy, Holandia 2025
	09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny	07:55 Flesz historii	08:35 Reksio - serial animowany	07:30 Surowe światy i dzikie piękno. Bałkańskie Parki Narodowe: Grecja	08:00 Actus Humanus Nativitas - Farinelli (1) - koncert	08:25 Biegi narciarskie: Ski Classics - Bad Gastein ITT
	10:00 Informacje dnia	08:15 Było... nie minęło - kronika zwiadowców historii	08:50 Reksio - serial animowany	08:30 Tom Gleeson i tajemnice australijskiego muzeum	09:00 Duże zwierzę - dramat obyczajowy, Polska 2000	11:40 Biathlon: Zawody PS w Hochfilzen - studio
	10:15 Retrospekcja	09:00 Janosik (5) - serial	09:05 Reksio - serial animowany	09:35 Polska Kronika Filmowa	10:25 Dokument tygodnia: Legendy Paryża - opowieść o sztuce XIX wieku: 1848-1855 Zmierzch romantyzmu	11:55 Biathlon: Zawody PS w Hochfilzen - bieg na dochodzenie mężczyzn
	10:35 Słowo życia	09:55 Ludzie i maszyny: Energetyka	09:15 Polska Kronika Filmowa	09:25 Polska Kronika Filmowa	11:25 Gdzie jest Anne Frank - film animowany, Belgia/Francja/Luksemburg/Holandia/izrael 2021	13:05 Sportowe ABC: Curling - magazyn sportowy
	10:40 Polski punkt widzenia	10:30 Zapomniane szlaki pielgrzymkowe Europy: Droga do Mont-Saint-Michel	09:50 Pieczone gołąbki - komedia, Polska 1966	09:50 Pieczone gołąbki - komedia, Polska 1966	13:15 Legendy opery: Jessye Norman	13:15 To zależy - mag.
	11:00 Kropelka radości	11:35 Świat w filiżance herbaty - dok.	11:55 Komedie małżeńska - komedia obyczajowa, Polska 1993	11:55 Komedie małżeńska - komedia obyczajowa, Polska 1993	14:15 Kolekcja: Grappa	13:50 Biathlon: Zawody PS w Hochfilzen - studio
	12:00 Anioł Pański	13:45 Czas nadziei - dramat społeczny, Polska 1986	14:00 Papierowe małżeństwo - komedia obyczajowa, Wielka Brytania/Polska 1991.	14:00 Papierowe małżeństwo - komedia obyczajowa, Wielka Brytania/Polska 1991.	14:35 EnergaCAMERIMAGE 2025	14:10 Biathlon: Zawody PS w Hochfilzen - sztafeta kobiet
	12:03 Informacje dnia	15:30 Królowe, które zmieniły świat: Elżbieta I Tudor	15:55 Zegnaj, Ameryko! - film obyczajowy, Niemcy/Polska 1994	15:55 Zegnaj, Ameryko! - film obyczajowy, Niemcy/Polska 1994	15:10 Prawo i pięść - film sensacyjny, Polska 1964	16:00 Piłka nożna kobiet: Liga hiszpańska - mecz: FC Badalona Women - FC Barcelona
12:20 Warto zauważyć	16:25 Dekada Jaruzelskiego - Solidarność walczy	17:50 Piłsudski - film biograficzny, Polska 2019	17:50 Piłsudski - film biograficzny, Polska 2019	16:55 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.	17:00 Kamerą TVP Sport: Marcin Flis	
12:50 Natura obiektywnie	17:20 Akcja Żywiec - dok.	20:00 Pianista - dramat wojenny, Francja/Niemcy/Wielka Brytania/Polska 2002	20:00 Pianista - dramat wojenny, Francja/Niemcy/Wielka Brytania/Polska 2002	17:35 Retro kino: Vera Cruz - western, USA 1954	17:20 Rajdy samochodowe: 63. Rajd Barbórka - OS Kryterium Karowa	
13:20 Ocalić od zapomnienia	18:00 Dom (12) - serial	23:05 Kret - dramat obyczajowy, Francja/Polska 2010	23:05 Kret - dramat obyczajowy, Francja/Polska 2010	19:20 Dzień z życia artysty - talk-show	20:00 Boks - studio	
13:30 Msza święta z Jasnej Góry	20:00 Putin i Zachód (1) - dok.	01:35 Zero - dramat obyczajowy, Polska 2009	01:35 Zero - dramat obyczajowy, Polska 2009	20:00 Bilet do kina: Żona - dramat obyczajowy, Wielka Brytania/Szwecja/USA 2017	20:15 Boks: Nemo Car Center Poronin Boxing Night - waga superśrednia: Kamil Kuździen - Hubert Kwapisz	
14:35 Słowo życia	21:10 Zbrodnie sprzed lat: Zabójcy z salonów Rio	04:00 Zamknąć za sobą drzwi - film sensacyjny, Polska 1987	04:00 Zamknąć za sobą drzwi - film sensacyjny, Polska 1987	21:50 Raz na milion lat - piosenki zespołu Republika - koncert	23:00 Sportowy wieczór	
14:45 Jak wygrać małżeństwo	22:10 Ostatnia walka Apacza - western, USA 1954.	05:40 Moja - film krótkometrażowy, Polska 2024	05:40 Moja - film krótkometrażowy, Polska 2024	23:00 Wieczór kinomana: Nitram - thriller, Australia 2021	23:40 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Hochfilzen - sztafeta kobiet	
15:00 Dzielnia niewiasta	Po wielu latach krwawych walk z białymi osadnikami wódz Apaczów, Geronimo, musi przyjąć upokarzające warunki kapitulacji. Jednak jeden z wojowników, Massai, nie zgadza się z decyzją wodza. Postanawia kontynuować walkę.			01:05 Dobry tytuł - mag. kult.	01:10 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Hochfilzen - bieg na dochodzenie mężczyzn	
15:15 Mateczniki Polskości				01:45 Kino nocne: Kamienie na szaniec - dramat wojenny, Polska 2014		
15:30 Wierzę w Boga				03:45 Nocny dokument: Tehachapi - film dokumentalny, Francja/Kanada 2024		
16:00 Informacje dnia						
16:10 Krzyż Włoszczoza 1984						
17:00 Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata						
17:30 Przelamując bariery						
18:00 Anioł Pański						
PO POŁUDNIU	18:05 Informacje dnia					
	18:15 Rozmowy niedokończone					
	19:30 Manna z Nieba					
	19:45 Modlitwa z udziałem dzieci					
	20:00 Informacje dnia					
	20:20 Różaniec					
	20:50 Myśląc Ojczyzna					
	21:00 Apel Jasnogórski					
	21:20 Informacje dnia					
	21:40 Polski punkt widzenia					
22:00 Warto być ojcem						
22:15 Głos serca						
23:00 Odpowiedzialni za Kościół						
23:25 Stan wojenny w Polsce - znaczenie i konsekwencje						
00:00 Słowo życia						
WIECZOREM						

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TVP 1

08:00 Tydzień - mag.
08:45 Zmiennicy (1) - serial
09:55 Ojciec Mateusz (22) - serial
10:55 Komisarz Alex (305) - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Pielgrzymi Nadziei
13:10 BBC w Jedyńce
14:15 Rozmowy kontrolowane - komedia, Polska 1991
16:05 Dziedzictwo (775) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - talk-show
18:40 Jaka to melodia? - telet.
19:30 Program informacyjny
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Czarna śmierć (6) - serial
21:15 Waldemar Dąbrowski. Człowiek od kultury
21:50 Zakochana Jedyńka: Grace, księżna Monako - film biograficzny, Belgia/Francja/Szwajcaria/Włochy/USA 2014, wyk. Nicole Kidman, Milo Ventimiglia, Parker Posey
23:45 Chrzczyny - komedia obyczajowa, Polska 2022
01:20 Dobry dzień na egzekucję - western, USA 1959
02:50 Mój tydzień z Marilyn - dramat biograficzny, W. Brytania/USA 2011

TVP 2

05:45 M jak miłość (1896) - serial
06:45 Operacja zdrowie
07:30 Pytanie na śniadanie
11:00 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
11:40 To było tak - benefis Bohdana Łazuki (1) - widowisko
12:45 To było tak - benefis Bohdana Łazuki (2) - widowisko
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026: Renata Przemek
16:15 Tak to leciało! - teleturniej
17:15 Zaślubiona (5) - serial
18:20 Rodzinka.pl (289) - serial
18:50 Niepewne sytuacje - pr. rozryw.
19:05 James Bond: Zabójczy widok - film sensacyjny, Wielka Brytania/USA 1985, wyk. Roger Moore, Christopher Walken, Grace Jones
21:25 Zalewski na dobry wieczór - widowisko
22:35 Nadzieja - melodramat, Dania/Szwecja/Norwegia 2019, wyk. Andrea Brin Hovig, Stellan Skarsgard, Alfred Bræn
00:50 Krucjata. Prawo serii (1) - serial
01:55 Dla Ciebie wszystko - melodramat, USA 2014
03:55 Rodzinka.pl (257) - serial

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:00 Sekretne życie zwierzków domowych 2 - film animowany, Francja/Japonia/USA 2019
12:50 Jak wytresować smoka 3 - film animowany, Japonia/USA 2019
15:05 Rycerze z Szanghaju - komedia sensacyjna, Czechy/Wielka Brytania/USA 2003
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport, pogoda
19:30 Państwo w państwie - pr. publ.
19:55 Robin Hood - dramat przygodowy, Wielka Brytania/USA 2010
23:00 Samarytanin - film SF, USA 2022.
Tajemniczy i samotny pan Smith jest w rzeczywistości legendarnym bohaterem, Samarytaninem, którego śmierć ogłoszono 25 lat wcześniej. Rosnąca przestępczość i powiększający się kryzys skłaniają go do wyjścia z ukrycia, aby ocalić miasto przed zniszczeniem.
01:05 Najpierw strzelaj, potem zwiedzaj - komediodramat, Belgia/Wielka Brytania/USA 2008

REPUBLIKA

06:00 Transmisja Mszy Świętej
07:00 Oko na niedzielę
07:10 Republika wstajemy!
07:35 S.O.S. Dla Chrześcijan
07:50 Smaki Polski - Kuchnia dworska
08:05 Przyjaciele Republiki
09:05 Miłosz Kłeczek Wysokie napięcie
10:35 Salonik polityczny
11:30 Polityczna kawa
12:45 Studio prasowe
14:10 1410 Bitwa polityczna
14:55 Republika dzień - serwis
15:00 Klub sportowy
15:10 Republika dzień
16:00 Republika dzień, serwis
16:30 Lewy z Bicepssem
16:50 Klub sportowy
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki+
17:25 Express Republiki Luz
17:45 Miłosz Kłeczek. W ruchu
18:40 Republika dzień - serwis
18:50 Klub sportowy
18:58 Prognoza pogody
19:00 Dzisiaj - serwis inform.
20:00 Gość Dzisiaj
20:30 Republika wieczór
21:30 Klub Republiki
22:30 Piachem w tryby
23:15 Wywiad z chuliganem
00:10 Express Republiki
00:25 Express Republiki+
00:40 Poland Daily
00:50 Poland Daily - Weather
00:55 Dzisiaj - serwis inform.
02:20 Miłosz Kłeczek Wysokie napięcie

PULS

06:35 Kobra - oddział specjalny (6) - serial
07:35 Kobra - oddział specjalny (5) - serial
08:30 Kobra - oddział specjalny (7) - serial
09:25 Ranczo (39) - serial
10:25 Ranczo (40) - serial
11:25 Ranczo (41) - serial
12:30 Ranczo (42) - serial
13:35 Ranczo (43) - serial
14:40 Naga broń 2 1/2: Kto obroni prezydenta? - komedia sensacyjna, USA 1991
16:30 Johnny English: Reaktywacja - komedia przygodowa, Francja/Wielka Brytania/USA 2011
18:35 Naga broń 33 1/3: Ostatnia zniewaga - komedia, USA 1994
20:00 Niedziela z gwiazdami: Prawo zemsty - thriller, USA 2009
22:10 Bóg zemsty - dramat sensacyjny, USA 2011
00:15 Człowiek pies - dramat sensacyjny, Francja/Wielka Brytania/USA 2005, wyk. Jet Li, Morgan Freeman.
Danny jest chińskim sierotą, zamienionym w niewolnika. Przypadkowe spotkanie ze stroicielem fortepianów odmienia jego życie.
02:30 Taki jest świat

POLONIA

06:05 Panorama
06:35 Rodzinka.pl (211) - serial
07:00 Rodzinka.pl (212) - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
10:55 Moda na język polski
11:25 Makłowicz w podróży
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:55 Słowo na niedzielę
13:00 Transmisja mszy świętej
14:15 Tarapaty - film przygodowy, Polska 2017
15:40 Zakochaj się w Polsce
16:10 M jak miłość (1881) - serial
17:00 Teleexpress
17:25 M jak miłość (1882) - serial
18:15 Do śmiechu! - pr. rozryw.
18:30 Szansa na sukces. Opole 2026
19:30 Program informacyjny
20:05 Sport
20:15 Pogoda
20:20 Matylda (13) - serial
21:20 Z gwiazdą przez świat: Krystyna Mazurówna
22:15 Porady na zdrady - komedia romantyczna, Polska 2017
00:00 62. KFPP w Opolu
00:35 M jak miłość (1882) - serial
01:30 Program informacyjny
02:00 Sport
02:05 Pogoda
02:10 Zawrócony - komediodramat, Polska 1994

TRWAM

08:00 Słowo życia
08:05 Polski punkt widzenia
08:30 Cysters - film religijny
09:00 Prymas Stefan Wyszyński
09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
09:15 Manna z Nieba
09:30 Trufle w Polsce
10:00 Msza święta
11:45 Rozważania adwentowe dla rodzin dzieci utraczonych
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
12:15 Papież Polak do rodaków
12:30 Oratorium „Zło dobrem zwyciężaj” o bł. ks. Jerzym Popiełuszcze
14:00 Niepokorni Niezłomni Wyklęci 2025
15:00 Wieść - to też Polska
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert zyczeń
16:50 Mateczniki Polskości
17:00 Natura et Homo
17:30 Sól ziemi
17:55 Poczta wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Moja katolicka rodzina
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Retrospekcja
21:45 Stan bezpieczeństwa państwa
22:00 Mocni Jego mocą
22:45 Jak wygrać małżeństwo
23:00 Jak my to widzimy
23:30 Tam, gdzie Bóg płacze
00:00 Słowa życia
00:10 Informacje dnia

HISTORIA

06:55 Był taki dzień
07:00 Sprawdzamy - mag.
07:25 Korona królów. Jagiellońskie (55) - serial
08:00 W to wierzę - rep.
08:20 Ścieżkami ojca Antoniego
09:00 Janosik (6) - serial
09:50 Wojownicy czasu: Maskarada, czyli karnawał w Krokowej
10:30 Najmniejsze kraje Europy: San Marino - mały wielki kraj
11:30 W sercu Ameryki - New Mexico - dok.
12:40 Odkryć tajemnice: Wojownik Gryfa
13:40 Ostatnia walka Apacza - western, USA 1954
15:15 Polskie 100 lat: Polityka okupanta sowieckiego 1937-1941
15:45 Spacer z dziennikiem - film dokumentalny, Polska 2006
16:15 Koło historii: Grudzień 1970. Polski dramat
16:45 Tajemnice szpiegów. Atomowa gra: Zdrój Dom (13) - serial
18:00 Największe tajemnice monarchii
20:35 Brytyjskie odliczanie do wojny (1) - dok.
21:30 Czas nadziei - dramat społeczny, Polska 1986, wyk. Jerzy Aleksander Braszka, Halina Kosso-budzka
23:20 Niezwyciężony - dramat biograficzny, USA 2017
01:30 Dni, które wstrząsnęły Polską - Grudzień '70 - film dokumentalny, Polska 2006

KINO POLSKA

06:00 Złoty interes - pr. rozryw.
06:45 Weigl - zwyciężyć tyfus - dramat biograficzny, Polska 2023
08:25 Reksio - serial animowany
08:40 Reksio - serial animowany
08:55 Reksio - serial animowany
09:05 Polska Kronika Filmowa
09:15 Polska Kronika Filmowa
09:40 Quo vadis (1) - dramat historyczny, Polska 2001
11:30 Quo vadis (2) - dramat historyczny, Polska 2001
13:10 Jeśli serce masz bijące - dramat psychologiczny, Polska 1980
15:30 Dzieci Ireny Senderowej - dramat biograficzny, USA 2009
17:40 Bitwa pod Wiedniem - dramat historyczny, Włochy/Polska 2012
20:00 Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka - komedia obyczajowa, Polska 1976, wyk. Andrzej Kopiczyński, Irena Jarocka, Anna Seniuk
21:55 Zgorszenie publiczne - komedia romantyczna, Polska 2009
23:45 Jak najdalej stąd - komediodramat, Irlandia/Polska 2020
01:50 Żurek - film obyczajowy, Polska 2003
03:20 Wszyscy jesteście Chrystusami - dramat psychologiczny, Polska 2006
05:45 Instalove - etiuda filmowa, Polska 2022

TVP DOKUMENT

05:40 Dziką Polską: Czarownicy z bagien
06:10 Podróże z historią: Wśród Huculów
06:45 Życie w dziesięciu odsłonach 2: Robin Williams
07:45 Jedna planeta. Siedem kontynentów: Ameryka Północna
08:50 Planety: Jowisz
09:50 Simon Reeve w Ameryce Południowej: Brazylia
11:00 Nie płacz - impresja filmowa, Polska 1972
11:10 Sprawdzamy - mag.
11:35 Ścieżkami ojca Antoniego - rep.
12:10 Jak świętujemy: Boże Narodzenie
13:10 Podróże Malej i Dużej 6: Rowerowe wakacje: Austria i Roztocze
13:40 Z wieszaka historii: Narodowo i z fasonem
14:10 Najgroźniejsze drapieżniki: Potwory z głębin
15:10 Życie w dziesięciu odsłonach 2: Alexander McQueen
16:10 Zjawiskowa planeta: Blyskawice
17:10 Karaibska wyprawa Joanny Lumley - dok.
18:05 Ostatnia tajemnica Marilyn - dok.
19:05 Tajemnice Mony Lisy - dok.
20:10 Moja Ozerna - dok.
21:20 My Sunnyside - dok.
23:00 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
23:40 Isaac Asimov. List do przyszłości - dok.
00:45 Autor nieznan - dok.
01:45 Tajne taśmy SB - dok.

KULTURA

06:50 Rozmowy (nie)wygodne - pr. publ.
07:50 Marcelei Szpak dziwi się światu - serial animowany
08:00 Liturgia prawosławna w Elku
09:05 Cykl adwentowy: Radość
09:20 Wspólny dom - mag.
10:05 Wielcy mistrzowie malarstwa: Pissarro
11:10 Wstęp wolny! - magazyn aktualności kulturalnych
11:25 Pan wzywał, milordzie? - serial
12:30 Bez stałego adresu: Bob Dylan (1) - film muzyczny, Japonia/USA 2005
14:45 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag.
15:25 Claude Monet: ulotne impresje - film dokumentalny, Niemcy 2020
16:35 Dobry tytuł - mag. kult.
18:00 Niedziela z... Izą Kuną: Historia literatury według Kabaretu Moralnego Niepokoju
20:00 Fisher King - dramat obyczajowy, USA 1991, wyk. Robin Williams, Jeff Bridges
22:30 Więcej niż fikcja: Ronnie Wood - portret artysty - film dokumentalny, Wielka Brytania 2019
23:50 Noc krótkich filmów
00:25 Raz na milion lat - piosenki zespołu Republika - koncert
01:30 Żona - dramat obyczajowy, Wielka Brytania/Szwecja/USA 2017
03:25 Wszyscy święci - film obyczajowy, Polska 2002

TVP SPORT

05:55 Sportowy wieczór
06:40 Strongman: Liga Mistrzów 2025
07:40 Rajdy samochodowe: 63. Rajd Barbórka - OS Kryterium Karowa
08:55 Biegi narciarskie: Ski Classics - Bad Gastein Kriterium
11:35 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Hochfilzen - studio
11:55 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Hochfilzen - sztafeta mężczyzn
13:35 Lekkoatletyka: Mistrzostwa Europy w biegach przełajowych - Lagoa 2025
14:25 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Hochfilzen - studio
14:40 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Hochfilzen - bieg na dochodzenie kobiet
15:20 Piłka ręczna kobiet: Mistrzostwa świata - Niemcy, Holandia 2025 - mecz o 3. miejsce
16:15 Futbol totalny - pr. publ.
17:20 Piłka ręczna kobiet: Mistrzostwa świata - Niemcy, Holandia 2025 - mecz finałowy
19:45 Snooker: Mistrzostwa Polski shoot out - Lublin 2025
23:00 Sportowy wieczór
23:40 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2026
00:40 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2026
01:45 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Hochfilzen

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

DODATEK TV

W NIEDZIELE, 14 GRUDNIA, POLECAMY

DOKUMENT

BEZ STAŁEGO ADRESU – BOB DYLAN NIEDZIELA, 14.12, GODZ. 12.30, TVP KULTURA

Film Martina Scorsesego to intymny portret Boba Dylana podczas jego wczesnej kariery muzycznej w latach 1961–1966. W filmie znajdziemy nieznaną dotąd materiały, wywiady z artystami i muzykami, w życiu których pojawiał się wtenczas Dylan: Allen Ginsberg, Pete Seeger, Joan Baez. Poznajemy też przekrojowo historię artysty od początków w rodzinnym mieście, przez decyzję o przejściu na instrumenty elektryczne, aż do momentu wielkiej chwały i popularności. W tej wyjątkowej biografii Dylan otwarcie i wyczerpująco opowiada o ciężkich czasach swojej kariery, wyróżniając Greenwich Village w Nowym Jorku, gdzie przyczynił się do rewolucji muzyczno-kulturalnej.

SERIAL

DUMA I UPRZEDZENIE

NIEDZIELA, 14.12, GODZ. 17.45, BBC FIRST

Pierwszy odcinek serialu z Colinem Firthem i Jennifer Ehle w rolach głównych otwiera historię pełną emocji, konwenansów i subtelnych gier towarzyskich, ukazując świat Jane Austen w cenionej ekranizacji. Do malowniczego Netherfield przybywa przystojny i bogaty Charles Bingley z zamiarem osiedlenia się tam na stałe. Przybysz wzbudza żywe zainteresowanie lokalnej społeczności, zwłaszcza niezamożnych pań na wydaniu. Na zawarciu bliższej znajomości z nowym sąsiadem zależy szczególnie pani Bennet, matce pięciu dorosłych córek, których jedyną szansą na dostatnie życie jest bogate zamążpójście. Bingley zakochuje się w jej najstarszej córce Jane.

PRZYGODOWY

ROBIN HOOD

NIEDZIELA, 14.12, GODZ. 19.55, POLSAT

Epicka produkcja Ridleya Scotta przedstawia początki legendy słynnego banity z Sherwood. Robin Longstride (Russell Crowe), łucznik w armii króla Ryszarda Lwie Serce, po powrocie do Anglii zastaje kraj pogrążony w tyranii i korupcji. Wraz z wiernymi towarzyszami – Małym Johnem, Szkarłatnym Willem i Allanem A'Dayle – staje się obrońcą uciśnionych, a jego relacja z lady Marion (Cate Blanchett) nadaje opowieści osobisty wymiar. Film łączy monumentalne sceny bitewne, polityczne intrygi i emocjonalną historię o odwadze oraz współnocie, która przeciwstawia się niesprawiedliwości. To widowiskowe przedstawienie mitu, który przetrwał wieki i wciąż inspiruje.

W PONIEDZIAŁEK, 15 GRUDNIA, POLECAMY

SERIAL DOKUMENTALNY

ŚWIAT W FILIŻANCE HERBATY

PONIEDZIAŁEK, 15.12, GODZ. 10.35, TVP HISTORIA

Cykl dokumentalny poświęcony niezwyklej historii i kulturze herbaty – napoju, który od wieków towarzyszy ludziom na całym świecie. Twórcy prowadzą widzów przez różne kontynenty, pokazując zarówno tradycje Dalekiego Wschodu, jak i europejskie zwyczaje związane z parzeniem i podawaniem herbaty. W kolejnych odcinkach poznajemy legendy, rytuały i codzienne praktyki, które nadają temu napojowi wyjątkowy wymiar społeczny i symboliczny. Serial ukazuje także drogę herbaty od plantacji po filiżankę, odsłaniając sekrety jej uprawy, handlu i znaczenia w kulturze. „Herbata: tysiąc opowieści” to fascynująca podróż przez historię i smaki, które łączą ludzi ponad granicami.

AKCJA

NIEZNISZCZALNI 4

PONIEDZIAŁEK, 15.12, GODZ. 20.00, POLSAT

Czwarta odsłona kultowej serii o grupie najemników, którzy stają do walki z globalnym zagrożeniem. W ręce terrorystów wpada broń masowej zagłady zdolna zniszczyć całą planetę. Lee Christmas (Jason Statham) i Barney Ross (Sylvester Stallone) ponownie zwołują ekipę, by powstrzymać wyjątkowo bezwzględnego przeciwnika. Do zespołu dołącza młodsze pokolenie, reprezentujące nowe style walki i taktyki. Wspólnie muszą odbić broń, zanim trafi ona w ręce dyktatora gotowego na wszystko, by utrzymać władzę. Dodatkową komplikacją jest relacja Lee z femme fatale Giną (Megan Fox). Film ma kategorię R, co oznacza, że zawiera sceny przemocy, wulgarne słownictwo i treści seksualne.

SENSACYJNY

SZAKAL

PONIEDZIAŁEK, 15.12, GODZ. 22.10, POLSAT

Trzymający w napięciu thriller sensacyjny w reżyserii Michaela Catona-Jonesa. Tytułowy Szakal (Bruce Willis) to bezwzględny płatny zabójca, który otrzymuje zlecenie zabicia członka rządu amerykańskiego. Sprawą zajmują się Preston (Sidney Poitier), szef FBI, i Walentyna Kozłowa (Diane Venora), oficer rosyjskiego wywiadu. Wierzą do współpracy Declana Mulqueena (Richard Gere), byłego terrorystę IRA, który odsiaduje wyrok. W przeszłości mężczyzna stosował podobne metody do tych, którymi posługuje się Szakal. Mulqueen wychodzi na wolność. Powierzona mu misję zamierza wykonać wyjątkowo starannie, tym bardziej że ma osobiste rachunki z poszukiwanym.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

	TVP 1	TVP 2	POLSAT	REPUBLIKA	PULS	POLONIA
RANO	08:00 Serwis Info	07:30 Pytanie na śniadanie	06:00 Nowy dzień z Polsat News	05:30 Republika wstajemy!	06:00 Nash Bridges (32) - serial	07:00 Rosół polski
	08:20 Zaraz wracam (53) - serial	11:50 Okrasa łamie przepisy	08:30 Malanowski i partnerzy (98) - serial	06:00 Agro Info	07:00 Nash Bridges (33) - serial	07:30 Pytanie na śniadanie
	09:00 Ranczo (34) - serial	12:30 Koło fortuny - teleturniej	08:30 Malanowski i partnerzy (99) - serial	06:05 Republika wstajemy! Andrzej Gajcy - Pierwsza rozmowa polityczna	08:00 Kobra - oddział specjalny (7) - serial	11:40 Przystanek Ameryka
	10:00 Komisarz Alex (50) - serial	13:15 Postaw na milion - teleturniej	09:00 Malanowski i partnerzy (99) - serial	07:05 Przyjaciele Republiki	09:00 Kobra - oddział specjalny (8) - serial	12:00 Serwis Info
	11:00 Ojciec Mateusz (23) - serial	14:05 Va banque - teleturniej	09:30 Swaci (5) - serial	08:00 Przyjaciele Republiki - Gość polityczny	10:00 Zbuntowany anioł (215) - serial	12:10 Osiecka (13) - serial
	12:00 Serwis Info	14:35 Na sygnale (804) - serial	10:30 Kuchnia (29) - serial	08:30 Michał #Rachoń	10:55 Zbuntowany anioł (216) - serial	13:00 Rodzinka.pl (211) - serial
	12:10 Agrobiznes	15:05 La Promesa - pałac tajemnic (291) - serial	11:00 Kuchnia (30) - serial	09:01 Po 9:00	11:55 Wspaniałe stulecie (50) - serial	13:30 Rodzinka.pl (212) - serial
	12:30 Agropogoda	16:00 Koło fortuny - teleturniej	11:30 Gliniarze (968) - serial	11:01 Po 11:00	12:50 Wspaniałe stulecie (51) - serial	14:00 Kulturalni PL
	12:40 To się oplaca	16:35 Familiada - teleturniej	12:35 Gliniarze (969) - serial	12:00 W samo południe	13:50 Lombard. Życie pod zastaw (381) - serial	15:00 Serwis Info
	12:55 BBC w Jedyńce	17:20 Miłość i nadzieja (353) - serial	13:35 Gliniarze (970) - serial	12:30 Republika dzień - serwis	14:50 Lombard. Życie pod zastaw (382) - serial	15:10 Kiedys to było...
PO POŁUDNIU	14:00 Wichrowe wzgórze (318) - serial	18:15 Va banque - teleturniej	14:40 Dlaczego ja? - serial	13:30 Republika dzień, serwis	15:50 Ranczo (39) - serial	15:40 Wynalazki na medal
	15:00 Serwis Info	18:50 Jeden z dziesięciu - telet.	15:50 Wydarzenia, pogoda	14:10 1410 Bitwa polityczna	16:55 Ranczo (40) - serial	16:00 Zaraz wracam (22) - serial
	15:15 Reportery - mag.	19:25 Barwy szczęścia (3276) - serial	16:20 Interwencja	14:55 Republika dzień - serwis	18:00 Lombard. Życie pod zastaw (903) - serial	16:30 Barwy szczęścia (3226) - serial
	15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	20:05 Barwy szczęścia (3277) - serial	16:30 Na ratunek 112 (886) - serial	15:00 Klub sportowy	19:00 Lombard. Życie pod zastaw (904) - serial	17:00 Teleexpress
	16:05 Dziedzictwo (776) - serial	20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”	17:00 Gliniarze (1047) - serial	15:15 Republika dzień, serwis	20:00 Komornik 2 - komedia sensacyjna, USA 2020, wyk. Scott Adkins, Louis Mandylor, Vladimir Kulich	17:20 Gra słów. Krzyżówka
	17:00 Teleexpress	20:55 M jak miłość (1897) - serial	18:00 Pierwsza miłość (4115) - serial	16:55 Express Republiki	22:05 Komando - film sensacyjny, USA 1985, wyk. Arnold Schwarzenegger, Rae Dawn Chong	17:50 Teleexpress Extra
	17:20 Pogoda	21:55 Na sygnale (805) - serial	18:50 Wydarzenia	17:10 Express Republiki+	23:55 Czas rozliczenia - film sensacyjny, Kanada/USA 2019	18:15 Słownik polsko@polski
	17:30 Jaka to melodia? - telet.	22:25 Na sygnale (806) - serial	19:15 Gość „Wydarzeń”	17:30 Ewa Bugała. Wszystko jasne	02:00 Dzielnica strachu (382) - serial	18:45 Panorama
	18:10 Klan (4617) - serial	22:55 Cztery pory roku w Hawanie (4) - serial	19:30 Sport, pogoda	18:20 Polityczny horyzont Łukasza Jankowskiego	03:00 Lombard. Życie pod zastaw (899) - serial	19:10 Polacy, którzy zmienili świat medycyny
	18:45 Akcja 38 (768) - serial	23:55 Kod Dedala - thriller, Belgia/Francja 2019. Odcięci od świata tłumacze pracują nad przekładem powieści. Kiedy jej fragment przedostaje się do internetu, tłumacze muszą ustalić, kto za tym stoi.	20:00 Niezniszczalni 4 - film sensacyjny, USA 2023, wyk. Jason Statham, 50 Cent, Dolph Lundgren	18:50 Klub sportowy		19:30 Program informacyjny
WIECZOREM	19:30 Program informacyjny	02:50 Akcja 38 (286) - serial	22:10 Szakal - film sensacyjny, Francja/Niemcy/Japonia/Wielka Brytania/USA 1997, wyk. Bruce Willis, Richard Gere, Sidney Poitier, Diane Venora	19:00 Dzisiaj - serwis inform.		20:10 Sport
	19:55 Pytanie dnia	01:55 Stulecie Winnych 4 (49) - serial	00:55 Cynicy i praktycy - komediodramat, USA 2020, wyk. Steve Carell, Rose Byrne	20:20 Gość Dzisiaj		20:20 Pogoda
	20:10 Sport, pogoda	02:50 Akcja 38 (286) - serial	03:15 Rodzina na Maxa (23) - serial	20:50 W punkt		20:25 Czas honoru (51) - serial
	20:30 Teatr Telewizji: Biała bluzka - spektakl teatralny			22:15 Piachem w tryby		21:15 Czas honoru (52) - serial
	22:00 Postscriptum - wywiad			23:20 Codzienne *****burza		22:10 Wodecki Twist - Nikt nie opowiada tak jak Ty (1) - koncert
	22:35 Anna. Szczęśliwa i pogodzona - film dokumentalny, Polska 2025			00:00 Biznes Polska		23:00 Polacy świata
	23:45 Balans bieli - pr. rel.			00:20 Republika Nocą		23:10 Panorama
	00:20 Wykrywacz kłamstw - pr. publ.			01:40 Express Republiki		23:40 Kod bezpieczeństwa
	00:45 Ułaskawienie - dramat obyczajowy, Słowacja/Czechy/Polska 2018			02:00 Express Republiki+		00:15 Moda na język polski
	02:40 Skarbiec - dramat kryminalny, USA 2016					00:40 Zaraz wracam (22) - serial
TRWAM	07:55 Adwent na serio	06:20 Był taki dzień	06:00 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace 4: Na Opolszczyźnie	05:50 Dzika Polska: Drugie życie drzewa	06:10 Muzyczne poranki	05:30 Sportowy wieczór
	08:00 Informacje dnia	06:25 Sprawdzamy - mag.	06:25 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.	06:25 Podróże z historią: Dwie twarze Galicji	06:30 Od ucha do ucha: Na imię mi Edgar i mam krowę	06:10 Retro TVP Sport: Skoki narciarskie - początki Malyszomani, Harrachov 2001
	08:15 Mistrz i Katarzynka	06:45 Fake czy historia? - pr. publ.	07:15 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.	07:00 Życie w dziesięciu odsłonach 2: Alexander McQueen	06:40 Od ucha do ucha: Luce i skala	08:20 Lekkoatletyka: Mistrzostwa Europy w biegach przełajowych - Lagoa 2025
	09:15 Słowo życia	07:25 Ex Libris	08:05 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace 4: Szlak Orlich Gniazd	08:05 Najgroźniejsze drapieżniki: Potwory z głębin	07:05 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.	09:15 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Hochfilzen - sztafeta kobiet
	09:20 Mateczniki Polskości	07:55 Sława i chwala (2) - serial	08:40 Bolek i Lolek - serial animowany	09:00 Zjawiskowa planeta: Błyskawice	07:40 Podróże z historią: Śladem wikingów	10:45 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Hochfilzen - bieg na dochodzenie kobiet
	09:30 Moja katolicka rodzina	08:55 Historia Polski: Na przekór grudniowej nocy	08:50 Bolek i Lolek - serial animowany	10:05 Karaibska wyprawa Joanny Lumley - dok.	08:25 Dobry tytuł - mag. kult.	11:30 Snooker: Mistrzostwa Polski shoot out - Lublin 2025
	10:00 Informacje dnia	10:00 Encyklopedia II wojny światowej	09:00 Miś Kudłatek - serial animowany	11:00 Sprawdzamy - mag.	09:00 Noce i dnie (9) - serial	13:45 Piłka ręczna kobiet: Mistrzostwa świata - Niemcy, Holandia 2025 - mecz o 3. miejsce
	10:15 Rozmowy niedokończone	10:35 Świat w filizance herbaty (4) - serial dok.	09:10 Miś Kudłatek - serial animowany	11:25 Polskie dziedzictwo - mag.	10:10 Bodo - film biograficzny, Polska 2016	15:25 Piłka ręczna kobiet: Mistrzostwa świata - Niemcy, Holandia 2025 - mecz finałowy
	11:20 Stan bezpieczeństwa państwa	11:35 Ludzie i maszyny: Energetyka	09:35 Wierna rzeka - dramat historyczny, Polska 1983	12:05 Tajemnice Mony Lisy - dok.	12:10 Wielcy mistrzowie malarstwa: Pissarro	17:20 Tenis stołowy: LOTTO Superliga - mecz: Bank Spółdzielczy Orlicz 1924 Suchedniów - SBR Dojłidy Białystok
	11:30 Warto być ojcem	12:15 Bodo (1) - serial	12:40 Krzyż Walecznych - film wojenny, Polska 1958	13:05 Miejsce w raju - rep.	13:10 Wstęp wolny! - magazyn aktualności kulturalnych	19:45 Betlic 1. liga magazyn: Podsumowanie rundy jesiennej
11:45 Muzyczne chwile	13:25 Putin i Zachód (1) - serial dok.	13:35 Chłopi: Boryna (1) - film obyczajowy, Polska 1973	14:05 Gujana: ostatni raj - dok.	13:25 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.	21:10 GOL: Podsumowanie rundy jesiennej - mag.	
12:00 Anioł Pański	14:35 Odkryć tajemnicę: Wojownik Gryfa	16:35 Chłopi: Jagna (2) - film obyczajowy, Polska 1973	15:05 Skarb Karaibów - dok.	14:05 Krótki dzień pracy - film polityczny, Polska 1981	22:30 Sportowy wieczór	
12:03 Informacje dnia	15:35 Korona królów (383) - serial	18:10 Polska Kronika Filmowa	16:05 Tajemnice pionierów - dok.	15:35 Noce i dnie (10) - serial	22:55 Boks: Nemo Car Center Poronin Boxing Night - podsumowanie	
12:20 Medytacje adwentowe z Watykanu	16:05 Sensacje XX wieku	18:20 Stawiam na Tolka Banana (5) - serial	17:10 Kultura miejska: Berlin	16:50 Tygodnik kulturalny	03:05 Boks: Gala w Los Angeles - podsumowanie	
13:30 Msza święta	16:35 Sensacje XX wieku	19:15 Stawiam na Tolka Banana (6) - serial	18:15 Legendy opery: Luciano Pavarotti	17:45 Bez stałego adresu: Bob Dylan (1) - film muzyczny, Japonia/USA 2005		
14:30 Święty Grzegorz Wielki	17:05 Historia Polski: Taksówkarz - cichy bohater grudnia	20:00 W nich cała nadzieja - dramat SF, Polska 2023	11:00 Patagonia - kraina pionierów - dok.	20:00 Na wschód od Hollywood: Lunana. Szkoła na końcu świata - film obyczajowy, Bhutan/Chiny 2019, wyk. Sherab Dorji, Ugyen Norbu Lhendup		
15:25 Obrona Cisnej	18:00 Ex Libris	21:50 Po miłość - dramat obyczajowy, Polska 2021	12:05 Memento grudniowe 1970 - dok.	22:00 Porozmawiajmy szczerze - mag. kult.		
15:50 Ma się rozumieć	18:25 Flesz historii	23:45 Psy - dramat sensacyjny, Polska 1992, wyk. Bogusław Linda, Marek Kondrat	21:10 Hotel Ukraina - dok.	01:05 Łódź Kultury - mag. kult.		
16:00 Informacje dnia	19:00 Sława i chwala (3) - serial	02:05 Dublerzy - komedia sensacyjna, Polska 2006	22:15 Kokainowy raj - film dokumentalny, Australia 2023	01:45 Kino nocne: Apokalypso - dramat przygodowy, Meksyk/USA 2006		
16:10 Sanktuarium polskie	20:10 Kroniki Hitlera: Mąż stanu. Lata 1937-1938	04:40 Ranking najpolskiego kina - pr. rozryw.	23:10 Marie Springer to ja - film dokumentalny, Polska 1991	04:15 Więcej niż fikcja: Ronnie Wood - portret artysty - film dokumentalny, Wielka Brytania 2019		
16:30 Porady medyczne bonifratrów	21:10 1970 - trzy grudniowe historie - dok.	05:15 Ranking najpolskiego kina - pr. rozryw.	00:05 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.			
17:00 Świadkowie	21:40 Zbrodnie sprzed lat: Zabójcy z salonów Rio		00:40 Krwιά i rymem - opowieść o Zbigniewie Jasińskim - film dokumentalny, Polska 1994			
17:30 Moja parafia	22:30 Brytyjskie odliczanie do wojny - dok.		01:20 Hybrydy - stare śmieci - film dokumentalny, Polska 2003			
17:55 Poczta wielkich Polaków	23:30 Sonderghetto - dok.					
18:00 Anioł Pański	00:35 Sensacje XX wieku					
18:05 Informacje dnia	01:10 Było... nie minęło - kronika zwiadowców historii					
18:15 Rozmowy niedokończone	02:20 Encyklopedia II wojny światowej					
19:30 Poznajemy Polskę						
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci						
20:00 Informacje dnia						
20:20 Różaniec						
20:50 Mysłąc Ojczyzna						
21:00 Apel Jasnogórski						
21:20 Informacje dnia						
21:40 Polski punkt widzenia						
22:00 Z wędką nad wodę						
22:30 Grzegorz Gerwazy Gorczycki - Polski Handel						
23:25 Pod opieką Limanowskiej Pani						
00:00 Słowo życia						

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

DODATEK TV

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

	TVP 1	TVP 2	POLSAT	REPUBLIKA	PULS	POLONIA	
RANO	08:00 Serwis Info	06:55 Barwy szczęścia (3277) - serial	06:00 Nowy dzień z Polsat News	05:30 Republika wstajemy!	06:00 Nash Bridges (33) - serial	07:00 Rączka gotuje	
	08:20 Zaraz wracam (54) - serial	07:30 Pytanie na śniadanie	08:30 Malanowski i partnerzy (100) - serial	06:00 Agro Info	07:00 Nash Bridges (34) - serial	07:30 Pytanie na śniadanie	
	09:00 Ranczo (35) - serial	11:45 Rosół polski - mag.	09:00 Malanowski i partnerzy (101) - serial	06:05 Republika wstajemy!	08:00 Kobra - oddział specjalny (8) - serial	11:40 Polacy, którzy zmienili świat medycyny	
	10:00 Komisarz Alex (51) - serial	12:30 Koło fortuny - teleturniej	09:30 Swaci (6) - serial	06:55 Andrzej Gajcy - Pierwsza rozmowa polityczna	09:00 Kobra - oddział specjalny (9) - serial	12:00 Serwis Info	
	11:00 Ojciec Mateusz (24) - serial	13:15 Miłość i nadzieja (353) - serial	10:30 Kuchnia (31) - serial	07:10 Przyjaciele Republiki	10:00 Zbuntowany anioł (217) - serial	12:10 Zawrócony - komediodramat, Polska 1994	
	12:00 Serwis Info	14:05 Va banque - teleturniej	11:00 Kuchnia (32) - serial	08:00 Przyjaciele Republiki - Gość polityczny	10:55 Zbuntowany anioł (218) - serial	13:30 Historia Polski według Kabaretu Moralnego Niepokoju	
	12:10 Agrobiznes	14:35 Na sygnale (805) - serial	11:30 Gliniarze (971) - serial	08:30 Michał #Rachoń	11:55 Wspaniałe stulecie (51) - serial	14:00 Kod bezpieczeństwa	
	12:40 Magazyn rolniczy	15:05 La Promesa - pałac tajemnic (292) - serial	12:35 Gliniarze (972) - serial	09:01 Po 9:00	12:50 Wspaniałe stulecie (52) - serial	14:30 Moda na język polski	
	12:55 Natura w Jedynce	16:00 Koło fortuny - teleturniej	13:35 Gliniarze (973) - serial	11:01 Po 11:00	13:50 Lombard. Życie pod zastaw (383) - serial	15:00 Serwis Info	
	14:00 Wichrowe wzgórze (319) - serial	16:35 Familiada - teleturniej	14:40 Dlaczego ja? (1407) - serial	12:00 W samo południe	14:50 Lombard. Życie pod zastaw (384) - serial	15:10 Historia kuchni polskiej	
PO POŁUDNIU	15:00 Serwis Info	17:20 Miłość i nadzieja (354) - serial	15:50 Wydarzenia	12:30 Republika dzień - serwis	15:50 Ranczo 2 (40) - serial	16:00 Zaraz wracam (23) - serial	
	15:15 Reporterzy	18:15 Va banque - teleturniej	16:15 Pogoda	12:45 Republika dzień	16:55 Ranczo 2 (41) - serial	16:30 Barwy szczęścia (3227) - serial	
	15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	18:50 Jeden z dziesięciu - telet.	16:20 Interwencja	13:30 Republika dzień - serwis	18:00 Lombard. Życie pod zastaw (904) - serial	17:00 Teleexpress	
	16:05 Dziedzictwo (777) - serial	19:25 Barwy szczęścia (3277) - serial	16:30 Na ratunek 112 (887) - serial	13:40 Republika dzień	18:00 Lombard. Życie pod zastaw (905) - serial	17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	
	17:00 Teleexpress, pogoda	20:05 Barwy szczęścia (3278) - serial	17:00 Gliniarze (1048) - serial	14:00 Republika dzień - serwis	19:00 Demonstracja siły - film sensacyjny, USA 2013, wyk. Steven Seagal, Ving Rhames, Danny Trejo	17:50 Teleexpress Extra	
	17:30 Jaka to melodia? - teleturniej	20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”	18:00 Pierwsza miłość (4116) - serial	14:10 1410 Bitwa polityczna	19:00 Lombard. Życie pod zastaw (906) - serial	18:15 „Ziemia obiecana” - 50 lat później	
	18:10 Klan (4618) - serial	20:55 M jak miłość (1898) - serial	18:50 Wydarzenia	14:55 Republika dzień - serwis	20:00 Demonstracja siły - film sensacyjny, USA 2013, wyk. Steven Seagal, Ving Rhames, Danny Trejo	18:35 Polacy świata	
	18:45 Akcyjowa 38 (769) - serial	21:55 Na sygnale (807) - serial	19:15 Gość „Wydarzeń”	15:00 Klub sportowy	20:00 Demonstracja siły - film sensacyjny, USA 2013, wyk. Steven Seagal, Ving Rhames, Danny Trejo	18:45 Panorama	
	19:30 Program informacyjny	22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów	19:35 Sport	15:15 Republika dzień	20:05 Sniatelnia rozgrywka - film sensacyjny, Monako/USA 2016, wyk. Steven Seagal, Russell Wong, Jemma Dallender	19:10 Wschód - mag.	
	19:55 Pytanie dnia	23:30 33 sceny z życia - dramat psychologiczny, Niemcy/Polska 2008	19:45 Pogoda	16:00 Republika dzień - serwis	20:20 Gość Dzisiaj	19:30 Program informacyjny	
WIECZOREM	20:10 Sport, pogoda	01:20 Nadzieja - melodramat, Dania/Szwecja/Norwegia 2019	19:55 Szklana pułapka - film sensacyjny, USA 1988, wyk. Bruce Willis, Alan Rickman, Bonnie Bedelia	20:20 Gość Dzisiaj	21:15 Pytanie dnia	20:10 Sport, pogoda	
	20:30 Zaraz wracam (55) - serial	03:40 W pułapce kliknięć: ciemna strona cyfrowego świata - film dokumentalny, Francja/Hiszpania 2024	22:50 Krwawa profesja - dramat sensacyjny, USA 2002, wyk. Clint Eastwood, Jeff Daniels, Anjelica Huston	22:15 Piachem w tryby	20:25 Ojciec Mateusz (389) - serial	21:15 Ojciec Mateusz (390) - serial	
	21:10 Niezwyciężony - dramat biograficzny, USA 2017, wyk. Jake Gyllenhaal, Tiana Maslany		01:10 To dopiero początek - komedia, USA 2017, wyk. Morgan Freeman, Tommy Lee Jones, Rene Russo	23:20 Codziennie *****burza	23:35 Republika wieczór	22:10 Nasz premier. Tadeusz Mazowiecki - dok.	23:10 Panorama
	23:20 Złodziej w hotelu - film kryminalny, USA 1955			00:20 Republika Nocą	01:30 Dzielnica strachu (383) - serial	23:40 62. KFPP w Opolu	00:30 Polacy świata
	01:05 Wykrywacz kłamstw - pr. publ.			01:40 Express Republiki	02:30 Lombard. Życie pod zastaw (900) - serial	00:40 Zaraz wracam (23) - serial	
	01:35 Cudownie ocalony - komedia obyczajowa, Polska 2004			02:00 Express Republiki+			
RANO	08:00 Informacje dnia	07:05 Waleczne z gór: Wanda Zachwieja 1924-2021	06:20 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.	05:40 Dzika Polska: Gęsi cudowna podróż	06:10 Muzyczne poranki	05:45 Sportowy wieczór	
	08:15 Polski punkt widzenia	07:40 Flesz historii	07:15 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.	06:15 Podróże z historią: Jak smakują Kresy?	06:55 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.	06:00 Retro TVP Sport: Skoki narciarskie - początki Małyszomanii, Mistrzostwa świata - Lahti 2001	
	08:35 Historia krzyża na Tarnicy	08:05 Sława i chwala (3) - serial	08:05 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace 4: Na zachód od Krakowa	06:55 Gujana: ostatni raj - dok.	07:35 Podróże z historią: Latare polskiego wybrzeża	08:10 Biathlon: Zawody Pucharu Świata w Hochfilzen - sztafeta mężczyzn	
	09:00 Papież Polak do rodaków	09:05 Historia Polski: Tak-sówkarz - cichy bohater grudnia	08:40 Bolek i Lolek - serial animowany	07:55 Skarb Karaibów - dok.	08:20 Dzień z życia artysty - talk-show	09:35 Dart: Mistrzostwa świata - Londyn 2026 - 1. runda: Stephen Bunting - Sebastian Bialecki	
	09:40 Woda i las. Źródło życia na Ziemi	10:10 Encyklopedia II wojny światowej	08:50 Bolek i Lolek - serial animowany	08:55 Inżynieria Ekstremalna: Remont Superszybkiego Pociągu	09:00 Noce i dnie (10) - serial	10:40 Boks: Mistrzostwa Polski - Gdańsk 2025 - finały kobiet	
	10:00 Informacje dnia	10:45 Wszystkie kolory świata 2: Romantyczne wyspy Włoch	09:00 Podróże kapitana Klipera - serial animowany	10:00 Kultura miejska: Berlin	10:10 Chopin. Pragnienie miłości - melodramat, Polska 2002	12:55 Betsic 1. liga magazyn: Podsumowanie rundy jesiennej	
	10:15 Jak my to widzimy	11:40 Wojownicy czasu: Powstanie Zamojskie, czyli Zaboreczno 1943	09:10 Podróże kapitana Klipera - serial animowany	11:05 Wykrywacz kłamstw - pr. publ.	12:20 Kamizelka - film obyczajowy, Polska 1971	14:20 Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - mecz: Real Madryt CF - Manchester City FC	
	10:45 Zew natury	12:15 Bodo (2) - serial	09:35 Basia sama w domu - komedia, Polska 2021	11:30 Polskie dziedzictwo - mag.	13:20 Liam Gallagher - 48 godzin w Rockfield - film dokumentalny, USA 2022	16:35 GOL: Podsumowanie rundy jesiennej	
	11:00 Mocni w wierze	13:20 Królowe, które zmieniły świat: Anna Stuart	11:20 Masza - film krótkometrażowy, Polska 2020	12:05 Patagonia - kraina pionierów - dok.	14:20 Mama płacze deszczem - film animowany, Francja 2021	18:00 Tenis stołowy - mecz towarzyski drużyn mieszanych: Polska - Austria	
	11:40 Ma się rozumieć	14:20 Kroniki Hitlera: Mąż stanu. Lata 1937-1938	11:45 Joanna - dramat psychologiczny, Polska 2010	12:55 Zalana dolina - dok.	15:00 Hala odlotów - talk-show	20:55 Rajdy samochodowe: 63. Rajd Barbórka - OS Kryterium Karowa	
12:00 Anioł Pański	15:30 Korona królów (384) - serial	14:20 Noce i dnie: Bogumił i Barbara (1) - film obyczajowy, Polska 1975	13:55 Belize nieznanne (1) - serial dok.	16:00 Czarna sukienka - dramat wojenny, Polska 1967			
12:03 Informacje dnia	16:00 Sensacje XX wieku	16:20 Noce i dnie: Wiatr w oczy (2) - film obyczajowy, Polska 1975	14:55 Bośnia i Hercegowina: Bujna przyroda północy	17:00 Noce i dnie (11) - serial			
12:20 Leśne rzeki - dok.	16:35 Sensacje XX wieku	18:00 Polska Kronika Filmowa	15:55 Lily Serny sposoby na życie - dok.	18:05 Po drugiej stronie kamery - film dokumentalny, Polska 1975			
PO POŁUDNIU	13:00 „Mazurek Dąbrowskiego” - od piosenki żołnierskiej do hymnu narodowego	17:05 Historia Polski: Kopalnia Wujek	18:20 Stawiam na Tolka Banana (6) - serial	18:10 Legendy opery: Maria Callas	20:00 Teatr Telewizji: Pożegnanie z Marią - sztuka na podstawie prozy Tadeusza Borowskiego		
	13:30 Msza święta	18:05 Krótka historia: Ziemia Odzyskane - nowe porządki	19:05 Stawiam na Tolka Banana (7) - serial	19:05 Nefertiti: Do kogo należy jej uroda? - dok.	21:20 Lekkie obyczaje: Respect - dramat biograficzny, Kanada/USA 2021		
	14:30 Podobni do ewangelicznego siewcy	18:15 Było... nie minęło - kronika zwiadowców historii	20:00 Oblawa - dramat wojenny, Polska 2012	20:10 Bijące serce Warszawy - film dokumentalny, Polska 2023	23:55 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag.		
	15:00 Baron Feliks Konopka - życie i twórczość	18:40 Prasa donosi: Prasa w II RP	21:55 Fuga - film psychologiczny, Czechy/Szwecja/Polska 2018	21:20 Miasto w mieście - nowojorscy, ortodoksyjni Żydzi	00:35 Nocny dokument: Gauguin na Tahiti. Raj utracony - film dokumentalny, Włochy 2019		
	15:50 Ma się rozumieć	19:00 Sława i chwala (4) - serial	23:55 Demony wojny wg Goi - dramat wojenny, Polska 1998	23:40 Historia pewnej przyjaźni - dok.	02:15 Na wschód od Hollywood: Lunana. Szkoła na końcu świata - film obyczajowy, Bhutan/Chiny 2019		
	16:00 Informacje dnia	20:10 Juliusz Cezar, narodził się dyktator: Najwyższy kapłan	02:05 Atrakcyjny pozna panią... - komedia, Polska 2004	00:40 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.			
	16:10 Jestem mamą - mag.	21:10 Historia w postaciach zapisana: Życie prywatne Ludwika XIV	04:25 Żegnaj, Ameryko! - film obyczajowy, Niemcy/Polska 1994	01:20 596 dni - rep.			
	16:25 Przyroda w obiektywie	23:05 Wypędzeni: Ludzie z fotografii		02:00 Najemnicy. Rzecz o Legii Cudzoziemskiej - film dokumentalny, Polska 1998			
	16:40 Zdrowie z Bożej Apteki	00:00 Szerokie tory					
	17:00 Wierzę w Boga	00:35 Sensacje XX wieku					
WIECZOREM	17:30 Rajd Katyński	01:10 Sensacje XX wieku					
	18:00 Anioł Pański						
	18:05 Informacje dnia						
	18:15 Rozmowy niedokończone						
	19:30 Każdy maluch to potrafi						
	19:45 Modlitwa z udziałem dzieci						
	20:00 Informacje dnia						
	20:20 Różaniec						
	20:50 Myśląc Ojczyzna						
	21:00 Apel Jasnogórski						
21:20 Informacje dnia							
21:40 Polski punkt widzenia							
22:00 Recital fortepianowy Rafała Blechacza							
23:15 Granica - dok.							
00:00 Słowo życia							

WE WTOREK, 16 GRUDNIA, POLECAMY

DOKUMENT
TAKSÓWKARZ – CICHY BOHATER GRUDNIA

WTOREK, 16.12, GODZ. 9.05, TVP HISTORIA

Film dokumentuje poszukiwania anonimowego kierowcy, który w noc wprowadzenia stanu wojennego ostrzegął działaczy opozycji przed represjami. Leszek Gorgol, były działacz NZS, podejmuje próbę odnalezienia tego bohatera lubelskich wydarzeń z grudnia 1981 r. Twórcy rekonstruują dramatyczną noc z 12 na 13 grudnia, odwiedzając kluczowe miejsca: siedzibę Zarządu Regionu Solidarności, miasteczko akademickie, dworzec PKP oraz okolice komendy milicji i Komitetu PZPR. Kamera towarzyszy świadkom tamtych wydarzeń, którzy dzielą się wspomnieniami o aresztowaniach, brutalnych interwencjach i atmosferze strachu. Dokument odsłania mechanizmy represji i akty obywatelskiego oporu.

DRAMAT BIOGRAFICZNY
PIĘKNY UMYSŁ

WTOREK, 16.12, GODZ. 17.05, PARAMOUNT NETWORK

Poruszający film Rona Howarda oparty na prawdziwej historii wybitnego matematyka Johna Nasha. Geniusz o niezwykłej intuicji naukowej zdobywa sławę dzięki przełomowym pracom z teorii gier, ale jego życie prywatne i zawodowe komplikuje się, gdy zaczyna zmagać się z chorobą psychiczną. Obraz ukazuje dramatyczną walkę Nasha z własnymi słabościami, jego relację z żoną Alicją (Jennifer Connelly) oraz drogę od izolacji i cierpienia do triumfu i uznania. Russell Crowe w roli głównej tworzy kreację pełną emocji i autentyzmu, a film – nagrodzony czterema Oscarami, w tym za najlepszy film – staje się świadectwem siły miłości, determinacji i geniuszu, który potrafi odmienić świat.

AKCJA
SZKLANA PUŁAPKA

WTOREK, 16.12, GODZ. 19.55, POLSAT

Klasyka gatunku z brawurową kreacją Bruce'a Willisa w roli policjanta, jeden z najbardziej kasowych filmów akcji. W wieżowcu japońskiej korporacji w Los Angeles trwa świąteczne przyjęcie. Wśród pracowników jest Holly (Bonnie Bedelia) – żona Johna McClane'a (Bruce Willis), policjanta z Nowego Jorku, który przyleciał do Kalifornii, by spędzić z rodziną święta Bożego Narodzenia. W tym czasie do wieżowca przedostają się terroryści, chcący zrabować ze skarbca kilka milionów. Nie przewidzieli tylko jednego: że w labiryncie pięter i korytarzy ukrył się McClane. Rozpoczyna się pojedynek, podczas którego John eliminuje po kolei przestępców, na czele których stoi Hans Gruber.

W ŚRODĘ, 17 GRUDNIA, POLECAMY

KRÓTKA ANIMACJA
HETMAN

ŚRODA, 17.12, GODZ. 15.10, TVP HISTORIA

Film animowany „Hetman”, w reżyserii Krzysztofa Czeczota, upamiętnia obchodzoną w 2020 r. 400. rocznicę śmierci hetmana Stanisława Żółkiewskiego. Wojennemu kunsztowi i sprytowi hetmana Stanisława Żółkiewskiego zawdzięczamy m.in. zwycięstwo w bitwie pod Kłuszynem w 1610 r. Graficzna koncepcja dzieła została oparta na ikonograficznych źródłach z epoki oraz ilustracjach powstałych w XIX i XX w. Źródłem dla odtworzenia wyglądu przedstawionych postaci są liczne portrety z epoki – zarówno malarzkie, jak i rzeźbiarskie. Wygląd Żółkiewskiego wzorowany jest na portrecie nieznanego siedemnastowiecznego malarza ze zbiorów Muzeum Wojska Polskiego.

KOMEDIA
WKRĘCENI

ŚRODA, 17.12, GODZ. 19.55, POLSAT

Głównym bohaterem filmu jest niemający szczęścia w miłości Ślązak Franek „Franczesko” Szpak (Piotr Adamczyk). Bohater niemal w tym samym czasie traci pracę i zostaje porzucony przez dziewczynę. Pracę tracą także jego dwaj koledzy: kucharz Tomek „Szyja” Zarówny (Paweł Domagała) i starszy monter elementów kokpitu Zenobiusz „Fikoł” Kozioł (Bartosz Opania). Franek składa kolegom propozycję, by wybrać się „zaszaleć” do Warszawy. Los szykuje im jednak niespodziankę. Trójka przyjaciół w pewnym momencie zostaje wzięta za kogoś innego – za niemieckich inwestorów. Film z 2014 r. w reżyserii i na podstawie scenariusza Piotra Weśniaka.

KOMEDIA
ZŁODZIEJ TOŻSAMOŚCI

ŚRODA, 17.12, GODZ. 22.05, POLSAT

Sandy Patterson (Jason Bateman) jest pracującym w Denver menedżerem i ojcem rodziny. Pewnego dnia nieświadomie podaje swoje dane Dianie (Melissa McCarthy), działającej na Florydzie złodziejce tożsamości. Kobieta opróżnia konta Sandy'ego i pod jego nazwiskiem coraz odważniej łamie prawo. Policjanci uważają, że to Patterson popełnił przestępstwa w Miami, i odmawiają poszukiwań prawdziwej sprawcy. Zdesperowany mężczyzna zamierza osobiście złapać Dianę. Mając tylko tydzień na odnalezienie i sprowadzenie złodziejki do Denver, przekonuje się, że odzyskanie własnej tożsamości nie jest takie łatwe, jak by się wydawało. Gdy znajduje Dianę, jego życie nabiera tempa.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

	TVP 1	TVP 2	POLSAT	REPUBLIKA	PULS	POLONIA
RANO	08:00 Serwis Info	06:55 Barwy szczęścia (3278) - serial	06:00 Nowy dzień z Polsat News	05:30 Republika wstajemy!	06:00 Nash Bridges (34) - serial	07:00 Okrasa łamie przepisy
	08:20 Zaraz wracam (55) - serial	07:30 Pytanie na śniadanie	08:30 Malanowski i partnerzy (102) - serial	06:00 Agro Info	07:00 Nash Bridges (35) - serial	07:30 Pytanie na śniadanie
	09:00 Ranczo (36) - serial	11:50 Gwiazdorska kuchnia Ani - serial	09:00 Malanowski i partnerzy (103) - serial	06:05 Republika wstajemy!	08:00 Kobra - oddział specjalny (9) - serial	11:40 Wschód - mag.
	10:00 Komisarz Alex (52) - serial	12:30 Kółko fortuny - teleturniej	09:30 Swaci (7) - serial	06:50 Andrzej Gajcy - Pierwsza rozmowa polityczna - serial	09:00 Kobra - oddział specjalny (10) - serial	12:00 Serwis Info
	11:00 Ojciec Mateusz (25) - serial	13:15 Miłość i nadzieja (354) - serial	10:30 Kuchnia (33) - serial	07:05 Przyjaciele Republiki - Gość polityczny	10:00 Zbuntowany anioł (219) - serial	12:10 Ojciec Mateusz (389) - serial
	12:00 Serwis Info	14:05 Va banque - teleturniej	11:00 Kuchnia (34) - serial	08:00 Przyjaciele Republiki - Gość polityczny	10:55 Zbuntowany anioł (220) - serial	13:00 Ojciec Mateusz (390) - serial
	12:10 Agrobiznes	14:35 Na sygnale (806) - serial	11:30 Gliniarze (974) - serial	08:30 Michał #Rachoń	11:55 Wspaniałe stulecie (52) - serial	13:50 Polacy świata
	12:40 Rok w ogrodzie extra	15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial	12:35 Gliniarze (975) - serial	09:01 Po 9:00	12:50 Wspaniałe stulecie (53) - serial	14:00 Taksówkarz - cichy bohater grudnia - film dokumentalny, Polska 2021
	12:50 Natura w Jedyńce	16:00 Kółko fortuny - teleturniej	13:35 Gliniarze (976) - serial	10:01 Po 10:00	13:50 Lombard. Życie pod zastaw (385) - serial	15:00 Serwis Info
	14:00 Wichrowe wzgórze (320) - serial	16:35 Familiada - teleturniej	14:40 Dlaczego ja? (1408) - serial	11:01 Po 11:00	14:50 Lombard. Życie pod zastaw (386) - serial	15:10 Łabędź niemy - dok.
	15:00 Serwis Info	17:20 Miłość i nadzieja (355) - serial	15:50 Wydarzenia	12:00 W samo południe	15:50 Ranczo (41) - serial	15:40 Turystyczna jazda
	15:15 Reporterzy	18:15 Va banque - teleturniej	16:15 Pogoda	12:30 Republika dzień - serwis	16:55 Ranczo (42) - serial	16:00 Zaraz wracam (24) - serial
	15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej	18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej	16:20 Interwencja	12:45 Republika dzień - serwis	18:00 Lombard. Życie pod zastaw (905) - serial	16:30 Barwy szczęścia (3228) - serial
	16:05 Dziedzictwo (778) - serial	19:25 Barwy szczęścia (3278) - serial	16:30 Na ratunek 112 (888) - serial	13:30 Republika dzień - serwis	19:00 Lombard. Życie pod zastaw (906) - serial	17:00 Teleexpress
	17:00 Teleexpress, pogoda	20:05 Barwy szczęścia (3279) - serial	17:00 Gliniarze (1049) - serial	13:40 Republika dzień - serwis	20:00 Mizantrop - film kryminalny, Kanada/USA 2023	17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
	17:30 Jaka to melodia? - teleturniej	20:55 Na dobre i na złe (974) - serial	18:00 Pierwsza miłość (4117) - serial	14:10 1410 Bitwa polityczna	19:00 Lombard. Życie pod zastaw (906) - serial	17:50 Teleexpress Extra
	18:10 Klan (4619) - serial	21:55 Na sygnale (808) - serial	18:50 Wydarzenia	14:55 Republika dzień - serwis	20:00 Miasto śmierci - film sensacyjny, Meksyk/USA/Wielka Brytania 2006.	18:15 Rosół polski
	18:45 Akacyjowa 38 (770) - serial	22:20 Na sygnale (809) - serial	19:15 Gość „Wydarzeń”	15:00 Klub sportowy	22:20 Miasto śmierci - film sensacyjny, Meksyk/USA/Wielka Brytania 2006.	18:45 Panorama
	19:30 Program informacyjny	22:55 Peaky Blinders 4 (22) - serial	19:30 Sport	15:15 Republika dzień	20:25 Twarze w tłumie - thriller, Francja/Kanada/USA/Wielka Brytania 2011	19:10 Hello Polonia
	19:55 Pytanie dnia	00:05 Byle do świąt - komedia romant., Kanada 2021.	19:45 Pogoda	16:00 Lombard. Życie pod zastaw (906) - serial	00:40 Zaraz wracam (24) - serial	19:30 Program informacyjny
20:10 Sport	Influencerka Christina chce zdobyć lukratywny kontrakt. W tym celu musi stworzyć w internecie idealny obraz swojej niedoskonałej rodziny.	19:55 Komediodwa środa: Wkręcenie - komedia, Polska 2014, wyk. Piotr Adamczyk, Bartosz Opania, Paweł Domagała, Krzysztof Stelmazyk	16:50 Klub sportowy	01:10 Kierunek Zachód	19:55 Pytanie dnia	
20:15 Pogoda	01:50 Cztery pory roku w Hawanie (4) - serial	00:35 Szklana pułapka - film sensacyjny, USA 1988	17:10 Express Republiki +		20:10 Sport	
20:30 Zaraz wracam (56) - serial	02:45 Akacyjowa 38 (288) - serial	03:25 Rodzina na Maxa (25) - serial	17:35 Miłośz Kłeczek zaprasza		20:15 Pogoda	
21:10 Tak to się robi w Marsylii (8) - serial			18:50 Klub sportowy		20:25 Za marzenia 2 (2) - serial	
22:10 Sekielski wieczorową porą - pr. publ.			18:58 Prognoza pogody		21:20 Za marzenia 2 (3) - serial	
23:15 Kamienne Pięści - dramat biograficzny, Panama/USA 2016			19:00 Dzisiaj - serwis inform.		22:15 Studio w kontakcie	
01:10 Wykrywacz kłamstw - pr. publ.			20:20 Gość Dzisiaj		23:10 Panorama	
01:35 Niezwyciężony - dramat biograficzny, USA 2017			22:15 Piachem w tryby		23:40 Magazyn Ekspresu Reporterów	

	TRWAM	HISTORIA	KINO POLSKA	TVP DOKUMENT	KULTURA	TVP SPORT
RANO	08:00 Informacje dnia	07:00 Ex Libris	06:00 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace 4: Na zachód od Krakowa	05:45 Dzika Polska: Wolne olbrzymy	07:00 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.	05:35 Sportowy wieczór
	08:15 Polski punkt widzenia	07:30 Było... nie minęło - kronika zwiadowców historii	06:25 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.	06:20 Podróże z historią: Białe złoto	07:35 Podróże z historią: Jak zostać husarzem?	06:15 Retro TVP Sport: Skoki narciarskie: Turniej Nordycki z 2001 roku
	08:35 Każdy maluch to potrafi	08:05 Sława i chwala (4) - serial	07:15 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.	07:00 Belize nieznanne (1) - serial dok.	08:20 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag.	08:15 Snooker: Mistrzostwa Polski shoot out - Lublin 2025
	09:00 Mocni Jego mocą	09:05 Historia Polski: Kopalnia Wujek	08:05 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace 4: W Żywcu i okolicach	07:55 Bośnia i Hercegowina: Bujna przyroda północy	09:00 Noce i dnie (11) - serial	
	09:30 Sanktuarium polskie	10:10 Encyklopedia II wojny światowej	08:40 Bolek i Lolek na wakacjach - serial animowany	08:55 Muzeum na miarę faraonów - dok.	10:05 Czarna suknia - dramat wojenny, Polska 1967	
	10:00 Audycja generalna Ojca Świętego Leona XIV	10:45 W sercu Ameryki - New Mexico	08:50 Bolek i Lolek na wakacjach - serial animowany	09:55 W stronę sacrum: Przyroda	11:05 Sędziowie - dramat obyczajowy, Polska 1974	
	11:00 Muzyczne chwile	11:40 Waleczne z gór: Małgorzata Jachymiak 1901-1943	09:00 Podróże kapitana Klipera - serial animowany	11:00 Wykrywacz kłamstw - pr. publ.	12:20 Mistrz tańca - film obyczajowy, Polska 1968	
	11:10 Mateczniki Polkości	12:20 Bodo (3) - serial	09:10 Podróże kapitana Klipera - serial animowany	11:25 Polskie dziedzictwo - mag.	13:10 Po drugiej stronie kamery - film dokumentalny, Polska 1975	
	11:25 Jestem mamą	13:20 Grudzień 70. Interesy władzy - film dokumentalny, Polska 2010	09:35 Pilotka - film krótkometrażowy, Polska 2023	12:05 Nefertiti: Do kogo należy jej uroda? - dok.	14:25 Tygodnik kulturalny	
	11:40 Myśląc historia	14:25 Rodem spod Jazłowca - film dokumentalny, Polska 2023	09:50 Wielka majówka - film obyczajowy, Polska 1981	13:05 Bijące serce Warszawy - dok.	15:20 Skarga - dramat polityczny, Polska 1991, wyk. Magda Teresa Wójcik, Danuta Szafarska, Henryk Boukolewski	
	11:50 Odnaleźć siebie	15:10 Hetman - film animowany, Polska 2020	11:45 Agent nr 1 - dramat wojenny, Polska 1971	14:05 Belize nieznanne (2) - serial dok.	17:00 Noce i dnie (12) - serial	
	12:00 Anioł Pański	15:30 Korona królów (385) - serial	13:55 Złoty pociąg (1) - film sensacyjny, Rumunia/Polska 1986	15:00 Bośnia i Hercegowina: Krasowe południe	18:10 Którędy po sztukę - mag. kult.	
	12:03 Informacje dnia	16:05 Sensacje XX wieku	15:50 Złoty pociąg (2) - film sensacyjny, Rumunia/Polska 1986	16:05 Cuda światowego transportu: Samoloty, pociągi i samochody	18:30 Informacje kulturalne	
	12:20 Życie lasu. Storczyki	16:35 Sensacje XX wieku	17:30 Polska Kronika Filmowa	17:10 W stronę sacrum: Mądrość	18:50 Reżyserzy: Carol Reed	
	13:00 Ojcostwo polecam	17:00 Historia Polski: Napis na paczce papierosów - do ludzi strzelać nie będą	17:40 Cztorej pancerni i pies (1) - serial	18:10 Legendy opery: Jose Carreras	19:45 Cykl adwentowy: Radość	
	13:30 Msza święta	18:00 Fake czy historia? - pr. publ.	18:50 Cztorej pancerni i pies (2) - serial	19:05 Tajemnice królewskiej posiadłości: Frogmore	20:00 Panorama kina polskiego: Czarny mercedes - film kryminalny, Polska 2019	
	14:30 Misja Szczecin - Madagaskar	18:35 Ex Libris	20:00 W ukryciu - dramat wojenny, Polska 2013	20:10 Tajemnice królewskiej posiadłości: Grona Gniewu. Upiory Ameryki	22:15 Na wodach północy: Homo Hominis Lupus	
	15:00 Leśni mocarze	19:10 Sława i chwala (5) - serial	22:20 IO - dramat obyczajowy, Włochy/Polska 2022	21:25 Dzień, w którym Islandia stanęła w miejscu	23:30 Hala odlotów - talk-show	
	15:50 Ma się rozumieć	20:25 Oblicza terroryzmu: Statek - USS Cole, 200	23:55 Syberia polska - dramat historyczny, Polska 2013	22:30 Kradzież Księgi Świętego Jakuba	00:30 Wojciech Myrczek & Paweł Tomaszewski - Stulecie Franka Sinatry na 50-lecie Jazz Forum (Międzynarodowy Festiwal Jazz 2015) - koncert	
	16:00 Informacje dnia	21:20 Tylko dla odważnych - dramat biograficzny, USA 2017	02:50 Gwiazdeczka - film krótkometrażowy, Polska 2020	23:40 Dojechać do końca - dok.	01:50 Respect - dramat biograficzny, Kanada/USA 2021	
16:10 Na zdrowie	23:35 Zeldowicz. Teoria spalania i detonacji - dok.		00:50 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.	04:25 Liam Gallagher - 48 godzin w Rockfield - film dokumentalny, USA 2022		
16:30 Powołani	00:40 Sensacje XX wieku		01:25 Dziewiątką pojechać w Aleje - dok.			
17:00 Po stronie prawdy	01:15 Sensacje XX wieku		02:10 Ślady. Tadeusz Gajcy			
17:55 Poczet wielkich Polaków	01:45 Świat w obrazach					
18:00 Anioł Pański	00:10 Informacje dnia					
18:05 Informacje dnia						
18:15 Rozmowy niedokończone						
19:30 Opowieści biblijne						
20:00 Informacje dnia						
20:20 Różaniec						
20:50 Myśląc Ojczyzna						
21:00 Apel Jasnogórski						
21:20 Informacje dnia						
21:40 Polski punkt widzenia						
22:00 Przetrawiliśmy - rep.						
22:30 Majdan - modlitwa silniejsza od kul						
23:25 Człowiek przebaczenia i pojednania ks. Michał Rapacz						
00:00 Słowo życia						
00:05 Świat w obrazach						
00:10 Informacje dnia						

W CZWARTEK, 18 GRUDNIA, POLECAMY

KOMEDIA ROMANTYCZNA A WIĘC WOJNA

CZWARTEK, 18.12, GODZ. 19.55, POLSAT

Dwaj tajni agenci CIA – FDR Foster (Chris Pine) i Tuck Henson (Tom Hardy) – od lat są najlepszymi przyjaciółmi i partnerami w pracy. Ich życie wywraca się do góry nogami, gdy obaj zakochują się w tej samej kobiecie – uroczej i czarującej Lauren (Reese Witherspoon). Początkowo próbują rywalizować w granicach rozsądku, lecz szybko ich „wojna” o względy dziewczyny przeradza się w pełną humoru i akcji batalię, w której wykorzystują wszystkie szpiegowskie gadżety, swoje niezwykle umiejętności i doświadczenie zdobyte podczas niebezpiecznych misji. W wyborze Lauren wspiera jej przyjaciółka Trish (Chelsea Handler), dodając całej sytuacji jeszcze więcej komizmu.

DOKUMENT HISTORYCZNY OLIMPIADA HITLERA

CZWARTEK, 18.12, GODZ. 21.00, FOKUS TV

Film dokumentalny ukazuje kulisy XI Letnich Igrzysk Olimpijskich w Berlinie w 1936 r., które stały się jednym z najważniejszych narzędzi propagandy III Rzeszy. Adolf Hitler i jego otoczenie wykorzystali sportowe święto do pokazania potęgi nazistowskich Niemiec oraz do szerzenia ideologii rasowej. Twórcy sięgają po archiwalne materiały filmowe i fotograficzne, aby odtworzyć atmosferę igrzysk – monumentalne stadiony, defilady i widowiska, które miały olśnić świat. Dokument przypomina także o sportowych bohaterach tamtych zawodów, w tym o Jessem Owensie, czarnoskórym lekkoatlecie, którego sukcesy podważyły nazistowską narrację o „rasowej wyższości”.

SERIAL OJCIEC MATEUSZ

CZWARTEK, 18.12, GODZ. 21.10, TVP1

Ks. Mateusz zostaje wezwany do biskupa dokładnie 13 dnia miesiąca o godz. 13. Ten numeryczny zbieg okoliczności Natalia odczytuje jako znak, że nadchodzą wielkie zmiany. Gibalski z kolei, którego pensja ledwo wystarcza na utrzymanie żony i bliźniaków, myśląc o wielkich zmianach, marzy przede wszystkim o trzeciej belce i awansie na sierżanta sztabowego. Na razie jednak bierze kolejny nocny dyżur, żeby w ciągu dnia móc zabrać bliźniaki na szczepienie – oczywiście trzynastego. A ponieważ trzynastego wszystko zdarzyć się może – jak wiadomo z piosenki – nocny dyżur Gibalskiego będzie obfitował w niecodzienne nawet jak na Sandomierz wydarzenia.

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

OGÓLNOPOLSKI DZIENNIK!

Czytaj codziennie najnowsze wiadomości z Polski i ze świata.
Z nami będziesz na bieżąco!

Więcej na www.gpcodziennie.pl